

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÇOK AŞAMALI ÜRETİLEN BİRDEN ÇOK ÜRÜNÜN BİRDEN
ÇOK MAKİNEYE ATANMASININ MATEMATİKSEL
MODELLEMESİ**

**Tezi Hazırlayan
Sevgi TEKİN**

**Tezi Yöneten
Prof. Dr. Filiz ÇALIŞKAN**

**İşletme Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Mart 2008
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ÇOK AŞAMALI ÜRETİLEN BİRDEN ÇOK ÜRÜNÜN BİRDEN
ÇOK MAKİNEYE ATANMASININ MATEMATİKSEL
MODELLEMESİ**

**Tezi Hazırlayan
Sevgi TEKİN**

**Tezi Yöneten
Prof. Dr. Filiz ÇALIŞKAN**

**İşletme Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Mart 2008
KAYSERİ**

Prof. Dr. Filiz ÇALIŞKAN danışmanlığında Sevgi TEKİN tarafından hazırlanan “Çok Aşamalı Üretilen Birden Çok Ürünün Birden Çok Makineye Atanmasının Matematiksel Modellemesi” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalında **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

24.....03./2008

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Filiz ÇALIŞKAN

.....

Üye : Prof. Dr. Cemal ÖZGÜVEN

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ali DEĞİRMENDERELİ

.....

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 28.03.2008 tarih ve .....08..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...28.../03./2008.

Prof.Dr. Kerim TÜRKMEN
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında değerli vaktini bana ayıran, her zaman yanımda destek olan danışmanım Prof. Dr. Filiz Çalışkan'a, yönlendirici yardımları için hocam Prof. Dr. Cemal Özgüven'e, çıkmaza girdiğim her anda bilgisini ve yardımlarını esirgemeyen Yasemin Yavuz'a, başım sıkıştığında kapısını çaldığım her an güler yüzüyle karşılayıp yardımını esirgemeyen bana çok destek olan hocam Yrd. Dç. Dr. Lale Özbakır'a, çalışmamın en zor aşamasında karşılaştığım ve bana tüm bilgisini ve yardımını aktaran Sayın Selim Sevinç'e, tezimin her aşamasını yakından takip edip benimle sıkıntılarımı derinden paylaşan ve her an yardımına koşan arkadaşlarım Ülkü Orçan'a, Yücel Öztürkoğlu ve Eda Çınaroğlu'na, bütün hayatımın her döneminde olduğu gibi çalışmamın her aşamasında da maddi ve manevi desteklerini benden esirgemedi rahat bir çalışma ortamı sağlamak için elinden geleni yapan, sevgisini ve desteğini her zaman hissettiğim aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Sevgi TEKİN

ÇOK AŞAMALI ÜRETİLEN BİRDEN ÇOK ÜRÜNÜN BİRDEN ÇOK MAKİNEYE ATANMASININ MATEMATİKSEL MODELLEMESİ

Sevgi TEKİN

ÖZET

Bu çalışmada atölye tipi üretim yapan bir işletmenin iş ve işlem sıralama problemine çözüm getirmek üzere bir tamsayılı doğrusal programlama modeli geliştirilmiştir. Geliştirilen tamsayılı doğrusal programlama modeli ile hem işler kendi aralarında hem de tüm işlerin işlemleri makinelerde sıralanmıştır.

İş ve makine sayısı arttıkça bu alanda geliştirilen matematiksel modellerin çözümünün çok zor olduğu bilinmektedir. Bu nedenle çizelgeleme problemlerini çözmek üzere yapılan çalışmalarda genel olarak işlem süresinin sabit olması, her işin her makineye bir defa uğraması, her makineden birer adet olması, bir makinenin bir anda tek bir işi yapması gibi varsayımlar kabul edilmiştir. Önerilen modelde işlem süresinin sabit olması ve bir makinenin bir anda tek bir işi yapması varsayımlarının kaldırılması üzerinde çalışılmıştır. İki farklı hız ayarına sahip olan makinede işlerin kontrol edilebilir işlem sürelerine sahipken toplam işlem süresinin kısaltılabileceği ve buna bağlı olarak ne kadar maliyete katlanılacağı hesaplanmıştır. Bir makinenin benzer işleme sahip iki ürünü aynı anda işleyebileceği, bir diğerinin aynı anda bir ürünün üç parçası üzerinde işlem yapabileceği varsayımları altında minimum tamamlanma zamanı ve minimum maliyet hesaplanması sağlanmıştır.

Önerilen model modüler mobilya üreten bir işletmenin verileri ile çalıştırılarak çözüm sonuçları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çizelgeleme, atölye tipi üretim, kontrol edilebilir işlem zamanı, ikincil ölçütlü çizelgeleme, tamsayılı doğrusal programlama.

**THE MATHEMATICAL MODELLING OF THE ASSIGNMENT TO MORE
THAN ONE MACHINE OF MULTI STAGE PRODUCING PRODUCTS**

Sevgi TEKİN

ABSTRACT

In this study, an integer linear programming model was developed in order to resolve work and process ordering problem of a business which conducts job shop production. Both any work is ordered along all present works and processes of whole works are arranged in the machines thanks to developed integer linear programming model.

It is known that analysis of mathematical models developed in this field is very difficult as number of works and machines increase. For this reason, studies conducted for solving tabulation (scheduling) problem accepted several assumptions that each work calls machine for once, there is only one machine for each type of machines, each machine conducts one work at each time. For suggested model, the study was conducted to remove assumptions that process time is fixed and each machine conducts one work in each time. While works has controllable process time in the machine with two speed settings, it is estimated that total operation time can be shortened and thus how much cost will be undertaken. Considering assumptions that one machine processes two products having similar processes simultaneously and that another machine processes three parts of same product simultaneously, minimum completion time and minimum cost calculations were obtained.

Suggested model was operated by data of a business manufacturing modular furniture and solution results were assessed.

Keywords : Scheduling, job shop production, controllable processing time, secondary criteria scheduling, integer linear programming.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	I
TEŞEKKÜR.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	IX
GİRİŞ.....	1

BÖLÜM I

ÇİZELGELEME PROBLEMLERİ

1.1. Üretim Çizelgeleme.....	3
1.2. Üretim Çizelgelemenin Amacı.....	6
1.3. Çizelgeleme Problemlerinde Öncelik Kuralları.....	8
1.4. Çizelgeleme Problemlerinin Tanımlanması.....	9
1.5. Çizelgeleme Problemlerinin Sınıflandırılması.....	10
1.5.1. Tezgah Sayısı.....	11
1.5.2. Başarım Ölçütü.....	11
1.5.3. Üretim Tipi.....	13
1.5.4. İşlerin Geliş Şekli.....	13
1.5.4.1. Statik Çizelgeleme Tipleri.....	14
1.5.4.1.1. Bir Makine ve N İş Problemi (1/N).....	14
1.5.4.1.2. İki Makine ve N İş Problemi (2/N).....	14
1.5.4.1.3. M Makine ve N İş Problemi (M/N).....	15
1.5.4.2. Dinamik Çizelgeleme Tipleri.....	15
1.6. Atölye Tipi Üretimin Çizelgelenmesi.....	16
1.6.1. Atölye Tipi Üretim Çizelgeleme Problemlerinin Özellikleri.....	17
1.6.2. Atölye Tipi Üretim Çizelgeleme Problemlerinin Varsayımları.....	19
1.7. Kontrol Edilebilir İşlem Zamanı.....	20

BÖLÜM II

LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Literatür Taraması.....	23

BÖLÜM III

MATEMATİKSEL MODELİN KURULMASI

3.1. Problemin Tanımlanması.....	28
3.2. Varsayımlar Koyulması.....	29
3.3. Modelin Kurulması.....	29
3.3.1. Birinci Aşama İçin Modelin Kurulması.....	30
3.3.1.1. Değişkenlerin Tanımlanması.....	30
3.3.1.2. Sınırların ve Amaç Fonksiyonunun Oluşturulması.....	31
3.3.2. İkinci Aşama İçin Modelin Kurulması.....	33
3.4. Önerilen Modelin Küçük Bir Örnek Problem Üzerinde Uygulanması.....	33
3.5. Örnek Problemin Çözüm Sonuçlarının Yorumlanması.....	38
3.6. Ana Modelden Türetilen İlave Modeller.....	45
3.6.1. Ek Model 1.....	46
3.6.2. Ek Model 2.....	51
3.6.3. Ek Model 3.....	52
3.6.4. Ek Model 4.....	53
3.6.5. Ek Model 5.....	60

BÖLÜM IV

UYGULAMA

4.1. Uygulama Yapılan İşletmenin Tanıtılması.....	65
4.2. Modelin Formülasyonu.....	66
4.3. Modelin Çalıştırılması.....	66
4.4. Çözüm Sonuçlarının Yorumlanması.....	67
SONUÇ.....	68
KAYNAKÇA.....	70
EKLER.....	75
EK-1: Örnek Problemin Birinci ve İkinci Aşamasının Çözümü.....	75

EK-2: Küçük Örnek Kümesinin Sınırları ve Çözümü.....	76
EK-3: Ek Model 4'e Eklenen Sınırlar ve Çözümü.....	78
EK-4: Ek Model 5'e Eklenen Sınırlar ve Çözümü.....	82
EK-5: Parçaların Operasyon Sıraları ve Süreleri.....	84
EK-6: İkinci Makinede İşlem Gören Parçalar ve Maliyetleri.....	87
EK-7: Ana Modelin İkinci Aşamasının Sınırları.....	87
EK-8: Ana Modelin Birinci ve İkinci Aşamasının Çözümü.....	96
ÖZGEÇMİŞ.....	115

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Çizelgelemede Kullanılan Gösterimler.....	7
Tablo 3.1. Örnek Seçilen 8 Parçanın Operasyon Sıraları ve Süreleri.....	34
Tablo 3.2. Birinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	39
Tablo 3.3. İkinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	40
Tablo 3.4. Birinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	40
Tablo 3.5. İkinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	41
Tablo 3.6. Birinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	42
Tablo 3.7. İkinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	42
Tablo 3.8. Birinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması.....	43
Tablo 3.9. İkinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması.....	43
Tablo 3.10. Birinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması.....	44
Tablo 3.11. İkinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması.....	45
Tablo 3.12. Küçük Örnek Kümesindeki Parçaların Operasyon Sıraları ve Süreleri.....	46
Tablo 3.13. Ek Model 1’de 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	48
Tablo 3.14. Ek Model 1’de 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	49
Tablo 3.15. Ek Model 1’de 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	50
Tablo 3.16. K ve K_{ijm} Değişkenleri Eklenmeden Önceki Parça Sıralaması ile Eklendikten Sonraki Parça Sıralaması.....	51
Tablo 3.17. Ek Model 1 ve Ek Model 2 Arasındaki Parça Sıralaması Farkı.....	52
Tablo 3.18. Ek Model 1 ve Ek Model 3 Arasındaki Parça Sıralaması Farkı.....	53
Tablo 3.19. Ek Model 4’de 1. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	56
Tablo 3.20. Ek Model 4’de 1. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	57
Tablo 3.21. Ek Model 4’de 2. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	57
Tablo 3.22. Ek Model 4’de 2. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	58
Tablo 3.23. Ek Model 4’de 3. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	59
Tablo 3.24. Ek Model 4’de 3. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	59
Tablo 3.25. Ek Model 1 ve Ek Model 4 Arasındaki Parça Sıralaması ve Tamamlanma Zamanları Farkı.....	60
Tablo 3.26. Ek Model 5’de 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	63
Tablo 3.27. Ek Model 1 ve Ek Model 5 Arasındaki Parça Sıralaması ve Tamamlanma Zamanları Farkı.....	64

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Uygun Çözümlerin Oluşturduğu Ödünleşim Eğrisi.....	21
Grafik 3.1.Birinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	39
Grafik 3.2.İkinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	40
Grafik 3.3.Birinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	41
Grafik 3.4.İkinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	41
Grafik 3.5.Birinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	42
Grafik 3.6.İkinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	42
Grafik 3.7.Birinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması.....	43
Grafik 3.8.İkinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması.....	44
Grafik 3.9.Birinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması.....	44
Grafik 3.10.İkinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması.....	45
Grafik 3.11.Ek Model 1’de 1. Makinedeki Parça Sıralaması.....	49
Grafik 3.12.Ek Model 1’de 2. Makinedeki Parça Sıralaması.....	49
Grafik 3.13.Ek Model 1’de 3. Makinedeki Parça Sıralaması.....	50
Grafik 3.14.Ek Model 4’de 1. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	56
Grafik 3.15.Ek Model 4’de 1. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	57
Grafik 3.16.Ek Model 4’de 2. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	57
Grafik 3.17.Ek Model 4’de 2. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	58
Grafik 3.18.Ek Model 4’de 3. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar.....	59
Grafik 3.20.Ek Model 4’de 3. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar.....	59
Grafik 3.21.Ek Model 5’e Göre C ve E Parçalarının 3. Makinede Aynı Anda Başlaması.....	63

GİRİŞ

Mal ve hizmet üreten işletmelerde bir karar verme süreci olan çizelgeleme, imalat sisteminin etkinlik ve verimliliğini etkileyen önemli bir işlemdir. Makine ve iş sayısının fazla olduğu çizelgeleme problemlerinde çözüme ulaşmanın zaman alıcı, bazen de çok zor olduğu bilinir.

Birçok çizelgeleme modeli, işlerin sabit işlem sürelerine sahip olduğunu varsayar. Gerçek hayattaki uygulamalarda bir işin işlem zamanı; tesisler, insan gücü, fonlar gibi kaynakların miktarına bağlıdır ve bu yüzden işlere ek kaynaklar atandığı zaman ilave maliyete katlanılarak işlem süreleri kısaltılabilir yani, kontrol edilebilir. Kontrol edilebilir işlem süresine sahip iş; belirli maliyetlere katlanılmak koşulu ile işlemlerinin sürelerinin kısaltılması mümkün olan iş demektir. Bu tür işlerin, çizelgelenmesi problemine de kontrol edilebilir işlem süreli çizelgeleme problemi denir.

Bu çalışmada, atölye tipi üretim ortamında çeşitli varsayımlar ve kısıtlar altında, farklı özelliklere sahip birden çok makinede, çok aşamalı üretim süreciyle üretilen ve kontrol edilebilir işlem sürelerine sahip olduğu varsayılan işlerin, minimum tamamlanma zamanını dikkate alarak, minimum maliyetle üretilmesi amacı ile bir matematiksel model önerilmiştir. Modelin etkinliğinin artması için ana modelden ek modeller türetilmiş ve kolay anlaşılabilir olması için küçük bir örnek üzerinde aşamalar halinde çözülerek sonuçları tartışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde çizelgeleme konusunda, atölye tipi üretimin çizelgelenmesi ve kontrol edilebilir işlem zamanlı üretim hakkında genel bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde, literatürde çok sayıda bulunan çizelgeleme konusundaki kaynakların içerisinde kontrol edilebilir işlem zamanlı üretimle ilgili olanları seçilerek incelenmiş ve özetleri sunulmuştur.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, problem tanımlanmış, önerilen matematiksel modeli ve bu modelden türetilen ilave beş farklı modeli geliştirme aşamaları küçük bir örnek üzerinde bütün detaylarıyla açıklanmıştır.

Çalışmanın dördüncü bölümünde, uygulama yapılan işletme tanıtılmış ve üçüncü bölümde geliştirilen tamsayılı doğrusal programlama modeli işletmenin gerçek verileri ile çalıştırılarak çözüm sonuçları değerlendirilmiştir.

Sonuç bölümünde ise, elde edilen çözümlerin tamamının değerlendirilmesi yapılmış öneriler sunulmuştur.

BÖLÜM I

ÇİZELGELEME PROBLEMLERİ

1.1. Üretim Çizelgeleme

Çizelgeleme, imalat ve hizmet endüstrilerinde operasyon kontrolünün çok önemli bir aracıdır. Pazar payını büyütmede ve dolayısıyla üretim-hizmet miktarını arttırmada müşteri tatmininin önemi arttıkça, operasyonlar üzerindeki etkin çizelgeleme yöntemlerini uygulama ihtiyacı da günden güne çoğalmaktadır. Çizelgeleme aslında çok geniş bir kavramdır ve temeli planlamaya dayanır. İşlerin planlı hale gelebilmesi için, belirli bir sıra dâhilinde yapılması gerekir. Çizelgeleme bu sıranın niteliği ve niceliği ile ilgilenir.

Bir işin yapılabilmesi için kullanılacak kaynaklara ihtiyaç vardır. Çizelgeleme ile yapılacak işler kaynaklara atanırlar. Kaynakların kısıtlı olduğu sistemlerde amaçlanan hedefe ulaşabilmek için “hangi iş, hangi kaynağı, ne zaman kullanacak” soruları büyük önem kazanır. Yani işlerin kaynakları kullanma sıraları, istenilen amaca varabilmek için önemli bir etkidir. Çizelgeleme bu temele dayanır ve aslında imalat ve hizmet sektörünün her noktasında ortaya çıkar. Dolayısıyla, yapılacak işlerin ve kısıtlı kaynakların bulunduğu tüm sistemlerde çizelgeleme vardır (Nahmias 2001, 414).

Çizelgeleme, çoğu imalat ve hizmet endüstrisinde önemli rol oynayan, satınalma ve üretim, taşıma ve dağıtım, bilgi işleme ve iletişim alanlarında kullanılan bir karar verme sürecidir. Çizelgeleme fonksiyonu, üretim planının karşılanabilmesi, siparişlerin söz verilen teslimat tarihlerine yetiştirilmesi için matematiksel teknikleri yada sezgisel metotları kullanarak, kısıtlı şirket kaynaklarının (kaynak kısıtları, malzeme teminindeki aksamalar, düzenli bakımlar, arızalar vs) en uygun faaliyetlere tahsisini belli kriterlere göre (geç kalan iş sayısını minimumda tutmak, hazırlık sayısını minimumda tutmak

gibi) gerçekleştirmektedir. Zaman düzleminde yapılması gereken görevler için bir veya daha fazla amacı iyileştirecek şekilde kaynakların tahsis edilmesi ile ilgilenen çizelgeleme problemi, firmanın amaç ve hedeflerine en iyi şekilde ulaşması için güçlü bir araç olmaktadır (Geyik ve Cedimoğlu 2001, 54).

İş parçaları, öğrenci grupları, bilgisayar yazılımları, havaalanlarında kalkış-inişler vb. şeyler faaliyetler olarak yorumlanabilir. Kaynaklar da, tezgahlar, hücreler, taşıma araçları, insanlar, havaalanında pistler, bilgisayar sisteminde hafıza vb şekilde adlandırılan basit, temel kısımlara sahiptir (Morton ve Pentico 1993, 6; Leung 2004, 1-1).

Üretim çizelgeleme sürecinde sistem kaynakları sınırlı yada sınırsız olarak değerlendirilebilir. Sistem kaynaklarının sınırlı olarak değerlendirilmesi “sonlu/sınırlı kapasite çizelgeleme” olarak adlandırılır. Bir başka deyişle sonlu kapasite çizelgeleme, kaynakların gerçek kapasiteleri üzerine kurulmuş iş sıralamasını içeren bir üretim planıdır.

Üretim sistemlerinin çok karmaşık ve alternatifli olması sebebiyle sonlu kapasite çizelgeleme ile optimum çözüme ulaşmak mümkün olmayabilir. Sonlu kapasite çizelgeleme uygulamasında; arıza, sipariş değişiklikleri gibi sıkça gerçekleşen durumlarla karşılaşıldığında ilk çizelge uygunluğunu kaybedeceği için çizelge tekrar düzenlenmektedir.

Çizelgeleme, sisteme gelen ve sistemden ayrılan varlıkların zamanlanması ile ilgilenir. Faaliyetlerin nerede ve ne zaman gerçekleştirileceğine karar vermek anlamına gelir. Çoğu organizasyonda, sistem içine yayılmış ve her yerde kendini gösteren bir süreçtir (Pinedo 1995, 3).

Bir işletmede bir çok çizelgeleme çeşitleri ile karşılaşılabilir. Bunlardan en önemlileri şunlardır (Nahmias 2001, 413):

- Atölye çizelgeleme: Atölye çizelgelemesi genellikle pratikte bir üretim atölyesinde, girdilerin çıktılara dönüştürülmesinde kullanılan işlemler kümesidir.

Bir ürünün üretilmesinde kullanılan parça listeleri ve iş planları dahilinde, operasyonlar makinelere belirli bir sıra ile atanırlar.

- **Personel çizelgeleme:** İmalat ve hizmet sektörlerinde, personel çizelgeleme önemli bir problemdir. Vardiya çizelgelemesi, üretim işletmelerindeki bir çizelgeleme problemi iken, personel çizelgelemesi bunun yanında daha büyük bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır.
- **Tesis çizelgeleme:** Bu problem, genellikle tesis üzerinde bir darboğaz kısıtı veya kaynağı olduğunda büyük önem kazanır. Hastanelerdeki oda tedariği, buna bir örnektir. Aynı problem, üniversite ve liselerde de ortaya çıkmıştır. Kurumların hizmet verdiği kişi sayısı arttıkça planlama ve çizelgeleme ihtiyacı artar.
- **Araç çizelgeleme:** İmalat firmaları mal ve hizmetlerinin dağıtımını belirli bir maliyet ve zaman etkinliği çerçevesinde yapmak durumundadırlar. Kargo ve nakliye şirketleri gibi birçok şirket, mal ve insan taşımacılığına dayanan hizmet anlayışına sahiptir. Araç rotalama problemi, mal ve hizmet ulaştırmayı hedefleyen birçok sektörde ortaya çıkar. Posta ve banka dağıtım hizmetleri, farklı yerleşim birimlerindeki tüketicilere farklı ihtiyaçların taşınması gibi ekonomik ve hızlı servis gerektiren problemler, araç rotalama problemine örnek olarak verilebilir.
- **Tedarikçi çizelgeleme:** Tam zamanında üretimi ilke edinmiş şirketler için, tedarikçilerden dağıtım, çok önemli bir lojistik konudur. Tam zamanında üretim sisteminin verimli bir şekilde çalışabilmesi için, satınalma işleminin tüm ürün dağıtım sistemiyle beraber koordineli olarak yönetilmesi gerekir.
- **Proje çizelgeleme:** Bir proje, birbirini etkileyen birçok görevden oluşur. Bunun yanında, bazı görevler eş zamanlı olarak yapılabilir. Ancak birçok göreve, bir başka iş tamamlanmadan başlanamaz. Karmaşık projeler, belirli bir zaman içerisinde ve belirli bir bütçe ile tamamlanması gereken binlerce küçük görevden oluşabilir. Bu tür karmaşık projelerin çizelgelenmesinde gelişmiş yöntemler kullanılır ve proje çizelgeleme, planlama fonksiyonunun önemli araçlarından biridir.
- **Dinamik ve statik çizelgeleme:** Çizelgeleme probleminin dinamik veya statik olması, ihtiyaçların sürekliliği ile ilgilidir. Örneğin bir üretim çizelgeleme probleminde bir makineye zaman içerisinde yeni siparişlerin ulaşması ve bu siparişlerin çizelgeye dahil edilmesi dinamik bir çizelgeleme problemidir. Statik

izelgelemede ise çizelgeye dahil edilen işler ve kaynaklar belirlidir. Yeni işler veya kaynaklar çizelgeye dahil edilmez.

izelgeleme, özümü zor olan optimizasyon problemlerinden biridir. Son otuz yılda bu problemlerin çözümü için çok sayıda araştırma yapılmış olup, öncelik kurallı ve dal-sınır tekniğine dayanan çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Bu tip problemler, NP-zor türü problemler kapsamında olduğundan bilgisayarların hızlarının artması ile daha etkin çizelgeleme yöntemleri geliştirilmeye çalışılmaktadır (Baskak ve Erol 2004, 2).

1.2. Üretim izelgelemenin Amacı

izelgelemenin amacı, hedefleri başarmak için kaynakların/kapasitenin etkin bir biçimde kullanımını sağlamaktır. izelgelemenin önemli zorluklarından biri de birçok birbirini ile çakışan amaç fonksiyonlarının en iyilenmesidir. Bir işletmenin farklı bölümlerinin amaçları aynı olmayabilir. En çok kullanılan ortak amaçlardan bazıları şunlardır (Nahmias 2001, 417; Zeydan 2006, 109):

- Teslim tarihinin karşılanması,
- Sistemdeki ortalama akış süresinin minimizasyonu,
- Makine ve işgücünün kullanım sürelerinin maksimizasyonu,
- İş durum bilgisinin sağlanması,
- Hazırlık sürelerinin minimizasyonu,
- Üretim ve işgücü maliyetinin minimizasyonu,
- Süreç içi stokları en küçükleme

Tabii ki, bu amaçların hepsini birden aynı problem üzerinde, aynı anda optimize etmek çoğ u zaman mümkün değildir. Teslim tarihi minimizasyonu ve ortalama sistem akış süresi minimizasyonu üstün bir müşteri hizmeti sağlamaya yöneliktir. Diğer amaçlar daha çok, üretim işletmesinin verimliliğinin ve etkinliliğinin artırılmasına yöneliktir. Günümüzde, maliyet ve kalitenin dengelenmesi, bir işletmenin karşılaşabileceğ i en önemli konuların başında gelmektedir.

Çizelgelemede gerekli hesaplamaların nasıl yapıldığını daha kolay anlayabilmek için aşağıdaki Tablo 1.1.'de çizelgeleme parametrelerinin tanımı yapılmıştır (Eren, Güner, 2002, 43).

Tablo 1.1. Çizelgelemede Kullanılan Gösterimler

Veriler	n	iş sayısı
	p_i	i. işin işlem zamanı
	d_i	i. işin teslim tarihi
	s_i	i işinin istenilen başlama zamanı
	r_i	i işinin işlem için hazır olma zamanı
	F_i	i işinin akış zamanı
Kısıtlar	pmtn	işler kesintiye uğrayabilir ve sonra kaldığı yerden tekrar başlar
	nmit	makine boş tutulmasına izin veriliyor
Değişkenler	C_i	i. işin tamamlanma zamanı
	E_i	i. işin erken bitmesi $E_i = \max(0, d_i - C_i)$
	L_i	i. işin gecikmesi $L_i = C_i - d_i$
	T_i	i. işin geç bitmesi $T_i = \max(0, C_i - d_i)$
	U_i	i işinin gecikme durumu $U_i = \{ 1 \ C_i > d_i, \ 0 \ dd \}$
	n_T	toplam geciken iş sayısı $n_T = \sum_{i=1}^n U_i$
Ölçütler	f_{max}	maliyet fonksiyonu
	C_{max}	maksimum tamamlanma zamanı $C_{max} = \max_{i=1, \dots, n} (C_i)$
	L_{max}	maksimum gecikme $L_{max} = \max_{i=1, \dots, n} (L_i)$
	L_{min}	minimum gecikme $L_{min} = \min_{i=1, \dots, n} (L_i)$
	T_{max}	maksimum geç bitirme $T_{max} = \max_{i=1, \dots, n} (T_i)$
	E_{max}	maksimum erken bitirme $E_{max} = \max_{i=1, \dots, n} (E_i)$
	$\bar{F}$ ($w\bar{F}$)	ortalama akış zamanı (ortalama ağırlıklı akış zamanı) $\bar{F} = \sum_{i=1}^n F_i / n, \left(w\bar{F} = \sum_{i=1}^n wF_i / n \right)$
	$\bar{T}$ ($w\bar{T}$)	ortalama geç bitirme (ortalama ağırlıklı geç bitirme) $\bar{T} = \sum_{i=1}^n T_i / n, \left(w\bar{T} = \sum_{i=1}^n wT_i / n \right)$
	$\bar{E}$ ($w\bar{E}$)	ortalama erken bitirme (ortalama ağırlıklı erken bitirme) $\bar{E} = \sum_{i=1}^n E_i / n, \left(w\bar{E} = \sum_{i=1}^n wE_i / n \right)$
	$\bar{U}$ ($w\bar{U}$)	ortalama geciken iş (ortalama ağırlıklı geciken iş) $\bar{U} = \sum_{i=1}^n U_i / n, \left(w\bar{U} = \sum_{i=1}^n wU_i / n \right)$

1.3. Çizelgeleme Problemlerinde Öncelik Kuralları

Çizelgeleme problemlerinde en çok kullanılan işlem öncelik kuralları aşağıda belirtilmektedir (Pinedo ve Chao 1999, 30):

- a) İlk Gelen İşi Önce Yap (FCFS): Bu kural literatürde ilk gelen ilk çıkar olarakta bilinir. Bu kuralın temel mantığına göre, iş merkezine gelen işler geliş sıralarına göre üretim ortamına alınır ve işlenir.
- b) Son Gelen İşi Önce Yap (LCLS): Bu kural iş merkezinde gelen işlerin üretim ortamına alınmaları için geliş sıralarının tersine doğru bir sıralama yapmayı önerir. İş merkezine en son sırada gelen iş, ilk sırada, sondan bir önce gelen iş ikinci sırada üretim ortamına alınır ve sıralama bu şekilde devam eder.
- c) En Kısa İşlem Süreli İşi Önce Yap(SPT): Bu kural, iş merkezine gelen işlerin, işlem sürelerinin kısalığı ile doğru orantılı bir ilişki kurarak sıralama yapmayı önerir. İş merkezine gelen işler arasından en kısa işlem süresine sahip olan işlerin önceliklendirildiği bu kural ile üretim sisteminin çıktısı en çoklanır ve geciken işlerin oranı azalır.
- d) En Uzun İşlem Süreli İşi Önce Yap (LPT): Bu kurala göre, iş merkezine gelen işler, işlem sürelerinin uzunlukları ile doğru ilişkili olarak sıralanırlar. İş merkezine gelen işler arasından en fazla işlem süresine sahip olan iş, ilk olarak işlem görür.
- e) Ağırlıklı En Kısa İşlem Süreli İşi Önce Yap (WSPT): Çizelgeleme problemlerinde her bir iş aynı önem derecesine sahip olmayabilir. Bu öncelik kuralında, işlerin önceliklerinin bulunmasında, işlem süreleri, ilgili işlerin önem dereceleri ile birlikte dikkate alınır.
- f) Sonraki İşlemlerin Sayısı En Fazla Olan İşi Önce Yap (largest number of successors-LNS): Bu kural, üretim ortamında bulunan işlerin geriye kalan işlem sayılarının fazlalığı ile doğru ilişkili olarak sıralanmalarını önerir. Kurala göre, geriye kalan işlemlerinin sayısı en fazla olan iş ilk olarak yapılır.
- g) Teslim Tarihi En Önce Olan İşi Önce Yap (EDD): İşlem görmek için sırada olan işlerin gecikmelerini en küçükleme amacıyla olan bu kurala göre sisteme gelen işler arasından en erken teslim tarihine sahip olan iş ilk olarak yapılır. Teslim tarihi en önce olan işi önce yap öncelik kuralının kullanımı ile işlerin söz verilen tarihlerde teslim edilme ihtimalleri artar.

h) Rastgele Sıralama (SIRO): İş merkezine gelen ve işlem görmeyi bekleyen işler arasından bir tanesi tesadüfi bir şekilde seçilir. Her hangi bir amaç en iyilenmeye çalışılmaz.

ı) Bolluk Zamanı En Az Olan İş Önce Yap (least slack first-LSF): Bu kurala göre sıralama, işlerin sistemdeki bolluk zamanlarının azlığı ile doğru orantılı bir şekilde yapılır. İşlerin bolluk zamanlarının dinamik olarak takip edilmesi ile geciken işlerin yüzde oranları azalır.

i) En Kısa Hazırlık Zamanı Olan İş Önce Yap (SST): Bu kural, üretime girmeyi bekleyen işlerin, hazırlık zamanlarının kısalığı ile doğru orantılı bir şekilde sıralanmalarını önerir. En kısa hazırlık zamanına sahip olan işlere öncelik verilmesiyle ortalama gecikme zamanı azaltılabilir.

j) En Az Kritik Orana Sahip Olan İş Önce Yap (CR): Bu kuraldaki kritik oran, i işinin teslim tarihine kadar kalan zamanın, ilgili işin bitmesi için gerekli üretim zamanına oranlanması ile bulunur. Kurala göre, üretime girmeyi bekleyen işler, sahip oldukları kritik oranların azlığı ile doğru orantılı bir şekilde sıralanır.

k) Kritik Yol Üzerindeki İşleri Önce Yap (CP): Bu kurala göre işler öncelik kısıtlarına göre sıralanır ve kritik yol üzerindeki işler öncelikli olarak işlenir. Kritik yol, herhangi bir gecikmenin tüm projeyi geciktireceği işlerden oluşan yoldur. Bundan dolayı, kritik yol üzerinde bulunan işlere öncelik verilmesi ile proje boyutunda gecikmeler en küçüklenmeye çalışılır.

1.4. Çizelgeleme Problemlerinin Tanımlanması

Bir çizelgeleme problemi, makine ortamı, işlem karakteristikleri ve optimize edilen ölçütler ile tanımlanır.

Lawler ve arkadaşlarının (1982) sınıflandırma şemasına göre, bir çizelgeleme problemi $\alpha|\beta|\gamma$ şeklinde tanımlanabilir. α , makine ortamının karakteristiğini gösterir. β , işlem karakteristiklerini ve sınırlamaları gösterir. Minimize edilecek amaç γ ile ifade edilir. (İnan, 1999, 6).

α ile belirtilen olası makine ortamları aşağıda ifade edilmiştir.

$\alpha=1$: tek makine ortamı

$\alpha=P_m$: m paralel benzer makine

$\alpha=Q_m$: m aynı paralel makine

$\alpha=F_m$: m aşamalı akış tipi

$\alpha=J_m$: m aşamalı atölye tipi

β ile belirtilen olası işlem sınırlamaları aşağıda ifade edilmiştir.

$\beta=r_i$: işler serbest kalma (release) zamanlarından önce başlayamazlar.

$\beta=S_{jk}$: işler arasında hazırlık zamanına bağlı sıralama mevcuttur.

$\beta=prmp$: öncelik hakkına izin verilir.

$\beta=prec$: bazı işler, diğerleri tamamlanmadan önce başlayamazlar.

$\beta=brkdown$: bazı makineler bozulmalardan dolayı bazı periyotlarda hazır değildirler.

$\beta=recr$: bazı işler bir makineyi bir defadan fazla ziyaret ederler.

γ ile belirtilen amaç fonksiyonlarının bazı örnekleri aşağıdaki gibidir.

$\gamma=C_{max}$: çevrim zamanı minimizasyonu

$\gamma=L_{max}$: Maksimum gecikme minimizasyonu

Bu çalışmada ki çizelgeleme probleminin tanımlanması J5/kontr/C:T şeklinde yapılabilir. Yani beş makineli atölye tipi üretim ortamında kontrol edilebilir işlem zamanı kısıtı altında minimum toplam tamamlanma zamanına bağlı olarak toplam maliyetin minimize edilmesidir.

1.5. Çizelgeleme Problemlerinin Sınıflandırılması

Çizelgeleme, belli bir başarımlı ölçütünü en iyileyecek iş akışını (makinelere gelen işlerin işlenme sırası) belirlerken, dört faktöre bağlı olarak farklı sınıflara ayrılabilir (Acar 2001, 93). Bunlar tezgah sayısı, başarımlı ölçütü, üretim tipi ve işlerin geliş şeklidir.

1.5.1. Tezgah Sayısı

İş merkezinde yer alan tezgah sayısına göre çizelgeleme problemleri, tek tezgahlı veya çok tezgahlı olmak üzere iki farklı şekilde değerlendirilir. İş merkezine gelen işler tek bir işleme ihtiyaç duyuyor ise burada tek tezgahlı çizelgeleme probleminden bahsedilmekte ve işlerin hangi sırada yapılacağının belirlenmesine çalışılmaktadır. Ayrıca çok tezgahlı bir iş merkezinde darboğaz oluşturan tek tezgah üzerinden de çizelgeleme gerçekleştirilebilir. Tezgah sayısının artması ile doğru orantılı olarak çizelgeleme problemlerinin çözümü de zorlaşır.

1.5.2. Başarım Ölçütü

Çizelgenin performansını ölçmek için, aynı çizelgeleme probleminde çizelgelemenin bazı şartları değiştirilerek veya farklı öncelik kuralları kullanarak birkaç kez yapılması gerekmektedir. Çizelge performansını değerlendirmek için kullanılan başarım ölçütü, çizelgeleme problemlerinde önemli rol oynamaktadır. Bu başarım ölçütlerinden en önemlileri ve en çok kullanılanları aşağıda verilmektedir (Acar 2001, 94; Baskak ve Erol 2004, 3):

- Ürünlerin, üretim ve bekleme zamanlarını içeren akış zamanı,
- Geciken işlerin, toplam işlere oranı,
- Kuyrukta bekleyen işlere göre belirlenen hammadde, yarımamül ve mamul stok seviyeleri,
- İşlerin tezgahlarda bekleme süreleri,
- İşlerin maksimum gecikme süreleri,
- İşlerin maksimum tamamlanma zamanları,
- Geciken iş sayısı,
- Ortalama iş hacmi,
- Siparişlerin gecikme süreleri,
- Tezgah hazırlama zamanı kayıpları,
- Tezgah ve işgücü kullanım oranları,
- Bu ölçütlerin ortalama ve standart sapmaları gibi istatistiksel ölçümleri.

Üretim çizelgeleme, belli bir veya birden çok başarı ölçütünü iyileştirmek üzere yapılır ancak, çoğu zaman ölçütlerin kendi içlerinde çelişmesi sebebi ile tüm ölçütlerin aynı anda iyileştirilmesi mümkün olmayabilir. Zaten bütün başarı ölçütleri her zaman aynı önemde değildir. Dikkate alınan başarı ölçütlerinin göreceli önem değerleri, belli sistem durumlarına göre değişir (Geyik ve Cedimoğlu 2001, 54).

Tek bir ölçüt ile ilişkili olarak elde edilen ve en iyi sonucu veren bir çözüm, birden fazla başarı ölçütünün dikkate alınması ile daha önce elde edilmiş olan aynı en iyi çözümü vermeyebilir. Bunun sebebi ise çizelgeleme sürecinde birden fazla başarı ölçütü ile çalışıldığında başarı ölçütleri arasında ödünleşimler meydana gelmektedir. Yani bir başarı ölçütünün değerini en iyilerken, diğer başarı ölçütünün değeri azalabilmektedir (Eren ve Güner 2002, 38).

Çizelgeleme literatüründe, tek başarı ölçütlü çalışmalar ile kıyaslandığında çok daha az olan çok başarı ölçütlü çizelgeleme çalışmaları son dönemlerde gittikçe artmıştır. Bu tür problemlerin çözümü tek başarı ölçütlü problemler kadar kolay olmamaktadır. Çünkü birbirleri ile çelişen amaçlar aynı anda en iyilendiğinden tek bir çizelgeyi oluşturmak oldukça zordur.

Çok başarı ölçütlü çizelgeleme problemleri içerisinde iki ölçütün bulunduğu problemler; ikincil ölçütlü ve iki ölçütlü problemler olmak üzere iki kısımda incelenmektedir (Eren ve Güner 2002, 38; Güner ve Altıparmak 2003, 27):

a) İkincil ölçütlü çizelgeleme problemleri: İkincil ölçütlü çizelgeleme problemlerinde, başarı ölçütleri birincil ve ikincil ölçüt olarak ayrılmakta ve öncelikle birincil başarı ölçütü, ikincil ölçüt yok sayılarak en iyilenmekte, sonrasında ise ikincil başarı ölçütü, birincil ölçütün performansını azaltmamak şartıyla eniyilenmektedir. Graham vd (1979), C1, birincil ölçütü, C2 ise ikincil ölçütü göstermek üzere ikincil ölçütlü problemlerin, $n/1/C2:C1$ şeklinde gösterilebileceğini belirtmiştir (Eren ve Güner 2002, 42).

b) İki ölçütlü çizelgeleme problemleri: İki ölçütlü çizelgeleme problemlerinde iki farklı ölçüt aynı anda en iyilenmektedir. Graham vd (1979), iki ölçütlü çizelgeleme problemlerinin $n/1/C2,C1$ şeklinde gösterilebileceğini belirtmiştir. Evans (1984), iki farklı ölçütün aynı anda eniyilenmesi sonucunda etkin çözümler için bir set elde

edildiğini ve etkin çözümün ise, hiçbir ölçütün etkinliğinin azalmaksızın arttırılamadığı bir çözüm olduğunu belirtmiştir (Eren ve Güner 2002, 42).

1.5.3. Üretim Tipi

Farklı üretim sistemleri için farklı çizelgeleme problemleri oluşturulur. Çizelgeleme problemi, küçük, karmaşık, tek müşteriye çalışan atölyelerden, yüksek hızlı üretim yapan transfer hatlarına, kesikli parça imalatından, sürekli proses akışlarının olduğu pek çok farklı durumda ortaya çıkabilir. Bu nedenle çizelgeleme problemlerini uygulandığı ortama göre sınıflandırmak mümkün olur. Aşağıda bunlardan bazıları örnek olarak verilmiştir (Morton ve Pentico 1993, 15-19):

- Atölye tipi üretim
- Açık atölye tipi üretim
- Parti tipi üretim
- Akış tipi üretim
- İmalat hücresi
- Montaj atölyesi
- Montaj hattı
- Esnek iletim hattı

1.5.4. İşlerin Geliş Şekli

İşlerin geliş şekline göre çizelgeleme problemleri statik ve dinamik çizelgeleme olarak iki farklı şekilde değerlendirilmektedir. Statik çizelgeleme problemlerinde, belirli bir dönem için iş listesinin tamamı bilinmektedir ve işler boş olan bir iş merkezine hemen işlenmek üzere düzenli olarak gelir. Statik çizelgeleme problemlerinde, genellikle iş listesinde değişiklik meydana gelmez.

Eğer iş listesi sürekli olarak ve rastgele bir şekilde değişiyorsa ve işler düzensiz aralıklar ile iş merkezine gelmekte ise, bu durumda problem dinamik çizelgeleme olarak nitelendirilir. Dinamik çizelgeleme problemlerinde herhangi bir zamanda gelebilecek olan işin özellikleri sıralamanın sürekli değişmesini gerektirir.

1.5.4.1. Statik Çizelgeleme Tipleri

Statik çizelgeleme problemlerinde, belli bir dönemdeki iş listesi bilinir ve işler iş merkezine düzenli bir şekilde gelir. Statik çizelgeleme problemlerinde, iş merkezleri seri olarak bağlanmakta ve bütün işler aynı sırayı takip etmektedir. Bu çizelgeleme tipi iş merkezindeki tezgah sayısı üçü geçtiği takdirde zorlaşır (Acar 2001, 93). Statik çizelgeleme problemleri, iş ve tezgah sayılarına göre farklı olarak değerlendirilir. Bunlar bir makine ve n iş, iki makine ve n iş ile m makine ve n iş problemleridir.

1.5.4.1.1. Bir Makine Ve N İş Problemi(1/N)

N adet işin tek bir tezgahta en uygun sırada işlenmesi, çizelgeleme problemleri kapsamında en basit olan problemidir. Fakat çizelgeleme problemlerinin mantığının anlaşılması ve farklı teknik ve performans ölçütleriyle çözüm araması yapılabilmesi açısından bu çizelgeleme tipinin anlaşılması oldukça önemli olmaktadır. Bir makine ve n iş çizelgeleme problemlerinde, sadece bir makine olduğu için işler hangi sırayla yapılırsa yapılsın bütün işlerin tamamlanması için gerekli olan toplam üretim süresi değişmeyecektir. Ancak, kullanılacak olan bir takım öncelik kuralları ile işlere ait ortalama akış ve bekleme süreleri değiştirilebilir (Acar 2001, 95). Çizelgeleme problemleri içerisindeki en basit çizelgeleme problemi olan bir makine ve N iş çizelgelemede dahi $N!$ adet farklı çözüm oluşturmak mümkün olmaktadır.

1.5.4.1.2. İki Makine Ve N İş Problemi(2/N)

İki makine ve N iş probleminde, N adet iş, iki makineli olan bir üretim ortamında, öncelik sırasını takip ederek işlenmektedir. İki makine ve N iş çizelgeleme problemlerinde amaç, bütün işlerin tamamlanması için gerekli olan zamanı en aza indirmektir (Acar 2001, 97).

İki makine ve N iş çizelgeleme problemlerinde Johnson yöntemi kullanılarak en iyi çözüme ulaşılabilmektedir. Johnson yöntemi ile elde edilen çözüm süreci sonunda aşağıda verilen ölçütler belirlenir:

- a) Bütün işlerin tamamlanma zamanları,
- b) Makinelerin boş kalma zamanları,
- c) İşlerin ortalama bekleme zamanları.

1.5.4.1.3. M Makine Ve N İş Problemi(M/N)

Üçten fazla makinenin bulunduğu ve seri iş akışının olduğu statik çizelgeleme problemlerinde, işlerin en kısa zamanda tamamlanmasını sağlayacak çözümün bulunmasına yönelik yüzde yüz güvenilir çözümler bulunmamaktadır. M makine ve N iş çizelgeleme problemlerinde $(N!)^x M$ adet mümkün çözümün olması ve bu mümkün çözümlerden sadece birinin istenilen başarımlı ölçütünü en iyilemesi özellikle hesaplama açısından büyük zorluklar getirmektedir (Acar 2001, 103).

M makine ve n iş çizelgeleme problemlerinin çözümünde bazı bilinen yöntemler kullanılmaktadır. Örneğin dal-sınır (branch and bound) yöntemi, özellikle basit problemlerin çözümünde iyi sonuçlar vermektedir. Ayrıca M makine ve N iş çizelgeleme problemlerinin çözümünde için tam sayılı programlama modelleri de kullanılır. Ancak bu tam sayılı programlama modelleri genellikle NP-hard olduğu için çözüm sonucuna ulaşılması çok zor olmaktadır (Acar 2001, 103).

1.5.4.2. Dinamik Çizelgeleme Tipleri

Bir takım matematiksel kuralların kullanımı ile statik çizelgeleme problemlerini çözmek mümkündür. Ancak, iş listelerinin sürekli ve rastgele değiştiği dinamik çizelgeleme problemlerinin, aynı yaklaşımlarla çözülmesi mümkün değildir.

Dinamik çizelgeleme problemlerinde de statik çizelgeleme problemlerinde olduğu gibi çözüme ulaşmak için öncelik kurallarının kullanılmasına dayanan teknikler kullanılır. Fakat, dinamik çizelgeleme problemlerinde kullanılan öncelik kurallarının statik çizelgeleme problemlerinde kullanılan öncelik kurallarından farkı, işlerin süreç esnasında değişmeyen özelliklerini (işlem süresi veya teslim tarihi gibi) değil, işlerin süreç esnasında değişen özelliklerini (kalan işlem zamanı, kalan işlem adedi veya bolluk

zamanı gibi) esas almasıdır. Dinamik çizelgeleme problemlerinde en çok kullanılan öncelik kuralları aşağıda verilmiştir (Acar 2001, 107);

- Sonraki işlemlerin süresi en fazla olan işi önce yap,
- Sonraki işlemlerin sayısı en fazla olan işi önce yap,
- Bolluk zamanı en az olan işi önce yap,
- Kalan bolluk zamanı/kalan işlemler değeri en az olan işi önce yap,
- Bir sonraki işlemde en kısa kuyruğa sahip olan işi önce yap,
- Bir sonraki makinenin iş yükü en az olan işi önce yap.

Çizelgeleme problemlerinde üretim sisteminin her durumu için en uygun kuralın belirlenmesi mümkün olmayabilir. Çizelgeleme problemlerinde en uygun kuralın seçilmesi, üretim ortamındaki makinelerin hepsinin çalışmasına, durmasına yada makinelerin kapasitelerine göre değişebilir. Üretim sürecindeki bu değişkenlik sebebi ile etkin bir şekilde çizelgeleme yapabilmek ve üretim sistemini dengeleyebilmek için dinamik çizelgeleme uygulanır. Dinamik çizelgelemeyi uygularken, çizelgeleme çalışması yapılacak üretim ortamının özelliklerine uygun olarak kural seçilmesine ve kural seçiminin, mümkün olduğunca kısa zamanda gerçekleştirilmesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

1.6. Atölye Tipi Üretimin Çizelgelenmesi

Atölye tipi üretim çizelgeleme modeli, gerçek hayatta çok sık karşılaşılan, sanayi ve hizmet sektöründe geniş bir alanda kullanılan modeldir. Atölye tipi üretim çizelgeleme probleminde; m tane $\{M_1, M_2, \dots, M_m\}$ makinede işlenmek üzere n tane $\{J_1, J_2, \dots, J_n\}$ iş mevcuttur. İşler, makinelerdeki belli sıra halinde işlenir ve bu sıra, teknolojik kısıt, işin gidişi veya rota olarak adlandırılır. Genel atölye tipi üretim için teknolojik kısıtların oluşumuna dair hiçbir sınırlama yoktur. Her bir iş, kendi işlem sırasına sahiptir. Ayrıca diğer işlerin işlem sırasından bağımsızdır. Çizelgelemeci açısından, burada önemli olan hangi işin hangi makineye hangi sırada gireceğini belirleyebilmektir. m makine sayısı arttıkça problem karmaşık hale gelir. Birçok genel iş atölyesi probleminde, $(n!)^m$ adet çizelgeleme yapmak mümkündür. Bu sayı, makine ve/veya iş sayısının yüksek olduğu problemlerde çok aşırı değerlere ulaşır (Nahmias 2001, 432). Bu çizelgelerden de bir kısmı uygun olmayan çizelgeleri, başka bir ifadeyle

öncelik kısıtlarını sağlamayanları kapsamaktadır. Uygun çizelge iki tür kısıtı sağlamalıdır. Birincisi, öncelik kısıtlarının, yani her işe ait işlemlerin belirlenen sıralama dahilinde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. İkinci kısıt ise, kaynak kısıtı olup, bir tezgahda aynı anda birden fazla işlemin gerçekleştirilemeyeceğini ifade etmektedir. Bu tür problemleri optimal olarak çözüme kavuşturmak çok zordur.

Atölye tipi üretim çizelgeleme probleminin temel matematiksel ifadesi şöyledir (Pinedo, 1995, 128):

Min $C_{\max}$

$$t_{il} - t_{ik} \geq p_{ik} \quad (1)$$

$$t_{iz} - t_{jy} \geq p_{jy} \quad \forall \quad t_{jy} - t_{iz} \geq p_{iz} \quad (2)$$

$$t_{ik} \geq 0 \quad (3)$$

Burada t_{ik} başlama zamanı, p_{ik} işlem süresi olmak üzere, birinci kısıt teknolojik sırayı sağlar. Diğer bir ifadeyle, birinci kısıt her bir işin ardışık iki işleminin başlama zamanları arasındaki farkın en az öndeki işlemin işlem süresi kadar olmasını garanti eder. Bu bir işin bir anda sadece bir tezgâh tarafından işlenebileceği varsayımını yerine getirir. İkinci kısıt bir tezgâhın aynı anda sadece bir işlemi yapabilmesini sağlar. Üçüncü kısıt negatif olmama şartını yerine getirir; böylece bütün işlerin tamamlanacağını garanti eder. Amaç fonksiyonu ise çizelgenin uzunluğu ya da çevrim zamanı da denilen $C_{\max}$ zamanını minimize etmektedir. Üzerinde çalışılan problemin kısıtlamalarına bağlı olarak bu sınırlara ve değişkenlere eklemeler yapılır.

Atölye tipi üretim sistemlerinde ürün çeşitliliği çok fazladır. Malzemeler süreçler arasından kesintisiz geçememekte, bekleme ve taşıma süreleri ortaya çıkmakta bundan dolayı üretim içi stok miktarı fazla olmaktadır. Üretim içi stok miktarının yüksek olması ise stokların kontrolünü oldukça zorlaştırmaktadır.

1.6.1. Atölye Tipi Üretim Çizelgeleme Problemlerinin Özellikleri

Çizelgelemede optimal veya optimale yaklaşan kuralları belirlemek için önemli olan konular şunlardır (Nahmias 2001, 416):

1. İşlerin makineye ulaşması: Genellikle iş sıralama probleminin anlık bir fotoğrafı çekilerek, statik olarak kabul edilip, problemin o anki değerleri üzerinden çözülmeye çalışılması yaygındır. Bunun yanında, işlenecek işlerin sayısı sürekli değişebilir. Bu nedenle çizelgeleme problemlerinin çözüm algoritmalarının çoğunun statik olmasına rağmen, pratikteki çizelgeleme problemlerinin büyük kısmı dinamiktir.
2. Atölyedeki makinelerin sayısı ve niteliği: Belirli bir iş atölyesi, bir çizelgeleme algoritmasından elde edilecek çözümü zorlaştıran ve daha da karmaşık hale getirecek bazı özelliklere sahip olabilir. Örnek olarak, genellikle tüm makineler aynı özellikte kabul edilirler. Fakat pratikte bu durum her zaman böyle olmayabilir. Belirli bir makinenin üretim oranı, makinenin durumu veya operatörün deneyimi gibi, farklı faktörlere dayanır. İşlerin niteliğine ve atölyenin yerleşim planına bağlı olarak, amaç fonksiyonunu eniyilemeyi engelleyecek bazı kısıtlar ortaya çıkabilir.
3. Atölyedeki çalışan sayısı: Atölyedeki çalışan sayısı ve aynı zamanda makinelerin çeşitliliği ve sayısı atölyenin kapasitesini ortaya çıkarır. Kapasite planlama, üretim planlamanın önemli bir yönüdür. Bir çok kontrol sistemi, kapasite kısıtlarını problem içine dahil etmez. Kapasite dinamik bir kısıttır. Kritik bir makinenin arızalanması veya kritik bir çalışanın kaybedilmesi, atölye kapasitesinde darboğaza neden olabilir. Bu durum kapasiteyi azaltıcı bir faktördür.
4. Belirli iş akışı: Çizelgeleme algoritmaları çözümlerinde, genellikle işlerin belirli bir sırada işlenmesi gerekliliği ortaya çıkar. Fakat tüm işlerin makinede işlenmek üzere hazır bulunmaları her zaman mümkün değildir. İşler, üretim sisteminin gerektirdiği akış şemasına göre oluşur ve işlenmeye hazır hale gelirler. Bunun sebebi üretim sistemi ile çizelgelemenin birbirinden bağımsız oluşudur. Dolayısıyla, algoritma için uygun olmayan iş akışları ortaya çıkabilir.
5. Alternatif kuralların değerlendirilmesi: Amaç fonksiyonunun seçimi, kullanılacak kuralın seçimindeki en önemli etkidir. Bazen birden fazla amaç fonksiyonunun optimalliği gerekebilir. Bu durumda, tek bir kural veya algoritma belirlemek imkansız hale gelir. Örnek olarak, işlenecek tüm işlerin minimum zamanda işlenmesinin yanında, işlerden herhangi birinin de teslim tarihinden sonra tamamlanması engellenmek istenebilir.

1.6.2. Atölye Tipi Üretim Çizelgeleme Problemlerinin Varsayımları

Atölye tipi çizelgeleme problemi için genellikle aşağıdaki varsayımlar geçerlidir (Morton, Pentico 1993, 387; Biroğul 2005,11):

- a. Her bir iş bütündür: İş farklı operasyonlardan oluşmasına rağmen, aynı işin iki operasyonu hiçbir şekilde aynı anda işlenemez.
- b. İş bölme yoktur: Her bir operasyon, başladığı zaman, diğer operasyon o makinede başlatılmadan önce tamamlanmalıdır.
- c. Her bir iş, her bir makinede bir tane olmak üzere, m tane farklı operasyona sahiptir: İşin aynı makinede iki defa işlem görmesi olasılığı hesaba katılmaz.
- d. İş iptali yoktur: Her bir iş tamamlanıncaya kadar işlenmelidir.
- e. İşlem zamanları çizelgeden bağımsızdır: Burada iki durum varsayılır;
  - Her bir hazırlık zamanı iş sırasından bağımsızdır. Yani işe ait makineyi ayarlamak için gereken zaman en son işlem gören işten bağımsızdır.
  - Makineler arasında işleri taşımak için gereken zaman ihmal edilebilmektedir.
    - f. Ara stoğa izin verilir: İşler bir sonraki makinenin boşalması için bekleyebilir.
    - g. Makinenin her bir tipinden sadece bir tane vardır: İşleri işlenmesi sırasında aynı işi yapan birden fazla makinenin olmadığı varsayılır. Bu varsayıma göre, beklemekten kaçınmak için belli makinelerin çoğaltılması durumunu ortadan kaldırır.
    - h. Makineler boş kalabilir.
    - i. Hiçbir makine, aynı anda birden fazla operasyonu işleyemez.
    - j. Makineler hiçbir zaman bozulmaz ve çizelgeleme periyodu boyunca kullanıma hazırdır.
    - k. Teknolojik kısıtlar önceden bilinir ve sabittir.
    - l. Rassallık mevcut değildir. Özellikle;
      - İşlerin sayısı bilinir ve sabittir.
      - Makinelerin sayısı bilinir ve sabittir.
      - İşlem zamanları bilinir ve sabittir.
      - Hazırlık zamanları bilinir ve sabittir.

- Belli bir problemi tanımlamak için gereken her türlü kalitatif değerler bilinir ve sabittir.

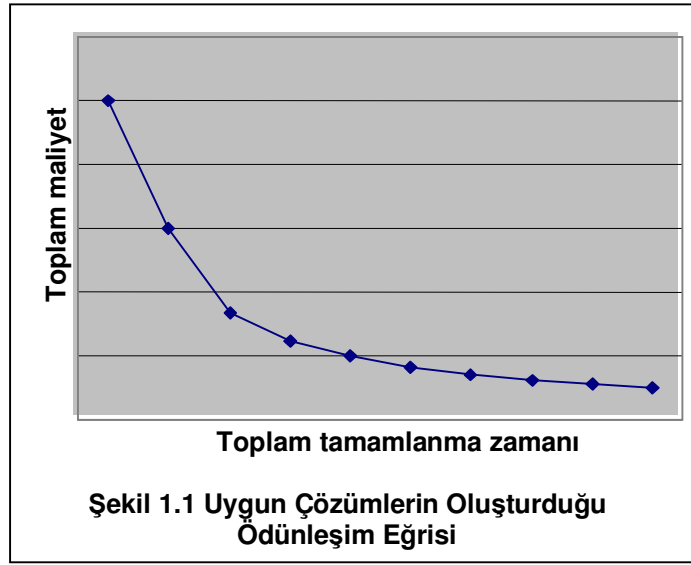
Son yıllarda yapılan çalışmalarda bu varsayımların dışına çıkan durumlarda olmuştur. Kontrol edilebilir işlem zamanı bunlardan biridir. Atölye tipi üretim çizelgeleme varsayımlarında işlem zamanlarının sabit olduğu ve bilindiği varsayılır. Ancak kontrol edilebilir işlem zamanında işlem zamanları kesin olarak bilinmemektedir.

1.7. Kontrol Edilebilir İşlem Zamanı

Sıralama ve çizelgelemede geçmiş araştırmaların çoğu, işin işlem zamanının idari kontrol altında olmadığını varsaymıştır. İşlem zamanı, ya önceden bilinen ve sabit olan problem parametresi olarak ya da dış güçler tarafından belirlenen rasgele değişkenler olarak ele alınmıştır (Alidaee, Kochenberger, 1996, 391). Bununla birlikte, işlem zamanını kontrol edebildiğimiz birçok endüstri uygulaması mevcuttur. Çizelgeleme problemleri işlem zamanı verilerine duyarlı olduğu için, çizelgeleme amaçlarını iyileştirmek için uygun işlem zamanlarına ihtiyacımız vardır. Olağan bir çizelgeleme amacını dikkate aldığımız zaman, her bir işin işlem zamanı mümkün olduğu kadar küçük seçilir ve çizelgeleme problemi çözülür. Bununla birlikte, daha kısa işlem zamanına ulaşmak için daha fazla kaynak kullanmak zorundayız (Gürel, Aktürk, 2007, 325).

Gerçek hayat uygulamalarında bazı işlerin işlem zamanları, işlere paylaştırılan tesisler, insan gücü, fonlar vb. kaynakların miktarına bağlıdır ve ek kaynaklar işe atandığı zaman, o işin işlem zamanı azaltılabilir. Belirli giderlerle işlerin işlem zamanlarının azaltılabildiği çizelgeleme problemine kontrol edilebilir işlem zamanlı çizelgeleme problemleri adı verilir (Jansen, Mastrolilli, 2005, 297). Böyle sistemlerde, iş çizelgeleme ve kaynak paylaşımı kararları, en verimli sistem performansına ulaşmak için dikkatlice koordine edilmelidir. Kontrol edilebilir zamanlı çizelgeleme probleminin genel bir tanımı aşağıdaki gibi ifade edilebilir: $i=1, \dots, m$ ve $j=1, \dots, n$ için i makinesinde j işinin operasyonu O_{ij} iken, n bağımsız iş, $J=\{1, 2, \dots, n\}$, m makinesinde, $M \in \{M_1, M_2, \dots, M_m\}$, işlenir. Makineler atölye tipi, akış tipi, paralel veya tek makine olabilecek özel bir teknolojik kurulumda düzenlenir. J işinin serbest kalma zamanı, r_j ,

işin işlenmek için hazır olduğu ve sisteme geldiği zamandır. I makinesinde j işinin işlem zamanı, p_{ij} , O_{ij} operasyonunu işlemek için paylaştırılan kaynakların miktarının, u_{ij} , bir fonksiyonudur. Yani kaynak miktarı arttıkça işlem zamanı azalacak ve ek maliyet getirecek yada kaynak miktarı azaldıkça işlem zamanı artacak ve maliyet azalacaktır. Bu durumda elverişli çözümlerin oluşturduğu bir ödünleşim (trade off) eğrisi söz konusu olur. Aşağıdaki Şekil 1.1’de uygun çözümlerin oluşturduğu bir ödünleşim eğrisi gösterilmektedir (Shabtay, Steiner, 2007, 1644).

Kontrol edilebilir işlem zamanlı atölye tipi çizelgeleme probleminde uygun çözüm, operasyonların başlama zamanlarını gösteren bir σ çizelgesi ve operasyonların işlem zamanları ve maliyetlerini gösteren bir δ vektörü ile belirtilir. δ 'ya göre işlem zamanlı σ çizelgesinin çevrim zamanı $T(\sigma, \delta)$ ile gösterelim ve δ 'nın toplam maliyeti $C(\delta)$ olsun. Bu şartlar altında kontrol edilebilir işlem zamanlı çizelgeleme ile ilgili literatüre bakıldığı zaman üç optimizasyon problemi ele alınmıştır (Jansen, Mastrolilli, 2005, 299);

P1. Belirli bir $K > 0$ değeri için, $C(\delta) \leq K$ 'ya bağlı olarak $T(\sigma, \delta)$ 'yi minimize etmek: İkincil ölçütlü çizelgeleme problemlerindendir. Birincil ölçüt toplam maliyettir (C) ve ilk aşamada toplam maliyet minimize edilir. İkinci aşamada toplam maliyetin bu minimum değeri aşmaması şartı ile toplam tamamlanma zamanı (T) minimize edilir.

P2. Belirli bir $\tau > 0$ değeri için, $T(\sigma, \delta) \leq \tau$ 'yi garanti ederken $C(\delta)$ 'yi minimize etmek: İkincil ölçütlü çizelgeleme problemlerindendir. Birincil ölçüt toplam tamamlanma zamanıdır (T) ve ilk aşamada toplam tamamlanma zamanı minimize edilir. İkinci aşamada toplam tamamlanma zamanının bu minimum değeri aşmaması şartı ile toplam maliyet (C) minimize edilir.

P3. Belirli bir $\alpha > 0$ değeri için, $T(\sigma, \delta) + \alpha C(\delta)$ değerini minimize etmek: İki ölçütlü çizelgeleme problemlerindendir. Toplam tamamlanma zamanı ve toplam maliyete önem derecelerine göre katsayı verilir ve problem tek aşamada çözülür.

Bu çalışmada, ana modelde P2 problemi çözülmeye çalışılmıştır.

BÖLÜM II

LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Literatür Taraması

Atölye tipi üretimde çizelgeleme problemleri çok işlendiği için ve çalışmanın içerdiği konuların ağırlıkları nedeni ile sadece kontrol edilebilir işlem zamanları ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

Atölye tipi çizelgelemede kontrol edilebilir işlem zamanları kavramı, çizelgeleme araştırmacıları arasında daha çok dikkat çekmiştir. Vickson (1980a,1980b) işlem zamanlarının kontrol edilebilir olduğu tek makine çizelgeleme modelini ileri süren ilk kişiydi. Amaçlar, işlere dağılan kaynakların toplam maliyetini minimize etmek (toplam hızlandırma maliyeti) ve bir çizelgeleme ölçüsünü minimize etmektir. Çizelgeleme ölçüleri; toplam akış zamanı, maksimum gecikme ve toplam ağırlıklı tamamlanma zamanıdır. Problemin polinom olarak (çok terimli) da çözülebileceğini göstermiştir.

Van Wassenhove ve Baker (1982), kaynak dağıtım maliyeti ve sıralama kriteri arasında ayırım yapan bir yaklaşım ortaya koydu. Bu yaklaşım, problemin iki ölçütlü bir formulasyonuna yol açtı. Yaklaşımları, maksimum gecikme ve dağıtılan kaynağın toplam miktarı arasında bir ödünleşim eğrisi inşa etmiştir.

Adiri ve Yehudai (1987), bir iş işlenirken makine hizmet hızının değişmeden sabit kaldığı ve sadece o işin tamamlanması şartıyla değişebildiği durumlar olduğunu fark etti. Bu şartlarda, işin işlem zamanının sıradaki işin pozisyonuna bağlı olduğu bir çizelgeleme modeli olarak problemi formüle etmek mümkündür.

Nowicki ve Zdrzalka (1988), kontrol edilebilir işlem zamanlı iki makineli akış tipi çizelgelemeyi ele almışlardır. Onlar yapılan bir işin maliyetinin o işin işlem zamanının doğrusal bir fonksiyonu olduğunu ve minimize edilen çizelge maliyetinin toplam işlem maliyeti ile maksimum tamamlanma zamanı maliyetinin toplamı olduğunu varsaymışlardır.

Daniels ve Sarin (1989), kriter geç kalmış işlerin sayısı iken kaynak dağıtımı ve sıralamayı birleştiren tek makine çizelgelemeyi incelemişlerdir.

Nowicki ve Zdrzalka (1990) 'nın araştırması 1990'a kadarki kontrol edilebilir işlem zamanlı çizelgeleme problemlerinin sonuçlarını listeler.

Zdrzalka (1991), her bir işin serbest kalma zamanı, teslim zamanı ve kontrol edilebilir işlem zamanına sahip olduğu tek makineli çizelgeleme problemi üzerinde çalışmıştır. Bütün çizelge maliyetini minimize etmek için bir tahmin algoritması vermiştir.

Panwalkar ve Rajagopalan (1992), amaç erken bitme, geç bitme ve işlem zamanı sıkıştırmalarına dayanan cezaların toplamı iken ortak teslim tarihi atama ve tek makineli çizelgeleme problemi üzerinde çalışmışlardır. Problemi bir atama problemine dönüştürmüşlerdir.

Alidaee ve Ahmadian (1993), Panwalkar ve Rajagopalan (1992)'in sonuçlarını paralel makineli çizelgeleme durumuna uyarlamışlardır.

Trick (1994), çizelgeleme probleminin esnek makinelerde uygulanabilirliğe sahip olduğunu gösterdi. Modelinde, amaçlar (1) işlere dağıtılan kaynağın toplam maliyeti ve (2) işlere dağıtılan kaynağın toplam maliyeti artı çevrim zamanını minimize etmek için işlerin optimum işlem zamanlarını belirleme ve makinelere işleri atamayı içeriyordu.

Cheng vd.(1996), teslim zamanı için cezanın; erken bitme, geç bitme ve işlem zamanı sıkıştırmaları için cezalar içeren amaç fonksiyonuna eklendiği teslim zamanı atama ve tek makine çizelgelemeyi dikkate almışlardır.

Alidaee ve Kochenberger (1996), her bir iş için kontrol edilebilir zamanlı tek ve paralel makineli çizelgeleme problemi üzerinde çalışmışlardır. J işinin işlem zamanının çizelgede işin pozisyonuna bağlı olduğunu ve o işi işlemek için paylaştırılan birim kaynak miktarının bir fonksiyonu olduğunu göstermişlerdir.

Karabati ve Kouvelis (1997), periyodik bir çizelgeleme yaklaşımı altında işleyen çok ürünli, deterministik akış hattı için eş çizelgeleme ve optimal işlem zamanı karar problemini eş zamanlı ele almışlardır. İlk önce işlem zamanı kararı alt problemi için bir çözüm metodu bulmuşlar, daha sonra her iki problemi aynı anda çözmek için tekrarlı bir prosedür geliştirmişlerdir.

Adamopoulos, Pappis ve Karacapilidis (1999), amaç fonksiyonu, maksimum akış zamanını ve işlem maliyetini minimize etmek olan, bulanık ve kontrol edilebilir işlem zamanlı işlerin tek makinede çizelgelenmesi problemi üzerinde çalışmışlardır.

Biskup ve Cheng (1999), erken bitme, geç bitme ve işlem zamanı sıkıştırması için cezalar içeren amaç fonksiyonuna tamamlanma zamanı için cezanın eklendiği tek makine çizelgeleme ve teslim tarihi atamayı dikkate almışlardır.

Biskup ve Jahnke (2001), bir işler kümesine ortak teslim zamanı atama ve onları tek makinede çizelgeleme problemi üzerinde çalışmışlardır. Teslim zamanı atama maliyetinin yanı sıra, ikinci amaç geç kalan işlerin sayısını minimize etmek iken birinci amaç erken bitme ve geç bitme cezalarının toplamını minimize etmektir.

Hoogeveen ve Woeginger (2002), tek bir amaçta ağırlıklı akış zamanı maliyeti ve kaynak dağıtım maliyetini birleştirmiştir.

Mastrolilli (2003), her iş için verilen serbest kalma zamanıyla benzer paralel makinelerde işlem maliyeti sınırlamasına bağlı olarak maksimum akış zamanını minimize eden problem üzerinde çalışmışlardır

Ng vd. (2003), değişken bir ortak teslim tarihli tek makine problemini dikkate almıştır. Çizelgeleme, teslim tarihi atama ve kaynak tüketim maliyetlerinin doğrusal birleşimini minimize etmek için bir algoritma sunmuşlardır.

Shabtay ve Kaspi (2004), minimum toplam ağırlıklı tamamlanma zamanlı tek makine çizelgeleme problemini incelemişlerdir. Çok terimli zaman algoritmaları kullanarak çözülebilen bazı özel durumları analiz etmiş ve sunmuşlardır. Genel durumlar içinde sezgisel algoritmalar sunmuşlardır.

Ng vd. (2004), ortaklaşa sıkıştırılabilir hazırlık ve işlem zamanlı tek makine çizelgeleme üzerinde çalışmışlardır. Kaynak tüketiminin optimal miktarını ve optimal parti sırasını bulmak için çok terimli zaman algoritmaları sunmuşlardır, öyle ki ya toplam ağırlıklı kaynak tüketiminde bir üst sınıra bağlı olarak iş tamamlanma zamanı minimize edilmiş, yada toplam iş tamamlanma zamanında bir üst sınıra bağlı olarak toplam ağırlıklı kaynak tüketimi minimize edilmiştir.

Jansen ve Mastrolilli (2004), paralel makineli sistemde kontrol edilebilir işlem zamanı üzerinde çalışmış ve işlem maliyeti sınırlamasına bağlı olarak çevrim zamanını minimize eden ve çevrim zamanı sınırlamasına bağlı olarak işlem maliyetini minimize eden, işlem maliyeti ve çevrim zamanı toplamını minimize eden problem için çok terimli zaman tahmin şemaları sunmuşlardır.

Jansen ve Mastrolilli (2005), işlerin kontrol edilebilir işlem zamanlarına sahip olduğu varsayımı altında atölye tipi çizelgeleme problemini incelemişlerdir. Kontrol edilebilir işlem zamanlarının iki modeli üzerinde durulmuştur: Sürekli işlem zamanı ve kesikli işlem zamanı. Her iki model için, iş başına düşen operasyonların ve makinelerin sayısı sabit iken polinom zamanlı tahmin semaları sunmuşlardır.

Cheng, Kovalyov, Shakhlevich (2006), işlem zamanı kadar serbest kalma zamanının da kontrol edilebilir parametre olduğu tek makine çizelgeleme problemi ile ilgilenmiş ve bu parametrelerin belirli bir aralık içinde değişebilir olduğunu varsaymıştır. Bütün serbest kalma zamanları aynı sınır değere sahip ve işlem zamanı aralığı isteğe bağlı iken, ilk değerlerinden sıkıştırılan işlem zamanı ile serbest kalma zamanının

maliyetinin sıkıştırma miktarının doğrusal bir fonksiyonu olduğu varsayılmıştır. Toplam sıkıştırma maliyeti ile çevrim zamanı minimize edilmiştir.

Gürel ve Aktürk (2007), toplam ağırlıklı tamamlanma zamanı ve imalat maliyetini minimize eden amaçlarla iki amaçlı problem üzerinde çalışmışlardır. İşlem zamanı kararlarının çizelgeleme performansı kadar imalat maliyetini etkilediğini ortaya koymuşlardır.

BÖLÜM III

MATEMATİKSEL MODELİN KURULMASI

3.1. Problemin Tanımlanması

Problemin konusu, ele alınan işletme tarafından üretimi istenen, sipariş miktarları belirli olan, her birinin üretimi için çok aşamalı farklı rotalarda işlem gereken birden fazla parçanın, birden fazla makinede üretilmesi durumunda, belirli varsayımlar ve kısıtlar altında iş sıralamalarının yapılarak minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum maliyetin belirlenmesidir.

Modelin kurulması esnasında dikkate alınan parçalara ait işlemlerin ve sistemdeki makinelerin özellikleri aşağıdaki gibidir.

- Parçalar üzerinde gerçekleştirilecek işlemlerin teknolojik sıraları ve süreleri bellidir.
- Parçaların işlemleri için 5 farklı makine ihtiyacı bulunmaktadır. Bunlar; 1. makine kesme makinesi, 2. makine kenar bantlama makinesi, 3. makine küçük delik makinesi, 4. makine büyük delik makinesi, 5. makine çok işlemli CNC makinesidir.
- Birinci makine olan kesme makinesi bir anda aynı üç parçayı kesebilmektedir. Bu yüzden o makinede o anda üretilen bir parça için üretim miktarına bağlı olarak toplam operasyon süresi; sipariş miktarının üçe bölümünden elde edilen sayının en yakın tam sayıya yükseltilerek birim operasyon süresiyle çarpılması sonucu hesaplanmıştır.
- İkinci makine olan kenar bantlama makinesi iki ayrı hız ayarına sahiptir. Bunlar normal ve hızlandırılmış hız ayarıdır. Şayet makine hızlandırılmış ayarda çalıştırılırsa parçalar daha kısa sürede işlenmektedir. Fakat daha fazla kaynak harcanmasından dolayı belirli bir maliyete sebep olmaktadır.

- Beşinci makine olan çok işlemli CNC makinesi ise benzer işlem gerektiren parçaları aynı anda işleyebilmektedir.
- Her bir parça farklı sıralarda en çok dört, en az üç işlem görmektedir.

3.2. Varsayımların Koyulması

1. Makine hazırlık süreleri ve taşıma süreleri ihmal edilmektedir.
2. Sipariş miktarı üretim süresince sabittir ve değiştirilemez.
3. Bütün n adet parça sıfıncı zamanda işlenmeye hazır durumda beklemektedir.
4. Her parça j operasyona ve her operasyonda farklı makinelere ihtiyaç duymaktadır.
5. Makinelerin önceden rezervasyon yapılmasına izin verilmez. Her parçanın ilk operasyonu önce başlar, ikinci operasyonun başlayabilmesi için birincinin tamamlanması gerekir.
6. Çizelgeleme periyodu boyunca makineler sabittir ve mevcut yerinde kapasiteleri aynıdır.
7. Bir işlem aynı anda birden fazla makinede yapılamaz.
8. Bir parçaya ait operasyon bölünmez o makinede tamamlanması gerekir.
9. Her tip makineden sadece bir tane mevcuttur.
10. Tüm makineler sıfıncı zamanda hazırdır.

3.3. Modelin Kurulması

Kurulan modelin amacı, sipariş miktarları belirli olan, her birinin üretimi için çok aşamalı işlem gerektiren birden fazla parçanın, birden fazla makinede üretilmesi durumunda, iş ve işlem sıralamalarının yapılması ve minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum maliyeti bulmaktır.

Model iki aşamalı olarak çözülmektedir. Birinci aşamada son parçanın minimum tamamlanma zamanının bilinmesine ihtiyaç vardır. Bu nedenle, ilk olarak amaç fonksiyonunda son parçanın tamamlanma zamanının minimize edilmesi gerekmektedir.

Birinci aşamanın sonunda elde edilen son parçanın tamamlanma zamanı ikinci aşamaya sınır olarak eklenecektir. Yani, son parçanın minimum tamamlanma zamanı bir T^* değeri olarak bulunduysa ikinci aşamada son parçanın tamamlanma zamanının bu T^* değerinden büyük olamayacağına dair bir sınır eklenmiştir. İkinci aşamanın amaç fonksiyonunda ise toplam maliyetin minimize edilmesi istenmiştir.

3.3.1. Birinci Aşama İçin Modelin Kurulması

Önerilen tamsayılı doğrusal programlama modelinin amaç fonksiyonunda öncelikle son parçanın tamamlanma zamanının minimize edilmesi gerekmektedir.

3.3.1.1. Değişkenlerin Tanımlanması

- **İndisler ve Kümeler**

i, k : Parça indisleri

$i, k \in P, P = (1, 2, \dots, 114)$; Parçalar kümesi

j, l : Operasyon indisleri

$j, l \in O, O = (1, 2, 3, 4)$; Operasyonlar kümesi

O_i : i parçasına ait operasyonlar kümesi

$O_i \subseteq O$

m : Makine indisleri

$m \in M, M = (1, 2, 3, 4, 5)$; Makineler kümesi

M_j : j operasyonunun yapılabildiği makineler kümesi

$M_j \subseteq M$

- **Parametreler**

P_{ijm} : i parçasının j operasyonunun m makinesinde işlem süresi

C_{ijm} : i parçasının j operasyonunun m makinesinde üretim maliyeti

- **Değişkenler**

T : En son parçanın tamamlanma zamanı

C : Toplam maliyet

T_{ijm} : i parçasının j operasyonunun m makinesinde tamamlanma zamanı

B_{ijm} : i parçasının j operasyonunun m makinesinde başlama zamanı

: 1 m makinesinde önce k parçasının l operasyonu sonra i parçasının j operasyonu yapılmazsa

L_{ijklm}

: 0 m makinesinde önce k parçasının l operasyonu sonra i parçasının j operasyonu yapılsa

: 1 i parçasının j operasyonu 2 nolu makinede normal hız ayarında üretilirse

G_{ij2}

: 0 i parçasının j operasyonu 2 nolu makinede hızlandırılmış ayarda üretilirse

3.3.1.2. Sınırların ve Amaç Fonksiyonunun Oluşturulması

- **1. SINIRLAR:** i parçasının j operasyonunun 2 nolu makinede normal hız ayarında mı yoksa hızlandırılmış hız ayarında mı işleneceğini seçerek işlem süresini belirlemektedir.

$$P_{ij2} = (\text{normal süre}) * G_{ij2} + (\text{hızlandırılmış süre}) * (1 - G_{ij2}) \quad \forall (i \in P, j \in O_i)$$

- **2. SINIRLAR:** i parçasının j operasyonunun 2 nolu makinede seçilen hız ayarına denk gelen maliyetinin seçilmesini sağlayan sınırdır.

$$C_{ij2} = (\text{normal maliyet}) * G_{ij2} + (\text{hızlandırılmış maliyet}) * (1 - G_{ij2}) \quad \forall (i \in P, j \in O_i)$$

- **3. SINIRLAR:** İkinci makinedeki toplam maliyeti belirleyen sınırdır.

$$C = \sum_{i \in P} \sum_{j \in O_i} C_{ij2}$$

- **4. SINIRLAR:** Parçaların başlama zamanlarına (B_{ijm}), işlem sürelerinin (P_{ijm}) eklenmesiyle parçaların tamamlanma zamanlarını (T_{ijm}) vermektedir.

$$T_{ijm} = B_{ijm} + P_{ijm} \quad \forall (i \in P, j \in O_i, m \in M_j)$$

- **5. ve 6. SINIRLAR:** 5. sınırlar, parçaların önceden belirlenmiş teknolojik sıraya göre başlama zamanlarının (B_{ijm}) en alt değerlerini belirlemekte, son parçanın tamamlanma zamanını tespit etmektedir.

Birbirini takip eden işlemler için ise aşağıdaki sınırlar yazılmıştır. Aynı parçaya ait önceki operasyon bitmeden sonraki operasyon başlatılamaz.

$$B_{ijm} \geq T_{i(j-1)m} \quad \forall (i \in P, j \in (2, \dots, |O_i|), m \in M_j)$$

$|O_i|$: i. parçaya ait son operasyonu temsil etmektedir.

Son parçanın son operasyonunun tamamlanma zamanını belirlemek için ise en büyük tamamlanma zamanını seçen aşağıdaki sınırlar yazılmıştır;

$$T \geq T_{i|O_i|m} \quad \forall i \in P$$

- **7. SINIRLAR:** Bir makinenin aynı anda sadece bir parçayı işlemesini garanti eden sınırdır.

$$B_{ijm} \geq T_{klm} - M * L_{ijklm}$$

$$B_{klm} \geq T_{ijm} - M * (1 - L_{ijklm}) \quad \forall (i, k \in P; j, l \in O_i, m \in M_j)$$

$$M = \text{büyük bir katsayı} \quad i \neq k$$

- **AMAÇ FONKSİYONU:** Birinci aşamadaki amaç fonksiyonunda operasyonların tümünün tamamlanma zamanı minimize edilmeye çalışılır.

$$\text{MIN} = T$$

Son olarakta modele tam sayılı değişkenler tanıtılarak modelin birinci aşaması tamamlanmış olur.

3.3.2. İkinci Aşama İçin Modelin Kurulması

İkinci aşamada, tüm sınırlar birinci aşamadakinin aynısıdır. Bu sınırlara ilave olarak son parçanın tamamlanma zamanının ilk aşamada bulunan minimum değeri aşmaması şartını yerine getiren sınır eklenmiştir. Bu aşamada amaç fonksiyonunda toplam maliyet minimize edilmiştir.

- **EKLENEN 8. SINIR:** Birinci aşamanın sonucuna göre elde edilen son parçanın minimum tamamlanma zamanı bir T^* değeri bulunduysa ikinci aşamada son parçanın tamamlanma zamanının bu T^* değerini aşmaması gerektiğine dair sınır eklenmiştir.

$$T \leq T^*$$

- **AMAÇ FONKSİYONU:** İkinci aşamadaki amaç fonksiyonunda parçaların toplam maliyeti, son parçanın tamamlanma zamanının T^* değerini aşmaması koşulu altında minimize edilmeye çalışılır.

$$\text{MIN} = C$$

Son olarak da modele tam sayılı değişkenler tanıtılarak model tamamlanmış olur.

3.4. Önerilen Modelin Küçük Bir Örnek Problem Üzerinde Uygulanması

Örnek problemde, çizelgelemesi yapılmak için 8 adet parça seçilmiştir. Bunlar; 2, 3, 10, 41, 44, 76, 109 ve 111 parçalarıdır. Bu parçalar için kurulan küçük model toplam 194 sınır ve 66 sıfır-bir değişkeninden oluşmaktadır. Örnek seçilen parçaların işlem sıraları ve süreleri aşağıdaki Tablo 3.1’de verilmiştir.

Birinci aşamadaki amaç fonksiyonu, son parçanın tamamlanma zamanını minimize etmektir.

MIN=T;

Tablo 3.1. Örnek Seçilen 8 Parçanın Operasyon Sıraları ve Süreleri

PARÇA KODU	1.OPERASYON		2.OPERASYON		3.OPERASYON		4.OPERASYON	
	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi
2	5. makine	1200	4. makine	500	1. makine	1496		
3	1. makine	1258	2. makine	700/500	5. makine	1200	3. makine	700
10	5. makine	3600	1. makine	700	4. makine	1500		
41	1. makine	1100	4. makine	1500	2. makine	2400/1800		
44	5. makine	1800	3. makine	1050	1. makine	1000		
76	1. makine	2613	4. makine	1000	2. makine	2600/1800	5. makine	2400
109	5. makine	1200	3. makine	700	1. makine	340		
111	5. makine	1200	3. makine	700	1. makine	1632		

- **1. SINIRLAR:** i parçasının j operasyonunun 2 nolu makinede normal hız ayarında mı yoksa hızlandırılmış hız ayarında mı işleneceğini seçerek işlem süresini belirlemektedir. Sınır setinin 3, 41 ve 76 parçaları için açık yazılmış hali aşağıdaki gibidir.

$$P_{322}-700 \cdot G_{322}+500 \cdot G_{322}=500;$$

$$P_{4132}-2400 \cdot G_{4132}+1800 \cdot G_{4132}=1800;$$

$$P_{7632}-2600 \cdot G_{7632}+1800 \cdot G_{7632}=1800;$$

- **2. SINIRLAR:** i parçasının j operasyonunun 2 nolu makinede seçilen hız ayarına denk gelen maliyetinin seçilmesini sağlayan sınırdır.

$$C_{322}-84 \cdot G_{322}+90 \cdot G_{322}=90;$$

$$C_{4132}-288 \cdot G_{4132}+324 \cdot G_{4132}=324;$$

$$C_{7632}-312 \cdot G_{7632}+324 \cdot G_{7632}=324;$$

- **3. SINIRLAR:** İkinci makinedeki toplam maliyeti belirleyen sınırdır.

$$C-C_{322}-C_{4132}-C_{7632}=0;$$

- **4. SINIRLAR:** Parçaların başlama zamanlarına (B_{ijm}), işlem sürelerinin (P_{ijm}) eklenmesiyle parçaların tamamlanma zamanlarını (T_{ijm}) vermektedir.

$$T_{215}-B_{215}=1200;$$

$$T_{224}-B_{224}=500;$$

$$T_{231}-B_{231}=1496;$$

$$T_{311}-B_{311}=1258;$$

$$T_{322}-B_{322}-P_{322}=0;$$

$$T_{335}-B_{335}=1200;$$

$$T_{343}-B_{343}=700;$$

$$T_{1015}-B_{1015}=3600;$$

$$T_{1021}-B_{1021}=700;$$

$$T_{1034}-B_{1034}=1500;$$

$$T_{4111}-B_{4111}=1100;$$

$$T_{4124}-B_{4124}=1500;$$

$$T_{4132}-B_{4132}-P_{4132}=0;$$

$$T_{4415}-B_{4415}=1800;$$

$$T_{4423}-B_{4423}=1050;$$

$$T_{4431}-B_{4431}=1000;$$

$$T_{7611}-B_{7611}=2613;$$

$$T_{7624}-B_{7624}=1000;$$

$$T_{7632}-B_{7632}-P_{7632}=0;$$

$$T_{7645}-B_{7645}=2400;$$

$$T_{10915}-B_{10915}=1200;$$

$$T_{10923}-B_{10923}=700;$$

$$T_{10931}-B_{10931}=340;$$

$$T_{11115}-B_{11115}=1200;$$

$$T_{11123}-B_{11123}=700;$$

$$T_{11131}-B_{11131}=1632;$$

- **5. ve 6. SINIRLAR:** 5. sınırlar, parçaların önceden belirlenmiş teknolojik sıraya göre başlama zamanlarının (B_{ijm}) en alt değerlerini belirlemekte, operasyonların tümünün tamamlanma zamanını tespit etmektedir.

$$B_{224}-T_{215} \geq 0;$$

$$B_{231}-T_{224} \geq 0;$$

$$T-T_{231} \geq 0;$$

$$B_{322}-T_{311} \geq 0;$$

$$B_{335}-T_{322} \geq 0;$$

$$B_{343}-T_{335} \geq 0;$$

$$T-T_{343} \geq 0;$$

$$B_{1021}-T_{1015} \geq 0;$$

$$B_{1034}-T_{1021} \geq 0;$$

$$T-T_{1034} \geq 0;$$

$$B_{4124}-T_{4111} \geq 0;$$

$$B_{4132}-T_{4124} \geq 0;$$

$$T-T_{4132} \geq 0;$$

$$B_{4423}-T_{4415} \geq 0;$$

$$B_{4431}-T_{4423} \geq 0;$$

$$T-T_{4431} \geq 0;$$

$$B_{7624}-T_{7611} \geq 0;$$

$$B_{7632}-T_{7624} \geq 0;$$

$$B_{7645}-T_{7632} \geq 0;$$

$$T-T_{7645} \geq 0;$$

$$B_{10923}-T_{10915} \geq 0;$$

$$B_{10931}-T_{10923} \geq 0;$$

$$T-T_{10931} \geq 0;$$

$$B_{11123}-T_{11115} \geq 0;$$

$$B_{11131}-T_{11123} \geq 0;$$

$$T-T_{11131} \geq 0;$$

- **7. SINIRLAR:** Bir makinenin aynı anda sadece bir parçayı işlemesini garanti eden sınırdır. Bu sınırın bütün makineler için yazımı çok uzun olduğu için

burada sadece beşinci makine için geçerli sınırlar yazılmıştır. Beşinci makinede 109 ve 111 parçaları aynı anda işlenebileceği için, bu iki parça için beşinci makineye ait sınırlar kaldırılmıştır.

$$\begin{aligned}
&B_{215}-T_{335}+900000*L_{21335}\geq 0; \\
&B_{335}-T_{215}-900000*L_{21335}\leq -900000; \\
&B_{215}-T_{1015}+900000*L_{211015}\geq 0; \\
&B_{1015}-T_{215}-900000*L_{211015}\leq -900000; \\
&B_{215}-T_{4415}+900000*L_{214415}\geq 0; \\
&B_{4415}-T_{215}-900000*L_{214415}\leq -900000; \\
&B_{215}-T_{7645}+900000*L_{217645}\geq 0; \\
&B_{7645}-T_{215}-900000*L_{217645}\leq -900000; \\
&B_{215}-T_{10915}+900000*L_{2110915}\geq 0; \\
&B_{10915}-T_{215}-900000*L_{2110915}\leq -900000; \\
&B_{215}-T_{11115}+900000*L_{2111115}\geq 0; \\
&B_{11115}-T_{215}-900000*L_{2111115}\leq -900000; \\
&B_{335}-T_{1015}+900000*L_{331015}\geq 0; \\
&B_{1015}-T_{335}-900000*L_{331015}\leq -900000; \\
&B_{335}-T_{4415}+900000*L_{334415}\geq 0; \\
&B_{4415}-T_{335}-900000*L_{334415}\leq -900000; \\
&B_{335}-T_{7645}+900000*L_{337645}\geq 0; \\
&B_{7645}-T_{335}-900000*L_{337645}\leq -900000; \\
&B_{335}-T_{10915}+900000*L_{3310915}\geq 0; \\
&B_{10915}-T_{335}-900000*L_{3310915}\leq -900000; \\
&B_{335}-T_{11115}+900000*L_{3311115}\geq 0; \\
&B_{11115}-T_{335}-900000*L_{3311115}\leq -900000; \\
&B_{1015}-T_{4415}+900000*L_{1014415}\geq 0; \\
&B_{4415}-T_{1015}-900000*L_{1014415}\leq -900000; \\
&B_{1015}-T_{7645}+900000*L_{1017645}\geq 0; \\
&B_{7645}-T_{1015}-900000*L_{1017645}\leq -900000; \\
&B_{1015}-T_{10915}+900000*L_{10110915}\geq 0; \\
&B_{10915}-T_{1015}-900000*L_{10110915}\leq -900000; \\
&B_{1015}-T_{11115}+900000*L_{10111115}\geq 0;
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&B_{11115}-T_{1015}-900000*L_{10111115}\geq-900000; \\
&B_{4415}-T_{7645}+900000*L_{4417645}\geq 0; \\
&B_{7645}-T_{4415}-900000*L_{4417645}\geq-900000; \\
&B_{4415}-T_{10915}+900000*L_{44110915}\geq 0; \\
&B_{10915}-T_{4415}-900000*L_{44110915}\geq-900000; \\
&B_{4415}-T_{11115}+900000*L_{44111115}\geq 0; \\
&B_{11115}-T_{4415}-900000*L_{44111115}\geq-900000; \\
&B_{7645}-T_{10915}+900000*L_{76410915}\geq 0; \\
&B_{10915}-T_{7645}-900000*L_{76410915}\geq-900000; \\
&B_{7645}-T_{11115}+900000*L_{76411115}\geq 0; \\
&B_{11115}-T_{7645}-900000*L_{76411115}\geq-900000;
\end{aligned}$$

Son olarakta modele tam sayılı L_{ijklm} ve G_{ij2} değişkenleri tanıtılarak modelin birinci aşaması tamamlanmış olur.

Birinci aşamanın çözümü sonucunda minimum T değeri 11400 olarak bulunmuştur. İkinci aşamaya geçildiğinde örnek modelin amaç fonksiyonu

$$\text{MIN}=C;$$

olarak değiştirilir. $T \leq 11400$ değeri de modele sınır olarak eklenir. Böylece minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum maliyete ulaşılmaya çalışılır.

3.5. Örnek Problemin Çözüm Sonuçlarının Yorumlanması

Örnek problem için yazılan modelin her iki aşamasının da çözümü EK-1’de verilmiştir. Modelin birinci aşamasının çözümü için LINGO 8.0 programı 385633 iterasyonu 57 sn’de yapmış ve optimum çözüm olan 11400 değerine ulaşmıştır. Modelin, son parçanın tamamlanma zamanını minimize ettiği görülmüştür.

Birinci aşama sonucunda elde edilen amaç fonksiyonu değeri, modelin ikinci aşamasına $T \leq 11400$ şeklinde sınır olarak eklenmiştir. Modelin ikinci aşamasının çözümü için LINGO 8.0 programı 4163 iterasyonu 1 sn’de yapmış ve optimum çözüm olan 684

değerini ulaşmıştır. Minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum toplam maliyete ulaştığı görülmüştür.

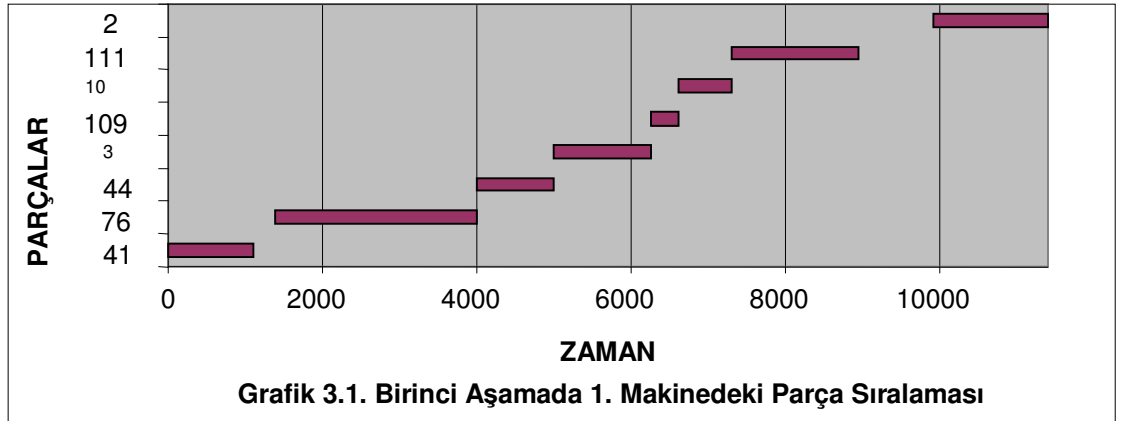
İki numaralı makinede işlem gören 3, 41 ve 76 parçaları birinci aşamada kısa işlem süresini seçerek makinenin hızlı ayarında üretilmiş, fakat ikinci aşamada maliyeti minimize etmek adına uzun işlem süresini seçerek makinenin normal hız ayarında üretilmiştir.

109 ve 111 parçaları beş numaralı makinede aynı anda işlenebileceği için modelin çözümünün birinci ve ikinci aşamasında her iki parçada aynı anda başlamış ve aynı anda tamamlanmıştır.

Çözüm sonuçlarını gösteren tablolar ve Gannt diyagramları aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.2. Birinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması

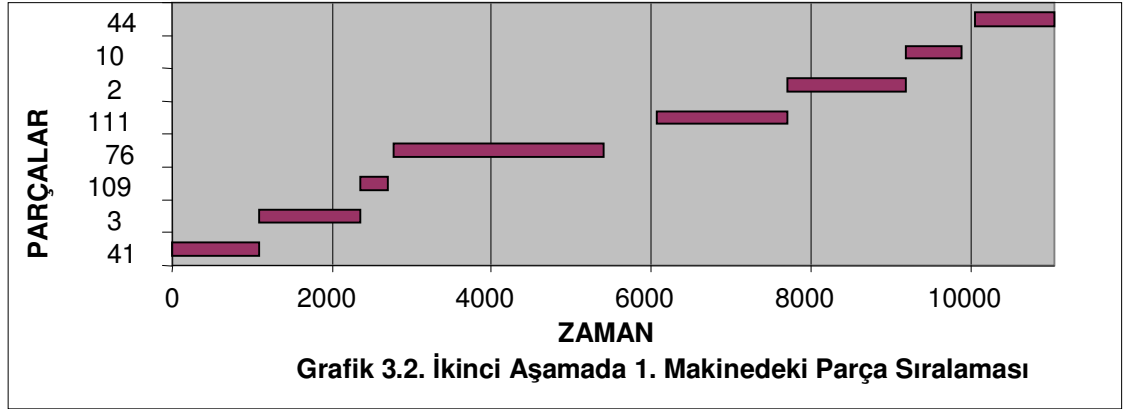
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
41	0	1100	1100
76	1389	2613	4002
44	4002	1000	5002
3	5002	1258	6260
109	6260	340	6600
10	6600	700	7300
111	7300	1632	8932
2	9904	1496	11400

Birinci makinedeki parça sıralaması 41, 76, 44, 3, 109, 10, 111 ve 2 şeklinde olmuştur. Son parçanın tamamlanma zamanı 11400 çıkmıştır.

Tablo 3.3. İkinci Aşamada 1. Makinedeki Parça Sıralaması

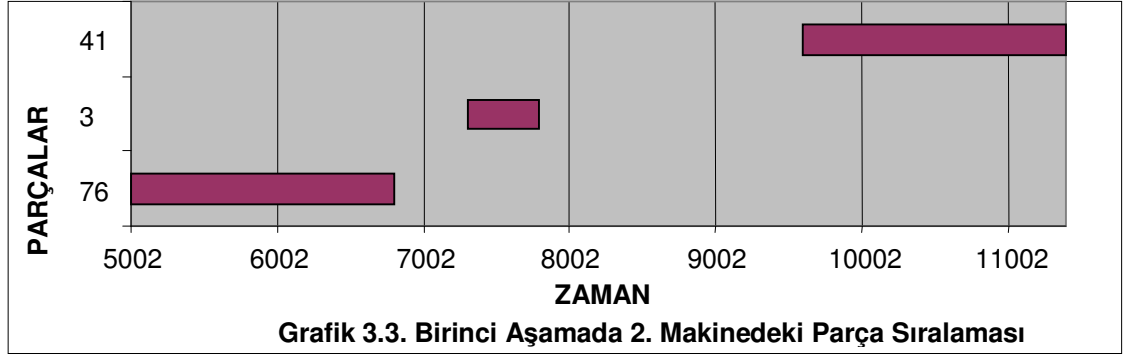
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
41	0	1100	1100
3	1100	1258	2358
109	2358	340	2698
76	2787	2613	5400
111	6068	1632	7700
2	7700	1496	9196
10	9196	700	9896
44	10050	1000	11050

İkinci aşamada 1. makinedeki parça sıralaması birinci aşamadakinden farklı olmuştur. Ayrıca son parçanın tamamlanma zamanı da değişmiş ve 11050 olarak bulunmuştur.

Tablo 3.4. Birinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması

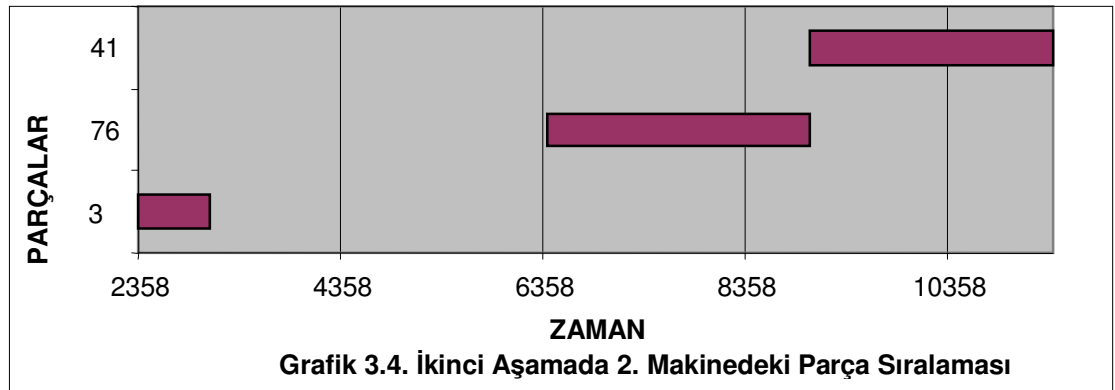
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
76	5002	1800	6802
3	7300	500	7800
41	9600	1800	11400

Birinci aşamada 2. makinedeki parça sıralaması 76, 3 ve 41 sırasıyla olmuştur. Üç parçada hız ayarı olan ikinci makinede hızlı ayarı seçerek kısa işlem sürelerinde yapılmıştır. Buna bağlı olarak toplam maliyet 738 bulunmuştur. Son parçanın tamamlanma zamanı 11400 çıkmıştır

Tablo 3.5. İkinci Aşamada 2. Makinedeki Parça Sıralaması

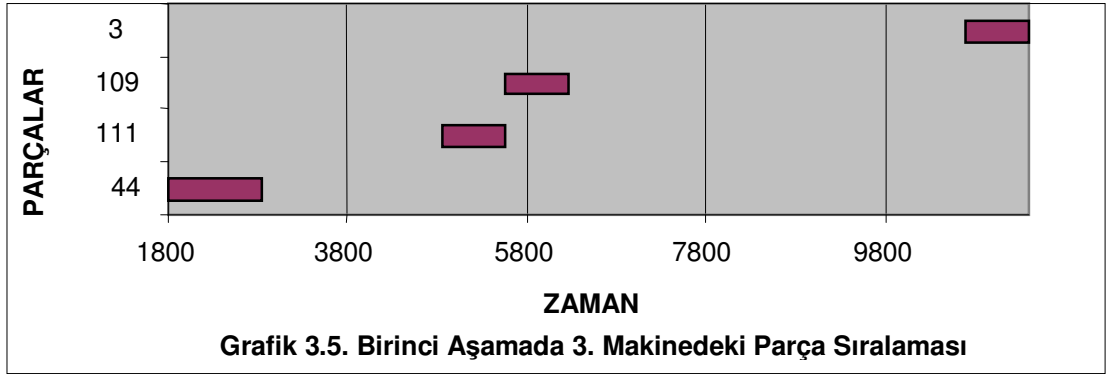
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
3	2358	700	3058
76	6400	2600	9000
41	9000	2400	11400

İkinci aşamada ikinci makinedeki parça sıralaması değişmiş ve 3, 76, 41 sırasıyla olmuştur. Seçilen hız ayarı da değişmiş tüm parçalar makinenin normal hız ayarını seçerek uzun işlem süresinde yapılmıştır. Dolayısıyla toplam maliyette azalmış 684 olmuştur. Bu aşamada da son parçanın tamamlanma zamanı değişmemiş 11400 olarak bulunmuştur.

Tablo 3.6. Birinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması

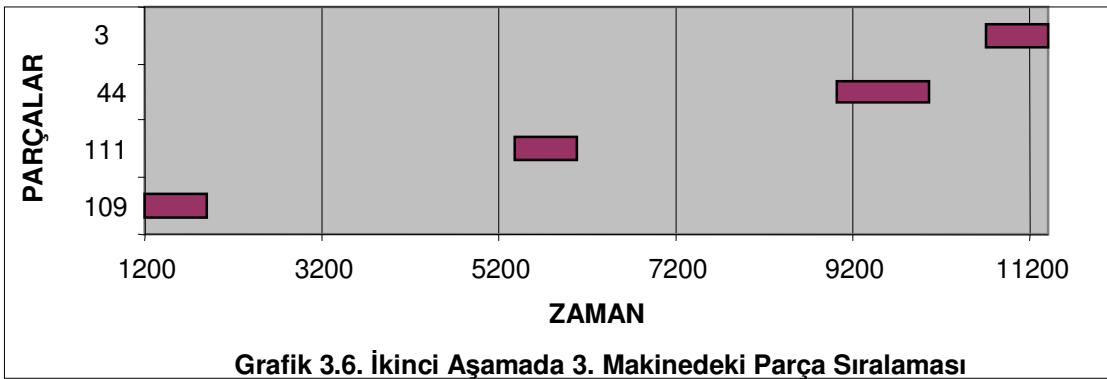
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
44	1800	1050	2850
111	4860	700	5560
109	5560	700	6260
3	10700	700	11400

Birinci aşamada üçüncü makinedeki parça sıralaması 44, 111, 109 ve 3 sırasıyla olmuştur.

Tablo 3.7. İkinci Aşamada 3. Makinedeki Parça Sıralaması

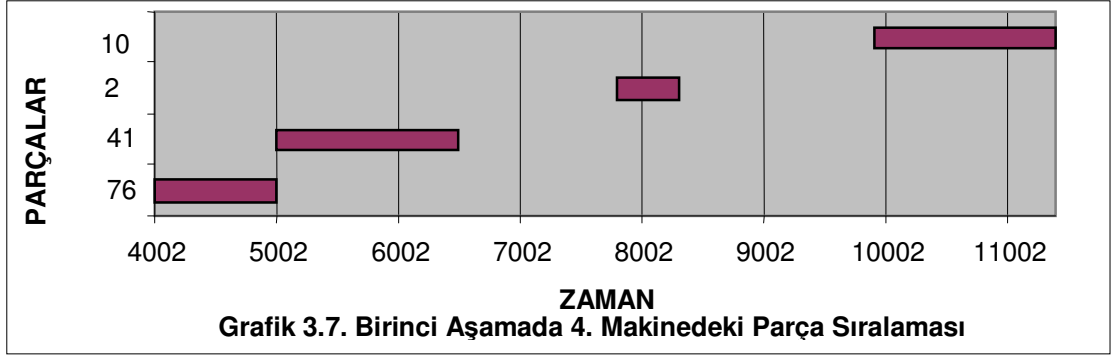
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
109	1200	700	1900
111	5368	700	6068
44	9000	1050	10050
3	10700	700	11400

İkinci aşamada üçüncü makinedeki parça sıralaması diğer makinelerde olduğu gibi değişmiş ve 109, 111, 44 ve 3 sırasıyla olmuştur. Son parçanın tamamlanma zamanında bir değişiklik olmamıştır.

Tablo 3.8. Birinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması

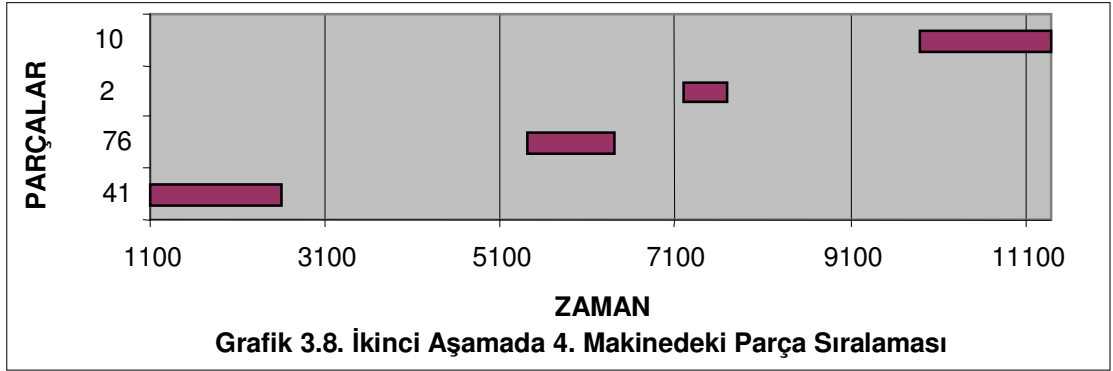
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
76	4002	1000	5002
41	5002	1500	6502
2	7800	500	8300
10	9900	1500	11400

Birinci aşamada dördüncü makinede işlenmesi gereken dört parçanın sıralaması ise 76, 41, 2 ve 10 şeklinde olmuştur.

Tablo 3.9. İkinci Aşamada 4. Makinedeki Parça Sıralaması

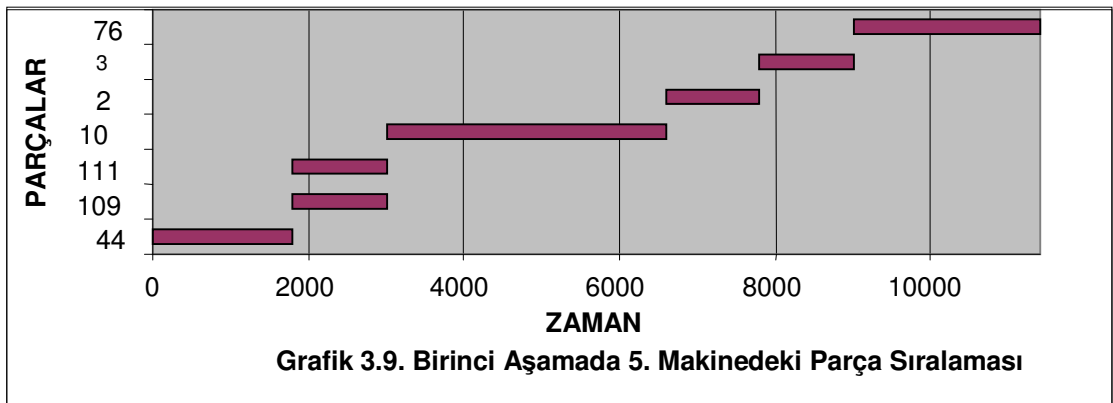
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
41	1100	1500	2600
76	5400	1000	6400
2	7200	500	7700
10	9896	1500	11396

İkinci aşamada dördüncü makinedeki parça sıralamasında sadece son parça sıralamada aynı yerde kalmıştır. 41, 76, 2 ve 10 sırasıyla işlenmişlerdir. Son parçanın tamamlanma zamanı ikinci aşamada değişmiş ve 11400'den 11396'ya gerilemiştir.

Tablo 3.10. Birinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması

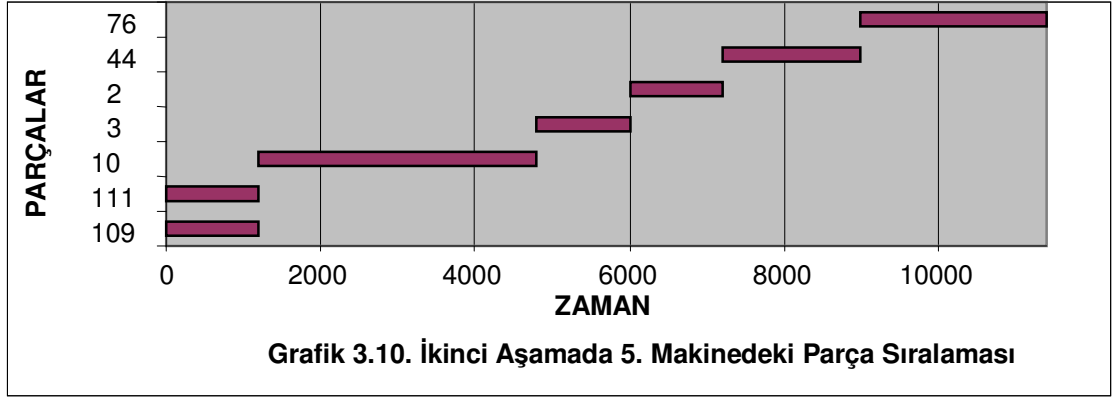
Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
44	0	1800	1800
109	1800	1200	3000
111	1800	1200	3000
10	3000	3600	6600
2	6600	1200	7800
3	7800	1200	9000
76	9000	2400	11400

Birinci aşamada beşinci makinenin benzer iki parçayı aynı anda işleyebilme özelliğinden dolayı 109 ve 111 parçaları aynı anda işlenmeye başlamıştır. Beşinci makine hiç boş kalmamış ve 44, 109, 111, 10, 2, 3 ve 76 parçalarını sırasıyla beklemeksizin işlemiştir.

Tablo 3.11. İkinci Aşamada 5. Makinedeki Parça Sıralaması

Parça Kodu	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
109	0	1200	1200
111	0	1200	1200
10	1200	3600	4800
3	4800	1200	6000
2	6000	1200	7200
44	7200	1800	9000
76	9000	2400	11400

İkinci aşamada beşinci makine 109 ve 111 parçalarını yine aynı anda işlemeye başlamıştır. Beklemeksizin 109, 111, 10, 3, 2, 44 ve 76 sırasıyla parçaları işlemiştir.

3.6. Ana Modelden Türetilen İlave Modeller

Bu çalışmada geliştirilen ve 114 parça-5 makineli sistemde uygulaması yapılan ana modele, çeşitli kısıtlamalar ve buna bağlı olarak çeşitli sınırlar eklenebilir. Eklenen bu sınırlar çizelgelemede genellikle kabul edilen bir takım daraltıcı varsayımların dışına çıkmayı sağlamaktadır (Örneğin, genelde makinelerin her tipinden birer adet olduğu varsayımının dışına çıkılmış ve makinelerden ikişer adet olduğu düşünülerek model türetilmiştir). Bu bölümde ki modeller, kurulan ana modelin geliştirilmiş biçimleridir. Her bir adımda ana modele yeni sınırlar eklenecektir.

Beş ilave model türetilmiştir. İlk modelde, birden çok parçanın tamamlanma zamanının son parçanın tamamlanma zamanına eşitlenmesi engellenmiş ve parçalar arasındaki sıralama tam olarak anlaşılmıştır. İkinci modelde, ana modelin son parça olarak

belirlediği parçanın birinci önceliği taşıdığı için, diğer parçalardan önce bitmesi sağlanmıştır. Üçüncü modelde, ana modelde ki son parçanın başka iki parçadan önce bitmesi sağlanmıştır. Dördüncü modelde, her makineden iki adet olduğu varsayılarak parça sıralaması yapılmıştır. Beşinci modelde ise aynı makinede seçilen üç parçadan ikisinin aynı anda üçüncüsünün ise bunlardan önce veya sonra başlaması sağlanmıştır. Bütün bu modellerle, ana model gerçek hayatın koşullarına adım adım yaklaştırılmıştır.

Bu bölümde, ana modelin tüm özelliklerini taşıyan 5 parça-3 makineli küçük bir örnek kümesi ele alınmıştır. Bu küçük örnek öncelikle ana model ile çözülmüştür ve EK-2’de verilmiştir. Daha sonra istenen özelliklere uygun sınırlar eklenerek elde edilen modeller çözülecek ve meydana gelen farklar gösterilecektir.

Küçük örnek kümesindeki parçaların işlem sıraları ve süreleri aşağıdaki Tablo 3.12’de verilmiştir.

Tablo 3.12. Küçük Örnek Kümesindeki Parçaların Operasyon Sıraları ve Süreleri

S/N	PARÇA KODU	1.OPERASYON		2.OPERASYON		3.OPERASYON	
		Makine Kodu	İşlem süresi(sn)	Makine Kodu	İşlem süresi(sn)	Makine Kodu	İşlem süresi(sn)
1	A	1. makine	1258	2. makine	500/700*	3. makine	700
2	B	1. makine	544	3. makine	700	2. makine	800/1000
3	C	2. makine	2100/2700	1. makine	1900	3. makine	2100
4	D	3. makine	700	2. makine	800/1000	1. makine	442
5	E	1. makine	402	2. makine	1400/2000	3. makine	1400

* kısa süre/uzun süre

3.6.1. EK MODEL 1:

Ana modele, gövdesini aynen muhafaza ederek, parça sıralamasını daha kolay görebilmek için bir değişken ve sınır eklemesi yapılmış ve Ek model 1 elde edilmiştir.

Ana model, tüm parçaların tamamlanma zamanını son parçanın tamamlanma zamanına eşitlemektedir. Bu yüzden birden çok parça aynı anda son parçanın tamamlanma zamanında tamamlanıyormuş gibi görünmekte ve parçalar arasındaki sıralama tam

olarak anlaşılamamaktadır. Bu sorunu çözmek için, ana modeldeki tüm sınırların aynı kalması koşulu ile sadece aşağıdaki değişkenler ve sınırlar eklenecektir. Küçük örnek kümesi için çözüm yapılırken, çözümü daha basite indirgemek için ana modeldeki iki aşamalı çözüm, amaç fonksiyonundaki (T) ve (C) değişkenlerine önem derecesine göre katsayı eklenerek tek aşamaya indirilmiştir. Ayrıca, tüm parçaların tamamlanma zamanlarının son parçanın tamamlanma zamanına doğru çekilmesini önlemek ve parçalar arasındaki sıralamayı daha rahat görebilmek için amaç fonksiyonuna yine mutlak değeri çok küçük bir negatif katsayı ile beraber bir değişken eklenmiştir.

- **Eklenen Değişkenler**

K_{ijm} = i parçasının j operasyonunun m makinesindeki tamamlanma zamanının son parçanın tamamlanma zamanından farkı

K = Tüm K_{ijm} değerlerinin toplamı

- **Eklenen Sınırlar**

Tüm parçaların tamamlanma zamanlarının, son parçanın tamamlanma zamanından farkını ve tüm bu farkların toplamını bulmayı sağlar.

$$(1) T_{A33} + K_{A33} = T;$$

A parçasının 3. makinedeki 3.operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanı (T_{A33}); sistemdeki son parçanın tamamlanma zamanından (T), K_{A33} kadar küçüktür. Aynı sınırın diğer parçaların son operasyonları için yazılmış biçimleri de aşağıda verilmiştir.

$$T_{B32} + K_{B32} = T;$$

$$T_{C33} + K_{C33} = T;$$

$$T_{D31} + K_{D31} = T;$$

$$T_{E33} + K_{E33} = T;$$

$$(2) K = K_{A33} + K_{B32} + K_{C33} + K_{D31} + K_{E33};$$

Eklenen ikinci sınır, tüm parçaların son operasyonlarının tamamlanma zamanları ile sistemdeki son parçanın tamamlanma zamanı (T) arasındaki farkların toplamını K değişkeni ile bulmayı sağlar.

- **Değişen Amaç Fonksiyonu**

$$\text{MIN}=1000*T+C-0.00001*K;$$

Küçük örnek kümesinin tek aşamaya indirilmiş çözüm aşamasında, birinci önceliğe sahip amaç son parçanın tamamlanma zamanının minimize edilmesi olduğu için (T) değişkeninin başına 1000 katsayısı eklenmiştir. İkinci önceliğe sahip amaç, toplam maliyeti minimize etmek olduğu için (C) değişkeninin başına daha küçük olan 1 katsayısı eklenmiştir. İş sıralamalarını daha kolay görebilmek için amaç fonksiyonuna eklenen (K) değişkeninin başına ise -0.00001 katsayısı eklenmiştir.

Son olarak da modele tam sayılı ve sıfır bir değişkenler tanıtılarak modelin yazılması tamamlanmış olur.

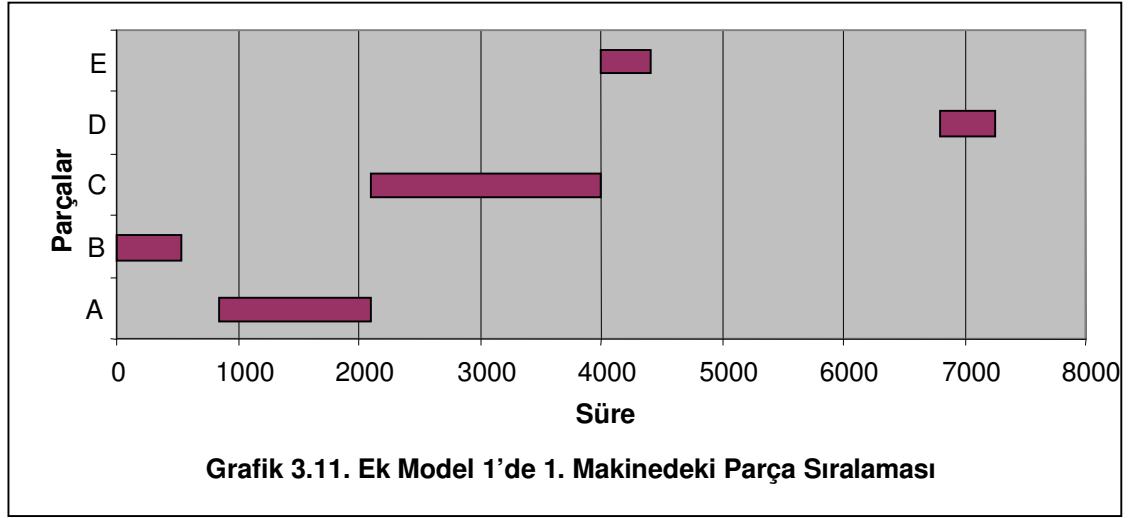
- **Ek Model 1 Çözümü**

Tek aşamalı çözüm sonucunda T değeri 7500 sn, C değeri ise 954 olarak bulunmuştur. Sonuçta, minimum toplam tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum toplam maliyete ulaşıldığı görülmüştür.

Çözüm sonuçlarını gösteren tablolar ve Gannt diyagramları aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.13. Ek Model 1’de 1. Makinedeki Parça Sıralaması

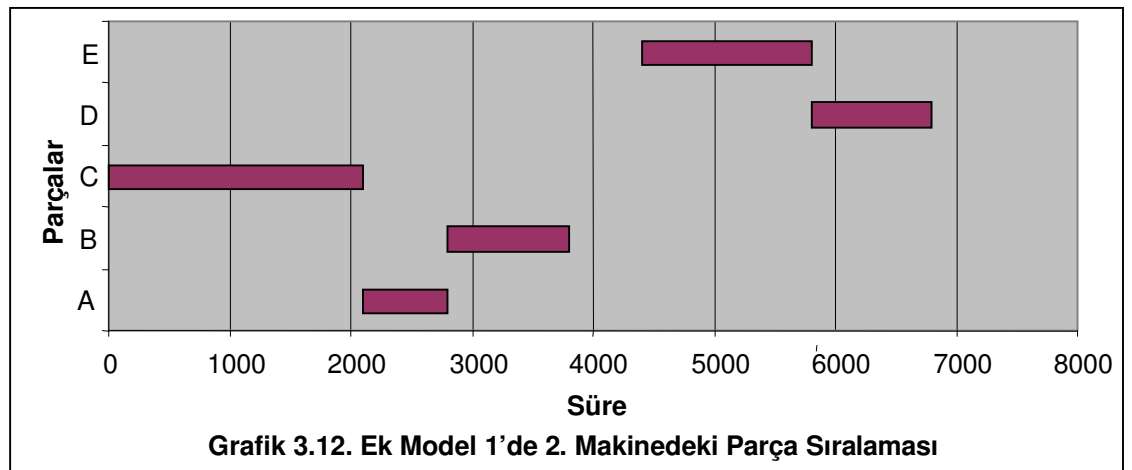
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre (sn)	Tamamlanma Zamanı
A	1. operasyon	842	1258	2100
B	1. operasyon	0	544	544
C	2. operasyon	2100	1900	4000
D	3. operasyon	6802	442	7244
E	1. operasyon	4000	402	4402

Birinci makinedeki parça sıralaması B, A, C, E ve D şeklinde oluşmuştur. Bu makinede işlenen en son parça olan D parçası 7244. saniyede tamamlanmıştır.

Tablo 3.14. Ek Model 1'de 2. Makinedeki Parça Sıralaması

Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
A	2. operasyon	2100	700	2800
B	3. operasyon	2800	1000	3800
C	1. operasyon	0	2100	2100
D	2. operasyon	5802	1000	6802
E	2. operasyon	4402	1400	5802

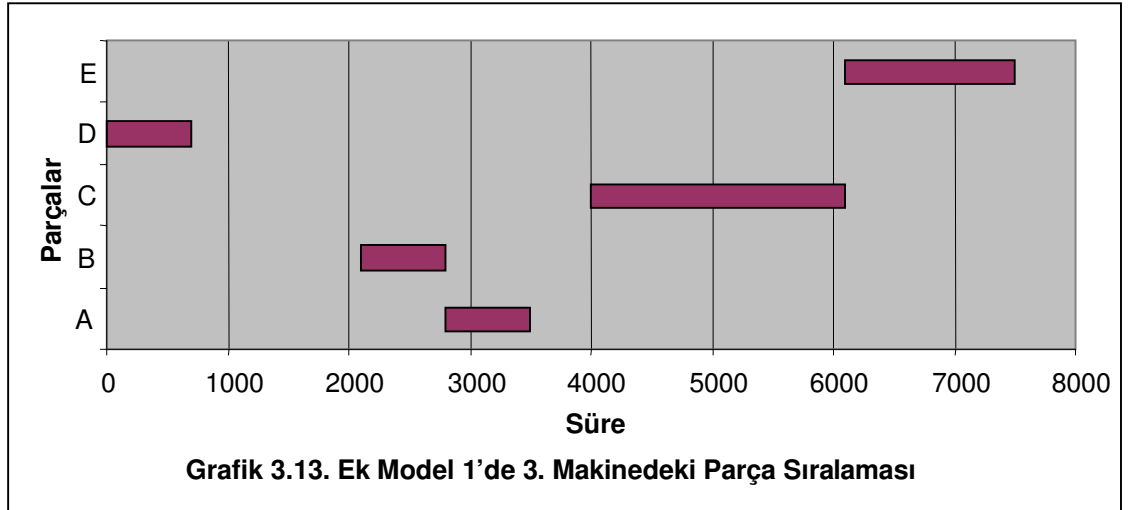

İkinci makinedeki parça sıralaması C, A, B, E ve D şeklinde oluşmuştur. Bu makinede işlenen en son parça olan D parçası 6802. saniyede tamamlanmıştır. İkinci makinenin

hız ayarından dolayı, her bir parça maliyetine göre iki hız ayarından birini seçmek durumunda idi. A, B ve D parçaları normal hız ayarında üretilirken C ve E parçaları hızlı ayarda üretilmiştir. K ve K_{ijm} değişkenleri eklenmeden önce bu makinedeki sıralama C, A, D, E ve B şeklinde olmuş ve B parçasının tamamlanma zamanı çözüm programı tarafından en büyük tamamlanma zamanı olan 7500. sn'de bitirilmiştir.

Tablo 3.15. Ek Model 1’de 3. Makinedeki Parça Sıralaması

Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
A	3. operasyon	2800	700	3500
B	2. operasyon	2100	700	2800
C	3. operasyon	4000	2100	6100
D	1. operasyon	0	700	700
E	3. operasyon	6100	1400	7500

Üçüncü makinedeki parça sıralaması D, B, A, C ve E şeklinde oluşmuştur. Bu makinede işlenen en son parça olan E parçası 7500. saniyede tamamlanmıştır. K ve K_{ijm} değişkenleri eklenmeden önce bu makinedeki sıralama B, D, A, C ve E şeklinde olmuş ve E parçasının tamamlanma zamanı, son parçanın tamamlanma zamanı olan 7500. saniyede bitirilmiştir. Bu iki değişken eklenmeden önceki modelde, yani ana modelde 2. makinede B parçası, 3. makinede ise E parçası 7500. saniyede tamamlanmıştır. Dolayısıyla parça sıralaması net olarak görülememiştir. Oysa şimdi, hiçbir parçanın tamamlanma zamanı birbirine eşit olmadığı için ya da en büyük tamamlanma zamanına sahip birden çok parça olmadığı için sıralama net olarak görülebilmektedir.

Tablo 3.16. K ve K_{ijm} Değişkenleri Eklenmeden Önceki Parça Sıralaması ile
Eklenmekten Sonraki Parça Sıralaması

	K ve K_{ijm} Değişkenleri Eklenmeden Önce		K ve K_{ijm} Değişkenleri Eklenmekten Sonra	
	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı
1. Parça	A	4000	A	3500
2. Parça	D	4844	B	3800
3. Parça	C	6100	C	6100
4. Parça	E	7500	D	7244
5. Parça	B	7500	E	7500

3.6.2. EK MODEL 2:

Bu ek modelde, bir önceki adımda son parça olan E parçasının tüm diğer parçalardan önce bitmesi istenmiştir. Amaç fonksiyonu ve tüm sınırlar Ek Model 1'in aynısıdır. İlave değişkene gerek yoktur. Sadece aşağıdaki sınırlar eklenmiştir.

- **Eklenen Sınırlar**

(1) $T_{E33} \leq T_{A33}$;

(2) $T_{E33} \leq T_{B32}$;

(3) $T_{E33} \leq T_{C33}$;

(4) $T_{E33} \leq T_{D31}$;

Dört sınırda da, E parçasının 3. makinedeki 3. operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanının, diğer tüm parçaların son operasyonlarının tamamlanma zamanından küçük olması sağlanmaktadır. Dolayısıyla, E parçasının tüm parçalardan önce tamamlanması sağlanmıştır.

- **Ek Model 2 Çözümü**

Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi modele eklenen sınırlar istenileni gerçekleştirmiş ve E parçası daha önce en son tamamlanan parça iken eklenen sınırlar sayesinde tüm parçalardan önce tamamlanmıştır. Ayrıca, daha önce 7500 sn olarak bulunan minimum

tamamlanma zamanı eklenen sınırlarla 7700 sn'ye yükselmiştir. Çünkü daha önce ana model zaten olabilecek en küçük tamamlanma zamanına bağlı parça sıralamasını bulmuştur. Fakat eklenen sınırlarla modele bu ideal durumu bozacak bir şart dikte edilmiştir. O yüzden bu aşamadaki en son parçanın tamamlanma zamanı 7700 sn olarak bulunmuştur.

Tablo 3.17. Ek Model 1 ve Ek Model 2 Arasındaki Parça Sıralaması Farkı

	EK MODEL 1 ÇÖZÜMÜ		EK MODEL 2 ÇÖZÜM SONUCU	
	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı
1. Parça	A	3500	E	4900
2. Parça	B	3800	D	4942
3. Parça	C	6100	B	5500
4. Parça	D	7244	C	7000
5. Parça	E	7500	A	7700

3.6.3. EK MODEL 3:

Bu ek modelde, E parçasının C ve D parçalarından önce bitmesi istenmiştir. Amaç fonksiyonu ve tüm sınırlar Ek Model 1'in aynısıdır. İlave değişkene gerek yoktur. Sadece aşağıdaki sınırlar eklenmiştir.

- **Eklenen Sınırlar**

$$(1) T_{E33} \leq T_{C33};$$

$$(2) T_{E33} \leq T_{D31};$$

Birinci sınır, E parçasının 3. makinedeki 3. operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanının, C parçasının 3. makinedeki 3. operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanından küçük olmasını sağlar. İkinci sınır, E parçasının 3. makinedeki 3. operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanının, D parçasının 1. makinedeki 3. operasyonunun yani son operasyonunun tamamlanma zamanından küçük olmasını sağlar. Dolayısıyla bu iki sınır, E parçasının C ve D parçalarından önce tamamlanmasını sağlar.

Tablo 3.18. Ek Model 1 ve Ek Model 3 Arasındaki Parça Sıralaması Farkı

	EK MODEL 1 ÇÖZÜMÜ		EK MODEL 3 ÇÖZÜM SONUCU	
	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı
1. Parça	A	3500	A	3300
2. Parça	B	3800	B	5000
3. Parça	C	6100	E	5400
4. Parça	D	7244	D	6442
5. Parça	E	7500	C	7500

- **Ek Model 3 Çözümü**

Ek model 3’de E parçasının C ve D parçalarından önce tamamlanması amaçlanmıştır. Tablo 3.18.’de görüldüğü üzere E parçası eklenen sınırlar sayesinde D ve C parçasından önce tamamlanmıştır. Parça sıralaması değişerek A, B, E, D ve C şeklinde olmuştur.

3.6.4. EK MODEL 4:

Bu ek modelde, tüm makinelerden ikişer adet olduğu varsayılmıştır. Her bir parçanın her bir operasyonu için aynı tipteki iki makineden bir tanesi seçilecektir. İşlem süreleri aynıdır. Amaç fonksiyonu ve tüm sınırlar Ek Model 1’in aynısıdır. İlave değişkenler ve sınırlar aşağıda verilmiştir.

- **Eklenen Değişkenler**

X_{ijm1}	1	Aksi takdirde
	0	i parçasının j operasyonu m tipi 1. makinede yapılırsa
Y_{ijm2}	1	Aksi takdirde
	0	i parçasının j operasyonu m tipi 2. makinede yapılırsa

1 m tipi ilk makinede önce i' parçasının j' operasyonu sonra i parçasının j operasyonu yapılmazsa

$L_{iji'j'm1}$

0 m tipi ilk makinede önce i' parçasının j' operasyonu sonra i parçasının j operasyon yapılırsa

1 m tipi ikinci makinede önce i' parçasının j' operasyonu sonra i parçasının j operasyonu yapılmazsa

$L_{iji'j'm2}$

0 m tipi ikinci makinede önce i' parçasının j' operasyonu sonra i parçasının j operasyonu yapılırsa

V_{ijm1} = Sıfıra eşit yada sıfırdan büyük pozitif tamsayı

Z_{ijm2} = Sıfıra eşit yada sıfırdan büyük pozitif tamsayı

B_{ijm} = i parçasının j operasyonunun aynı iki m makinesinden herhangi birinde başlama zamanı

B_{ijm1} = i parçasının j operasyonunun m tipi 1. makinede başlama zamanı

B_{ijm2} = i parçasının j operasyonunun m tipi 2. makinede başlama zamanı

• Eklenen Sınırlar

Bu sınırlar önce A parçasının birinci operasyonu için yazılmıştır;

$$(1) B_{A111} \geq 90000 * X_{A111};$$

$$(2) B_{A112} \geq 90000 * Y_{A112};$$

$$(3) X_{A111} + Y_{A112} = 1;$$

$$(4) V_{A111} \leq 90000 * X_{A111};$$

$$(5) Z_{A112} \leq 90000 * Y_{A112};$$

$$(6) B_{A11} = B_{A111} - V_{A111};$$

$$(7) B_{A11} = B_{A112} - Z_{A112};$$

Birinci ve ikinci sınırlar, üçüncü sınırdan dolayı sıfır-bir değişkenlerden bir tanesinin bir olma şartı sayesinde A parçasının 1. operasyonunun 1. tip makinelerden bir tanesinde başlama zamanının 90000'den büyük olmasını, diğerinde sıfırdan büyük olmasını

sağlar. Dördüncü ve beşinci sınırlarda V_{A111} veya Z_{A112} değişkenlerinden bir tanesi sıfır, diğeri ise 90000'den küçük herhangi bir pozitif sayı olacaktır. Altıncı ve yedinci sınırlarda ise B_{A11} ; B_{A111} ve B_{A112} 'den hangisinin değeri küçük ise ona eşit değer alacaktır. Çünkü amaç fonksiyonunda tamamlanma zamanının minimize edilmesi amaçlanmıştır. Tamamlanma zamanı da başlama zamanına doğrudan bağlı olduğu için küçük olan başlama zamanı dolayısıyla iki makineden küçük başlama zamanına sahip makine seçilecektir. Sayısal olarak örneklersek;

$X_{A111}=1$ olduğunu varsayalım ve yerine koyalım. Üçüncü sınırdan dolayı $Y_{A112}=0$ olacaktır.

$$B_{A111} \geq 90000$$

$$B_{A112} \geq 0$$

$$V_{A111} \leq 90000$$

$Z_{A112} \leq 0$ (Z_{ijm2} değişkeni sıfır veya sıfırdan büyük pozitif tamsayı olarak tanımlandığı için bu sınırdan dolayı $Z_{A112}=0$ olur)

$$B_{A11} = B_{A111} - V_{A111}$$

$$B_{A11} = B_{A112}$$

B_{A112} , sıfırdan büyük; B_{A111} , 90000'den büyük olduğu için ve diğer sınırlar sayesinde de küçük olan 1. tip 2. makine ve 1. tip 2. makinede ki başlama zamanı olan B_{A112} değeri seçilecektir.

Aynı sınırlar diğer parçalar ve operasyonları için de yazılmıştır. Ek model 4 için eklenen tüm sınırlar ve çözümü EK-3'de verilmiştir.

A ve B parçalarının birinci operasyonları için aşağıdaki sınırlar yazılmıştır;

$$(8) B_{A111} - T_{B11} + 900000 * L_{A1B111} \geq 0;$$

$$(9) B_{B111} - T_{A11} - 900000 * L_{A1B111} \geq -900000;$$

$$(10) B_{A112} - T_{B11} + 900000 * L_{A1B112} \geq 0;$$

$$(11) B_{B112} - T_{A11} - 900000 * L_{A1B112} \geq -900000;$$

Ana modelde ki, bir makinenin aynı anda sadece bir parçayı yapabileceğini garanti eden yedinci sınırlar kaldırılarak, yerine yukarıdaki (8), (9), (10) ve (11). sınırlar

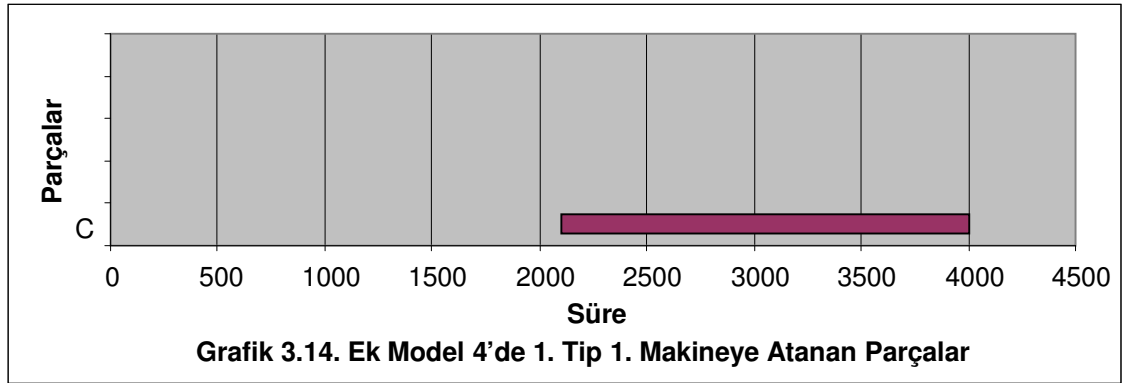
eklenmektedir. Her bir parçanın aynı tip iki makineden hangisinde yapılacağı bilinmediği için, tüm parçalar tüm makinelerde yapılacakmış gibi bu sınırlar yazılmaktadır. Sekizinci ve dokuzuncu sınırlar, 1. tip 1.makinede, A parçasının 1. operasyonu ile B parçasının 1. operasyonunun aynı anda işlenmemesini garanti ederken, onuncu ve onbirinci sınırlar 1. tip 2. makinede, A parçasının 1. operasyonu ile B parçasının 1. operasyonunun aynı anda işlenmemesini garanti eder. Şayet A parçasının 1. operasyonu için ve B parçasının 1. operasyonu için 1. tip 1. makine seçilirse, aynı anda işlenmemeleri için sekizinci ve dokuzuncu sınır kullanılacaktır. Benzer şekilde, A parçasının 1. operasyonu için ve B parçasının 1. operasyonu için 1. tip 2. makine seçilirse, aynı anda işlenmemeleri için onuncu ve onbirinci sınır kullanılacaktır.

- **Ek Model 4 Çözümü**

Tüm parçaların tüm operasyonlarının hangi makine tiplerini seçtiği aşağıda tablo ve Gannt diyagramları ile gösterilmiştir.

Tablo 3.19. Ek Model 4’de 1. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar

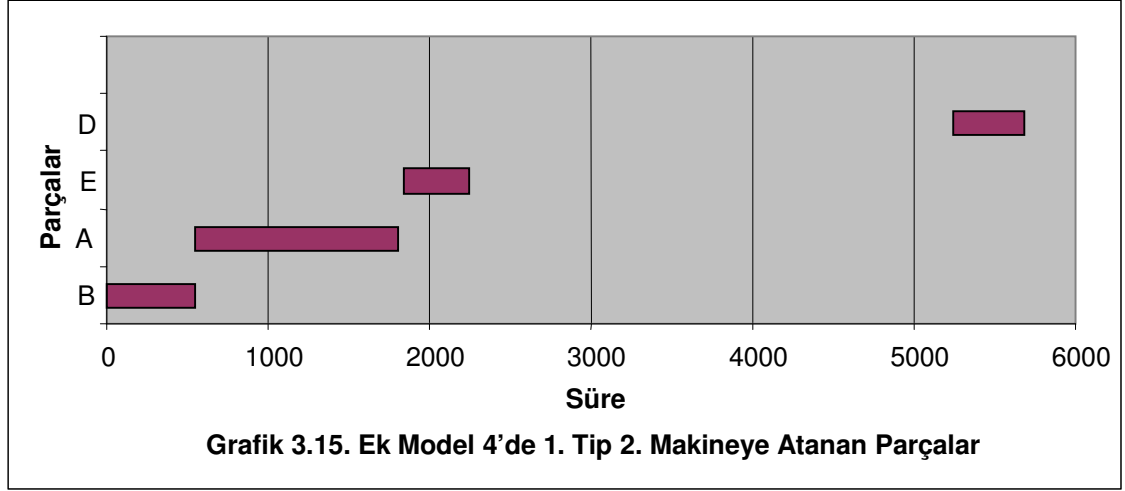
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
C	2. operasyon	2100	1900	4000

C parçasının ikinci operasyonu, 1. tip 1. makineye atanmıştır.

Tablo 3.20. Ek Model 4’de 1. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar

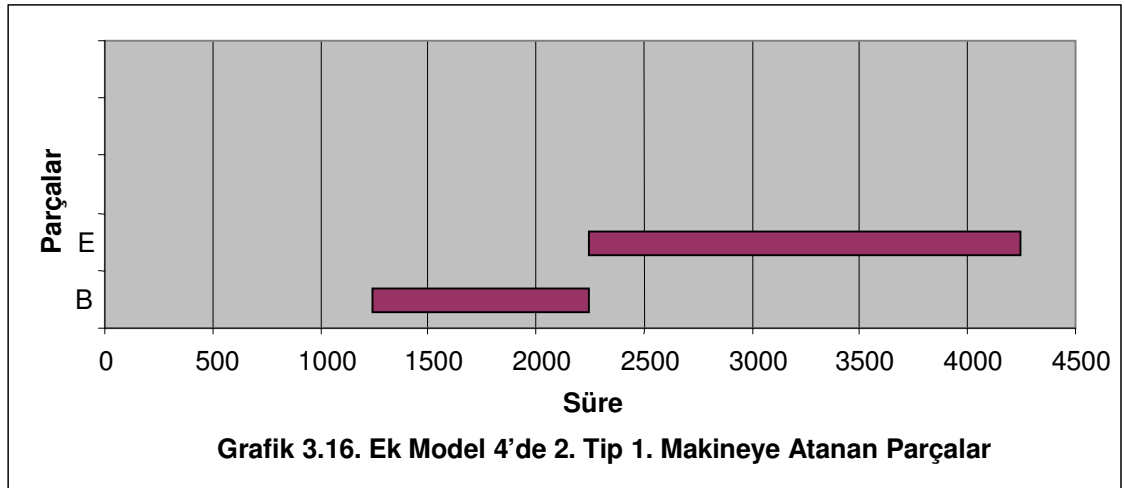
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
B	1. operasyon	0	544	544
A	1. operasyon	544	1258	1802
E	1. operasyon	1842	402	2244
D	3. operasyon	5244	442	5686

A, B, D ve E parçaları 1. tip 2. makineye atanmıştır. Parça sıralaması ise, B, A, E ve D şeklinde olmuştur

Tablo 3.21. Ek Model 4’de 2. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar

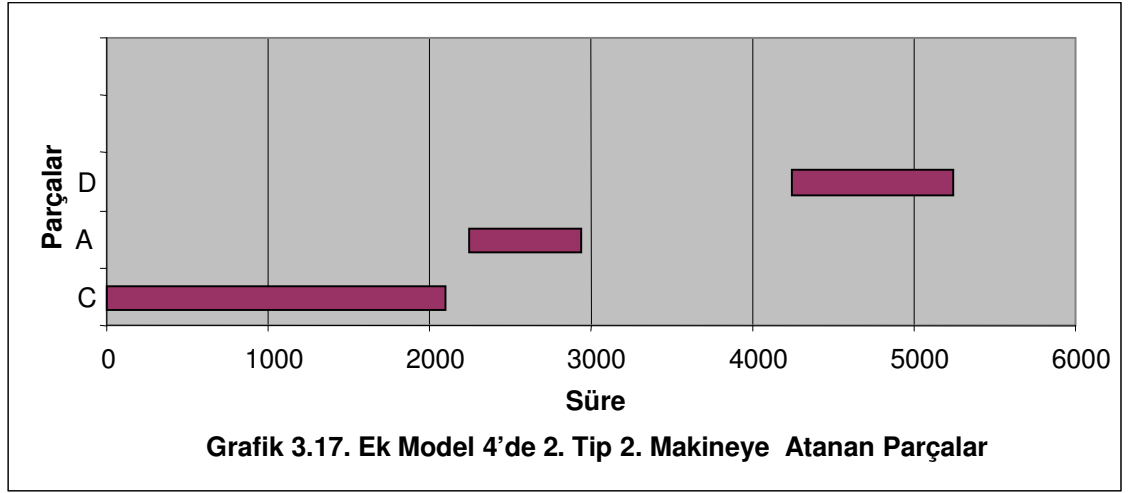
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
B	3. operasyon	1244	1000	2244
E	2. operasyon	2244	2000	4244

B ve E parçaları yine aynı sırayla 2. tip 1. makineye atanmıştır. Aynı makineden iki adet olmasının modele verdiği rahatlıktan dolayı hız ayarı olan 2. tip makinede B ve E parçaları makinenin normal hız ayarında işlenerek uzun işlem süresinde tamamlanmıştır.

Tablo 3.22. Ek Model 4’de 2. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar

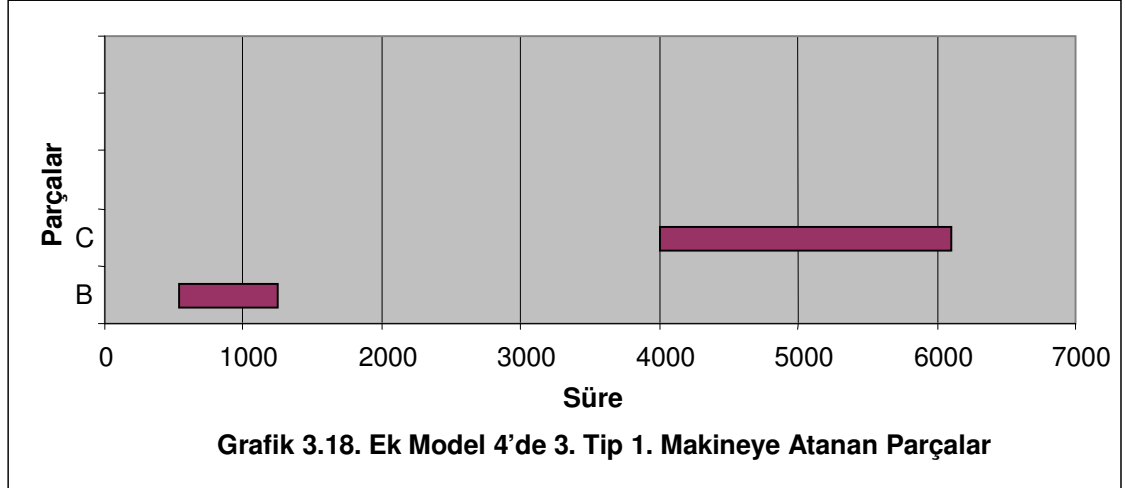
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
C	1. operasyon	0	2100	2100
A	2. operasyon	2244	700	2944
D	2. operasyon	4244	1000	5244

A, C ve D parçaları 2. tip 2. makineye atanmıştır. Parça sıralaması C, A ve D şeklinde olmuştur. Yine burada da aynı makineden iki adet olmasından dolayı hız ayarı olan 2. tip makinede A ve D parçaları makinenin normal hız ayarında işlenerek uzun işlem süresinde tamamlanmıştır. Sadece C parçası hızlı hız ayarını seçerek kısa işlem süresinde işlenmiştir. Çözümün tamamına bakıldığında C parçası hiç bekleme yapmadan makineler arasında geçiş yapmış ve toplam tamamlanma zamanı olan 6100 değeri de C parçasından kaynaklanmıştır. Yani C parçası 2. tip makinede normal hız ayarında işlenseydi işlem süresi 2700 saniye olacaktı. Dolayısıyla en son parçanın tamamlanma zamanı da 600 birim artarak 6700 saniye olacaktı. Bu durumda amaç fonksiyonu olan minimum toplam tamamlanma zamanına ulaşılmamış olacaktı.

Tablo 3.23. Ek Model 4’de 3. Tip 1. Makineye Atanan Parçalar

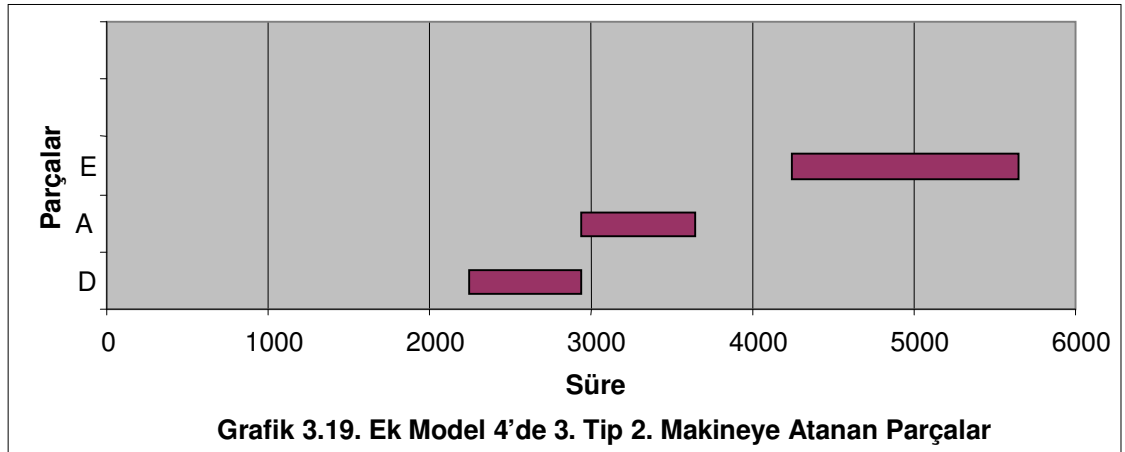
Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
B	2. operasyon	544	700	1244
C	3. operasyon	4000	2100	6100

Sadece B ve C parçaları 3. tip 1. makineye atanmıştır. Sıralamada B ve C şeklinde olmuştur. Ayrıca toplam tamamlanma zamanı olan 6100 zaman birimi de bu makinede son parça olan C parçası tarafından belirlenmiştir.

Tablo 3.24. Ek Model 4’de 3. Tip 2. Makineye Atanan Parçalar

Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
D	1. operasyon	2244	700	2944
A	3. operasyon	2944	700	3644
E	3. operasyon	4244	1400	5644

Son olarak, D, A ve E parçaları 3. tip 2. makineye atanmıştır.

Tablo 3.25. Ek Model 1 ve Ek Model 4 Arasındaki Parça Sıralaması ve Tamamlanma Zamanları Farkı

	EK MODEL 1 ÇÖZÜMÜ		EK MODEL 4 ÇÖZÜM SONUCU	
	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı
1. Parça	A	3500	B	2244
2. Parça	B	3800	A	3644
3. Parça	C	6100	E	5644
4. Parça	D	7244	D	5686
5. Parça	E	7500	C	6100

Farklı parçaların farklı operasyonları, aynı tip makinelerde aynı anda yapılabiliyor (Aynı tipten sadece bir tane makine bulunsaydı bu mümkün olmayacaktı). Bu avantaj sayesinde T değeri 7500'den 6100'e düşmüştür. İşlerin bitiş zamanları da tabloda görülmekte ve Ek model 1'in sonuçlarıyla kıyaslanmaktadır.

3.6.5. EK MODEL 5:

Bu ek modelde her makine tipinden iki değil bir adet bulunmaktadır. A, C ve E parçalarının üçüncü operasyonları 3. makinede ikisi aynı zamanda, biri daha önce veya sonra olmak kaydıyla yapılabilir. Bunu sağlayıcı sınırlar ve değişkenler Ek Model 1'e ilave edilmiştir. Modele eklenen sınırlar ile aşağıdaki altı adet seçenekten sadece birinin gerçekleşmesi istenmiştir:

1. A ve C parçalarının üçüncü operasyonları aynı anda başlayacak, E parçasının üçüncü operasyonu A ve C parçalarının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra başlayacak
2. E parçasının üçüncü operasyonu önce yapılacak, A ve C parçalarının üçüncü operasyonları E parçasının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra aynı anda başlayacak
3. A ve E parçalarının üçüncü operasyonları aynı anda başlayacak, C parçasının üçüncü operasyonu A ve E parçalarının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra başlayacak

4. C parçasının üçüncü operasyonu önce yapılacak, A ve E parçalarının üçüncü operasyonları C parçasının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra aynı anda başlayacak
5. C ve E parçalarının üçüncü operasyonları aynı anda başlayacak, A parçasının üçüncü operasyonu C ve E parçalarının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra başlayacak
6. A parçasının üçüncü operasyonu önce yapılacak, C ve E parçalarının üçüncü operasyonları A parçasının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra aynı anda başlayacak

- **Eklenen Değişkenler**

$M_{a3b3c33}$	1	Aksi takdirde
	0	3. makinede a ve b parçalarının üçüncü operasyonları aynı anda başlarsa, c parçasının üçüncü operasyonu a ve b parçalarının üçüncü operasyonları tamamlandıktan sonra başlarsa
$N_{a3b3c33}$	1	Aksi takdirde
	0	3. makinede a parçasının üçüncü operasyonu önce yapıp, b ve c parçalarının üçüncü operasyonları a parçasının üçüncü operasyonu tamamlandıktan sonra aynı anda başlarsa

- **Eklenen sınırlar**

- (1) $T_{A33} \leq B_{E33} + 90000 * M_{ACE3}$;
- (2) $T_{C33} \leq B_{E33} + 90000 * M_{ACE3}$;
- (3) $T_{C33} - T_{A33} \leq 1400 * (1 - M_{ACE3}) + 90000 * M_{ACE3}$;
- (4) $B_{A33} - B_{C33} \leq 90000 * M_{ACE3}$;

İlk ve ikinci sınır M_{ACE3} değişkeni sıfır olduğu takdirde E parçasının 3. makinedeki 3. operasyonunun başlama zamanının, A ve C parçalarının 3. makinedeki 3.

operasyonlarının tamamlanma zamanından büyük olmasını sağlar. Üçüncü sınır ve dördüncü sınır birbirini tamamlayan iki sınırdır. Biri olmadan bir diğerinin anlamı yoktur ve M_{ACE3} sıfır olduğu takdirde A ve C parçalarının aynı anda başlamasını garanti eder. 1400 sayısı A ve C parçalarının işlem süreleri arasındaki farktır ($2100-700=1400$). Sadece üçüncü sınırı yazmış olsaydık. M_{ACE3} sıfır olduğunda; $T_{C33}-T_{A33} \leq 1400$ olacaktı. $T_{A33}=720$ ve $T_{C33}=2100$ olduğunda da bu sınır geçerli olacaktı. Ancak bu durumda A parçasının başlama zamanı $B_{A33}=20$ ve C parçasının başlama zamanı $B_{C33}=0$ olacağından, A ve C parçaları aynı anda başlamış olmayacaktı. Oysa dördüncü sınırı eklediğimizde M_{ACE3} sıfır iken; $B_{A33}-B_{C33} \leq 0$ sınırını sağlamak için A ve C parçalarının başlama zamanları eşit olacaktır.

Diğer beş seçenek içinde dördüncü sınır grupları yazılmıştır. Ek model 5 için eklenen tüm sınırlar ve çözümü EK-4’de verilmiştir.

$$(5) M_{ACE3} + N_{EAC3} + M_{AEC3} + N_{CAE3} + M_{CEA3} + N_{ACE3} = 5;$$

k adet sınırdan m tanesinin geçerli olmasının istendiği durumlar da uygulanan kural gereği, altı seçenekten bir tanesinin geçerli olması istendiğinden ($6-1=5$) beşinci sınırın sağ tarafına 5 yazarak sıfır-bir değişkenlerden sadece bir tanesinin sıfır olması ve yukarıdaki altı sınır grubundan bir tanesinin geçerli olması sağlanmış olur.

- **Kaldırılan Sınırlar**

$$B_{A33}-T_{C33}+900000*L_{A3C33} \geq 0;$$

$$B_{C33}-T_{A33}-900000*L_{A3B33} \geq -900000;$$

$$B_{A33}-T_{E33}+900000*L_{A3E33} \geq 0;$$

$$B_{E33}-T_{A33}-900000*L_{A3E33} \geq -900000;$$

$$B_{C33}-T_{E33}+900000*L_{C3E33} \geq 0;$$

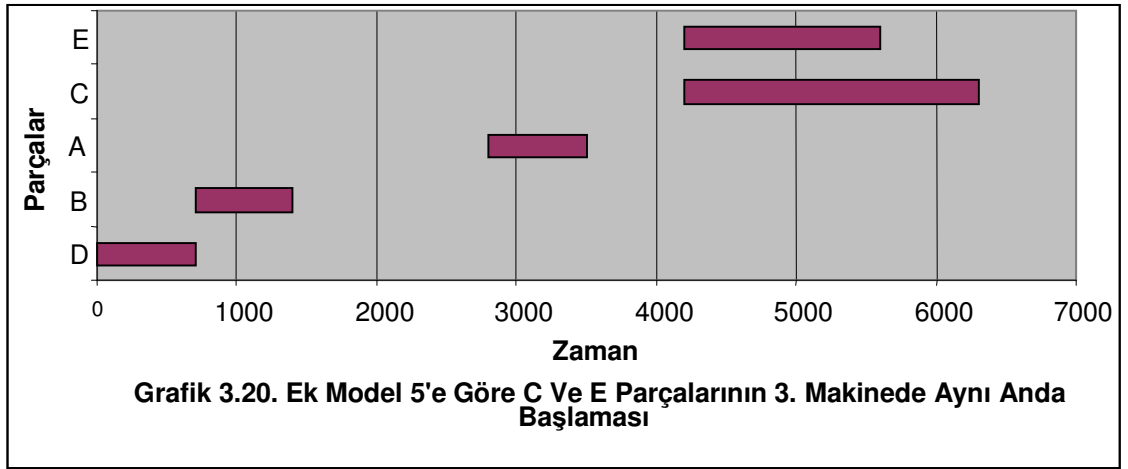
$$B_{E33}-T_{C33}-900000*L_{C3E33} \geq -900000;$$

Üçüncü makinede ki A, C ve E parçaları için, bir makinenin aynı anda sadece bir parçayı işlemlerini garanti eden yukarıdaki altı sınır kaldırılacaktır.

- Ek Model 5 Çözümü

Tablo 3.26. Ek Model 5’de 3. Makinedeki Parça Sıralaması

Parça	Operasyon	Başlama Zamanı	Süre(sn)	Tamamlanma Zamanı
D	1. operasyon	0	700	700
B	2. operasyon	700	700	1400
A	3. operasyon	2800	700	3500
E	3. operasyon	4200	1400	5600
C	3. operasyon	4200	2100	6300

Ek model 5’de altı adet seçenekten sadece birinin gerçekleşmesi istenmişti. Bunun için modelde ki altı adet sıfır-bir değişken olan M_{ACE3} , N_{EAC3} , M_{AEC3} , N_{CAE3} , M_{CEA3} , N_{ACE3} ’den sadece birinin sıfır olma şartı getirilmişti. Çözüm sonucunda N_{ACE3} değişkeni sıfır olmuş, dolayısıyla altıncı seçenek gerçekleşmiştir. Üçüncü makinede A parçası 2800 anında başlamış, 3500 anında da bitmiştir. A parçası tamamlandıktan sonra C ve E parçası aynı anda (4200 anında) başlamıştır. Diğer sıfır-bir değişkenlerde bir olduğu için diğer beş şart geçersiz hale gelmiştir.

Ek model 5’e ;

Sadece $M_{ACE3}=0$ sınırı eklenip çözüldüğü zaman birinci şart gerçekleşmiştir.

Sadece $N_{EAC3}=0$ sınırı eklenip çözüldüğü zaman ikinci şart gerçekleşmiştir.

Sadece $M_{AEC3}=0$ sınırı eklenip çözüldüğü zaman üçüncü şart gerçekleşmiştir.

Sadece $N_{CAE3}=0$ sınırı eklenip çözüldüğü zaman dördüncü şart gerçekleşmiştir.

Sadece $M_{CEA3}=0$ sınırı eklenip çözüldüğü zaman beşinci şart gerçekleşmiştir.

Bu denemenin sonucunda istenilen amaca tesadüfen ulaşılmadığı ve Ek model 5 için eklediğimiz sınırların doğru olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 3.27. Ek Model 1 ve Ek Model 5 Arasındaki Parça Sıralaması ve Tamamlanma Zamanları Farkı

	EK MODEL 1 ÇÖZÜMÜ		EK MODEL 5 ÇÖZÜM SONUCU	
	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı	Tamamlanan Parça	Tamamlanma Zamanı
1. Parça	A	3500	A	3500
2. Parça	B	3800	E	5600
3. Parça	C	6100	D	5642
4. Parça	D	7244	B	6200
5. Parça	E	7500	C	6300

Aynı tipten sadece bir tane makine bulunduğu halde A, C ve E parçalarının üçüncü makinedeki üçüncü operasyonlarından herhangi ikisi aynı anda yapılabilir. Bu avantaj sayesinde T değeri 7500'den 6300'e düşmüştür. Parçaların bitiş zamanları da tabloda görülmekte ve Ek model 1'in sonuçlarıyla kıyaslanmaktadır.

BÖLÜM IV

UYGULAMA

4.1. Uygulama Yapılan İşletmenin Tanıtılması

Önerilen modelin uygulandığı işletme Kayseri I. Organize Sanayi Bölgesinde kurulu bir özel sektör kuruluşudur ve modüler mobilya üretimi yapmaktadır. İşletme bünyesinde 41 işçi, 11 idari olmak üzere toplam 52 personel çalışmaktadır. Ayrıca işletme 5000 m² kapalı alanda iki yıldır üretimini sürdürmektedir. Çalışma saatleri 08:00-18:00 olmak üzere tek vardiya uygulanır. İşletmede atölye tipi üretim söz konusudur.

Ürünler takım olarak üretilmektedir. Yani bir gardırop, bir şifoniyer, bir karyola ve iki komodin bir takımı oluşturmaktadır. Fakat bu parçalar istenirse tek tek de satışa sunulmaktadır. A, B ve C olmak üzere 3 adet ürün mevcuttur. A ürününden 50 takım, B ürününden 150 takım ve C ürününden 100 takım üretilmektedir. Ürünler parçalardan oluşmaktadır ve bu parçalar montaj edilmeden sevk edilmektedir. Dolayısıyla üretim aşamasında montaj işlemi bulunmamaktadır. A ürünü 37 parçadan, B ürünü 37 parçadan ve C ürünü 40 parçadan oluşmaktadır. Ana modelde kullanılan 114 parça bu üç ürünün tüm parçalarının toplamıdır. Ürünlerin hammaddesi sadece suntaadır. Üretimin her aşamasında sunta üzerine işlemler uygulanır. İmalatın gereklerine uyumlu olarak işletme bünyesinde 5 adet tezgah bulunmaktadır. Bunlar; kesme makinesi, kenar bantlama makinesi, küçük delik makinesi, büyük delik makinesi ve çok işlemli CNC makinesidir.

Bu çalışmada, bahsedilen işletmede rasgele el yordamı ile yapılan üretim çizelgelemesinin, matematiksel model kullanılarak gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla tamsayılı doğrusal programlama modeli geliştirilmiştir.

4.2. Modelin Formülasyonu

Geliştirilen bu model NP-hard yapıya sahip olmasından dolayı, problemin değişken sayısı ne kadar artarsa optimal sonucu bulmakta o kadar zorlaşmaktadır. Modeldeki değişken sayısı ve çözüm süresinin problem boyutuyla birlikte üssel artışı, pratikte uygulanabilirliğini çok küçük problemlerle sınırlamaktadır. Çok aşamalı üretilen birden çok ürünü çizelgeleme problemi ise ürün sayısına göre büyük ölçeklidir.

Kurulan modelin amacı, sipariş miktarları belirli olan, her birinin üretimi için çok aşamalı işlem gerektiren birden fazla ürünün, birden fazla makinede üretilmesi durumunda, iş ve işlem sıralamalarının yapılması ve minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak minimum maliyeti bulmaktır.

Çizelgelemeye konu olan parçaların, işlem sıraları ve süreleri EK-5’de, 2 numaralı makinede işlem gören parçaların işlem maliyetleri EK-6’de verilmiştir.

4.3. Modelin Çalıştırılması

Model iki aşamalı olarak çözülmektedir. Birinci aşamada ürünlerin toplam minimum tamamlanma zamanının bilinmesine ihtiyaç vardır. Bu nedenle, ilk olarak amaç fonksiyonunda toplam tamamlanma zamanının minimize edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla kurulan modelin birinci aşaması, toplam 30478 sınır ve 14818 adet sıfır-bir değişkenden oluşan bir tamsayılı doğrusal programlama modelidir.

Birinci aşamanın sonunda elde edilen toplam tamamlanma zamanı ikinci aşamaya sınır olarak eklenmiştir. Eklenen sınırla modelin, minimum toplam tamamlanma zamanını aşmamak kaydıyla minimum toplam maliyeti bulması amaçlanmıştır. Bu amaçla kurulan modelin ikinci aşaması, toplam 30479 sınır ve 14818 adet sıfır-bir değişkenden oluşan bir tamsayılı doğrusal programlama modelidir.

Yazılan modelin sınırları ve modelin çözümleri EK-7’de verilmiştir.

4.4. Çözüm Sonuçlarının Yorumlanması

Birinci aşamanın çözümü sonucunda, parçalar arasında iş ve işlem sıralaması yapılarak son parçanın minimum tamamlanma zamanı 153400 sn olarak bulunmuştur. Bu değer ikinci aşamaya, $T \leq 153400$ şeklinde sınır olarak eklenecektir.

Son parçanın minimum tamamlanma zamanına bağlı olarak toplam minimum maliyet birinci aşamada 24228 birim iken ikinci aşamanın çözümü sonucunda 23583 birim olarak bulunmuştur.

Bu sonuçlara göre, birinci aşamada minimum tamamlanma zamanı amaçlandığında, parçalar hız ayarına sahip makinenin hızlı ayarı seçilerek üretilmiştir. Ancak ikinci aşamada toplam minimum tamamlanma zamanı kısıt, toplam minimum maliyet amaç iken parçaların bazılarının işlem sürelerinde değişiklikler olmuştur.

Birinci aşamada kısa işlem süresi ile işlenirken ikinci aşamada uzun işlem süresi ile işlenen parçalar; 36, 95, 41, 100, 85, 6, 45, 107, 68, 30, 76, 40, 52, 86, 102, 66, 114, 84, 101, 67, 64, 51 ve 26 parçalarıdır. Belirli bir süreyi aşmama kısıtı modele eklendiğinden, model tarafından bu parçalar için uzun işlem sürelerinin seçilmesi toplam tamamlanma zamanını etkilememiştir. İşlerin veya makinelerin boş bekleme sürelerinden yararlanılmış, bekleme süreleri azaltılmış ve uzun işlem süreleri seçilebilmiştir.

Birinci aşama sonunda 24228 birim olan maliyet, ikinci aşamada parçaların bazıları için uzun işlem süresi seçilmesiyle 23583 birime gerilemiştir. Dolayısıyla, aynı sürede aynı parçaları daha az maliyetle tamamlayabileceğimiz ortaya çıkmıştır.

Benzer işlem gerektiren iki farklı parçayı aynı anda işleyebilen beşinci makine için modelde 18-19, 67-68 ve 109-111 parça çiftlerini birlikte işleyebilme serbestisi verilmiştir. Çözümün birinci ve ikinci aşamaları sonucunda model 109-111 parçalarını aynı anda işlemeyi seçmiştir. Diğer iki parça çifti ise ayrı ayrı işlenmiştir.

SONUÇ

İşletmelerin en önde gelen amaçlarından biri kar etmektir. Bunu gerçekleştirirken işletme yöneticileri farklı yollar izlerler. Bu yolların izlenmesi esnasında temel hedef kaliteden taviz vermeden maliyetlerin düşürülmesi olmalıdır. İşletme yöneticileri mevcut şartlar aynı iken, daha az maliyetle daha fazla karın nasıl elde edileceğine çözüm bulmak için bilimsel yöntemleri kullanmak durumunda kalırlar. Bu amaçla en sık kullanılan yöntemlerden birisi belirli teknikler yardımı ile işlerin ve işlemlerin çizelgelenmesidir. Çizelgeleme problemlerinde genel kabul görmüş bir takım varsayımlar mevcuttur, bunlardan birisi de işlem sürelerinin sabit olduğudur. Bu çalışmada atölye tipi üretim yapan bir işletmenin sipariş miktarları belirli olan ürünleri için iş ve işlem sıralama problemine çözüm getirmek üzere bir tamsayılı doğrusal programlama modeli önerilmiştir. Bu modelde işlem sürelerinin sabit olduğu varsayımı kaldırılarak kontrol edilebilir olduğu kabul edilmiştir.

Önerilen model iki aşamalı olarak çözülmüştür. Birinci aşamada amaç fonksiyonunda en son işin tamamlanma zamanı minimize edilerek, elde edilen minimum toplam tamamlanma zamanı ikinci aşamada kullanılmak üzere modele sınır olarak eklenmiştir. İkinci aşamada ise önerilen model, ilave edilen yeni sınır ile birlikte, bu kez amaç fonksiyonunda toplam maliyeti minimize etmek üzere çalıştırılmıştır.

Ayrıca çalışmanın ana modelinden türetilen ilave beş adet model geliştirilerek çizelgelemede değişmez kabul edilen varsayımların dışına çıkılmıştır. İlk modelde, birden çok işin tamamlanma zamanının en son işin tamamlanma zamanına eşitlenmesi engellenmiş ve işler arasındaki iş sıralaması tam olarak anlaşılmıştır. İkinci modelde, ideal iş sıralamasını bozacak sıralamalar dikte edilmiş ve ana modelin son iş olarak belirlediği işin birinci önceliği taşıdığı için, diğer işlerden önce bitmesi sağlanmıştır. Üçüncü modelde, ana modelde ki son işin başka iki işten önce bitmesi sağlanmıştır.

Dördüncü modelde, her makineden iki adet olduğu varsayılarak iş sıralaması yapılmıştır. Beşinci modelde ise aynı makinede seçilen üç işten ikisinin aynı anda, üçüncüsünün ise bunlardan önce veya sonra başlaması sağlanmıştır.

Yapılan çalışmanın uygulamaya konu işletme açısından önemi, değişebilir hıza sahip makinede doğru hız ayarının seçilmesinin sağlanmış olması ve gereksiz maliyete katlanmak zorunda kalınmamasıdır.

Bu çalışmadaki ana model ve ilave modeller, şimdiye kadar genel kabul gören varsayımların dışına çıkılabileceğini, çizelgeleme problemlerine çözüm getirmek üzere geliştirilen matematiksel modellerde ne tür sıkıntılar ile karşılaşılabilir bilineceğini ve bunları önlemek için neler yapılması gerektiğini kısmen ortaya koymuştur. Bu sonuçların gelecekte bu konuda yapılacak çalışmalara yeni fikirler vereceğini ümit ediyoruz.

KAYNAKÇA

Acar, N.; Üretim Planlaması Yöntem ve Uygulamaları, Milli Prodüktivite Yayınları, Yayın No:280, Genişletilmiş ve düzeltilmiş Sekizinci Basım, Ankara, 2001

Adamopoulos, G. I.; C. P. Pappis; N. I. Karacapılıdis; “Job Sequencing With Uncertain And Controllable Processing Times”, International Transactions In Operational Research, Vol. 6, 1999, pp. 483-493.

Adırı, I.; Z. Yehuda; “Scheduling On Machines With Variable Service Rates”, Computers & Operations Research, Vol. 14, No. 4, 1987, pp. 289-297.

Alidaee, B.; A. Ahmadian; “Two Parallel Machine Sequencing Problems Involving Controllable Job Processing Times”, European Journal Of Operational Research, Vol. 70, No. 3, 1993, pp. 335-341.

Alidaee, B.; G.A. Kochenberger; “A Framework For Machine Scheduling Problems With Controllable Processing Times” , Production and Operations Management, Vol. 5, No. 4. Winter 1996, pp. 391-405.

Baskak, V. Ve Erol, V.; “Sipariş Tipi Atölyelerde İş Sıralama problemi İçin Bir Genetik Algoritma Uygulaması”, Yöneylem Araştırması/ Endüstri Mühendisliği- XXIV Ulusal Kongresi, Gaziantep-Adana, 2004

Biskup, D.; H. Jahnke; “Common Due Date Assignment For Scheduling On A Single Machine With Jointly Reducible Processing Times”, International Journal Of Production Economics, Vol. 69, 2001, pp. 317-322.

Biskup, D.; T.C.E. Cheng; “Single Machine Scheduling With Controllable Processing Times And Earliness, Tardiness And Completion Time Penalties”, Engineering Optimization, Vol. 31, 1999, pp. 329-336.

Biroğul, Serdar; Genetik Algoritma Yaklaşımıyla Atölye Çizelgeleme, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2005

Cheng, T. C. E.; M.Y. Kovalyov; N.V. Shakhlevich; “Scheduling With Controllable Release Dates And Processing Times: Makespan Minimization”, European Journal Of Operational Research, Vol. 175, 2006, pp. 751-768.

Cheng, T.C.E.; C. Oğuz; X.D. Qi; “Due-Date Assignment And Single Machine Scheduling With Compressible Processing Times” International Journal Of Production Economics, Vol. 43, 1996, pp. 29-35.

Daniels, R.L.; R.K. Sarin; “Single Machine Scheduling With Controllable Processing Times And Number Of Jobs Tardy”, Operations Research, Vol. 37, 1989, pp.981-984.

Eren, T.; E. Güner; “Tek ve Paralel Makineli Problemlerde Çok Ölçütlü Çizelgeleme Problemleri İçin Bir Literatür Taraması”, Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, Cilt 17, No 4, 2002, pp. 37-69.

Geyik, Faruk; İ.H. Cedimoğlu; “Atölye Tipi Çizelgeleme İçin Uzman Sistem Tekniği İle Basit Öncelik Kurallarının Karşılaştırılması”, Politeknik Dergisi, Vol 4, No 1, 2001, pp. 53-61.

Güner, E., ve Altıparmak, F.; “İki Ölçütlü tek makineli Çizelgeleme Problemi İçin Sezgisel Bir Yaklaşım”, Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, Vol 18, No 3, 2003, pp. 27-42.

Gürel, S.; M S. Aktürk; “Considering Manufacturing Cost And Scheduling Performance On A Cnc Turning Machine”, European Journal Of Operational Research, Vol 177, 2007, pp. 325-343.

Hoogeveen, H.; G.J. Woeginger; “Some Comments On Sequencing With Controllable Processing Times”, *Computing*, Vol. 68, 2002, pp. 181-192.

İnan, Mustafa; Atölye Tipi İmalat Sistemleri İçin Kayan Darboğaz Makine Sezgisel Yaklaşımı, Yüksek Lisans Tezi, ODTÜ Endüstri Mühendisliği Bölümü, 1999.

Jansen, K.; M. Mastrolilli; “Approximation Schemes For Job Shop Scheduling Problems With Controllable Processing Times”, *European Journal Of Operational Research*, Vol 167, 2005, pp. 297-319.

Jansen, K.; M. Mastrolilli; “Approximation Schemes For Parallel Machine Scheduling Problems With Controllable Processing Times” *Computers And Operations Research*, Vol. 31, 2004, pp. 1565-1581.

Karabatı, S.; P. Kouvelis; “Flow-Line Scheduling Problem With Controllable Processing Times”, *IIE Transactions*, Vol. 29, 1997, pp. 1-14.

Leung, J. Y-T.; *Handbook of Scheduling: Algorithms, Models and Performance Analysis*, A CRC Press Company, 2004

Mastrolilli, M.; “Notes On Max Flow Time Minimization With Controllable Processing Times”, *Computing*, Vol.71, 2003, pp. 375-386.

Morton, T.E.; D.W. Pentico; *Heuristic Scheduling Systems*, Wiley Series, NY., 1993
Nahmias, S.; *Production and Operations Analysis*, McGraw-Hill Irwin, 2001

Ng, C.T.D.; T.C.E. Cheng; M.Y. Kovalyov; “Single Machine Batch Scheduling With Jointly Compressible Setup And Processing Times”, *European Journal Of Operational Research*, Vol. 153, 2004, pp. 211-219.

Ng, C.T.D.; T.C.E. Cheng; M.Y. Kovalyov; S.S. Lam; “Single Machine Scheduling With A Variable Common Due Date And Resource-Dependent Processing Times”, *Computers And Operations Research*, Vol. 30, 2003, pp. 1173-1185.

Nowicki, E.; S. Zdrzalka; "A Survey Of Results For Sequencing Problems With Controllable Processing Times", *Discrete Applied Mathematics*, Vol. 26, 1990, pp. 271-287.

Nowicki, E.; S. Zdrzalka; "A Two Machine Flow Shop Scheduling Problem With Controllable Job Processing Times", *European Journal Of Operational Research*, Vol. 34, 1988, pp.208-220.

Panwalkar, S.S.; R. Rajagopalan; "Single Machine Sequencing With Controllable Processing Times", *European Journal Of Operational Research*, Vol. 59, 1992, pp. 298-302.

Pinedo, M., X. Chao; *Operation Scheduling With Applications in Manufacturing and Services*, McGraw-Hill Irwin, 1999.

Pinedo, Michael; *Scheduling: Theory, Algorithms and Systems*, Prentice-Hall, New-Jersey, 1995.

Shabtay, D.; G. Steiner; "A Survey Of Scheduling With Controllable Processing Times", *Discrete Applied Mathematics*, Volume 155, Issue 13, 2007, pp. 1643-1666.

Shabtay, D.; M. Kasp; "Minimizing The Total Weighted Flow Time In A Single Machine With Controllable Processing Times", *Computers And Operations Research*, Vol. 31, 2004, pp. 2279-2289.

Trick, M.A.; "Scheduling Multiple Variable-Speed Machines", *Operations Research*, Vol. 42, No. 2, 1994, pp. 234-248.

Van Wassenhove, L.N.; K. Baker; "A Bicriterion Approach To Time/Cost Trade-Offs In Sequencing", *European Journal Of Operational Research*, Vol. 11, 1982, pp. 48-54.

Vickson, R.G.; “Choosing The Job Sequence and Processing Times To Minimize Total Processing Plus Flow Cost On A Single Machine”, Operations Research, Vol. 28, No. 5, 1980b, pp. 1155-1167.

Vickson, R.G.; “Two Single-Machine Sequencing Problem Involving Controllable Job Processing Times”, AIIE Transactions, Vol. 12, No. 3, 1980a, pp. 258-262

Zdrzalka, S.; “Scheduling Jobs On A Single Machine With Release Dates, Delivery Times And Controllable Processing Times: Worst-Case Analysis”, Operations Research Letters, Vol. 10, 1991, pp. 519-524.

Zeydan, Mithat; “Maliyet Tabanlı Çizelgeleme ve Bir Mobilya Fabrikasında Uygulaması”, Sigma Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi, Vol 1, 2006, pp. 107-116.

EKLER

EK-1: ÖRNEK PROBLEMİN BİRİNCİ VE İKİNCİ AŞAMASININ ÇÖZÜMÜ

• BİRİNCİ AŞAMASININ ÇÖZÜMÜ

Global optimal solution found at iteration: 385633
Objective value: 11400.00

Variable	Value	Variable	Value
T	11400.00	T4111	1100.000
P322	500.0000	B4111	0.000000
G322	0.000000	T4124	6502.000
C322	90.00000	B4124	5002.000
P4132	1800.000	T4132	11400.00
G4132	0.000000	B4132	9600.000
C4132	324.0000	T4415	1800.000
P7632	1800.000	B4415	0.000000
G7632	0.000000	T4423	2850.000
C7632	324.0000	B4423	1800.000
C	738.0000	T4431	5002.000
T215	7800.000	B4431	4002.000
B215	6600.000	T7611	4002.000
T224	8300.000	B7611	1389.000
B224	7800.000	T7624	5002.000
T231	11400.00	B7624	4002.000
B231	9904.000	T7632	6802.000
T311	6260.000	B7632	5002.000
B311	5002.000	T7645	11400.00
T322	7800.000	B7645	9000.000
B322	7300.000	T10915	3000.000
T335	9000.000	B10915	1800.000
B335	7800.000	T10923	6260.000
T343	11400.00	B10923	5560.000
B343	10700.00	T10931	6600.000
T1015	6600.000	B10931	6260.000
B1015	3000.000	T11115	3000.000
T1021	7300.000	B11115	1800.000
B1021	6600.000	T11123	5560.000
T1034	11400.00	B11123	4860.000
B1034	9900.000	T11131	8932.000
		B11131	7300.000

• İKİNCİ AŞAMASININ ÇÖZÜMÜ

Global optimal solution found at iteration: 4163
Objective value: 684.0000

Variable	Value	Variable	Value
C	684.0000	G7632	1.000000
T	11400.00	C7632	312.0000
P322	700.0000	T215	7200.000
G322	1.000000	B215	6000.000
C322	84.00000	T224	7700.000
P4132	2400.000	B224	7200.000
G4132	1.000000	T231	9196.000
C4132	288.0000	B231	7700.000
P7632	2600.000	T311	2358.000

B311	1100.000	T4431	11050.00
T322	3058.000	B4431	10050.00
B322	2358.000	T7611	5400.000
T335	6000.000	B7611	2787.000
B335	4800.000	T7624	6400.000
T343	11400.00	B7624	5400.000
B343	10700.00	T7632	9000.000
T1015	4800.000	B7632	6400.000
B1015	1200.000	T7645	11400.00
T1021	9896.000	B7645	9000.000
B1021	9196.000	T10915	1200.000
T1034	11396.00	B10915	0.000000
B1034	9896.000	T10923	1900.000
T4111	1100.000	B10923	1200.000
B4111	0.000000	T10931	2698.000
T4124	2600.000	B10931	2358.000
B4124	1100.000	T11115	1200.000
T4132	11400.00	B11115	0.000000
B4132	9000.000	T11123	6068.000
T4415	9000.000	B11123	5368.000
B4415	7200.000	T11131	7700.000
T4423	10050.00	B11131	6068.000
B4423	9000.000		

EK-2: KÜÇÜK ÖRNEK KÜMESİNİN SINIRLARI VE ÇÖZÜMÜ

• SINIRLARI

$MIN=1000*T+C-0.00001*K$;
 $PA22-700*GA22+500*GA22=500$;
 $CA22-84*GA22+90*GA22=90$;
 $PB32-1000*GB32+800*GB32=800$;
 $CB32-120*GB32+144*GB32=144$;
 $PC12-2700*GC12+2100*GC12=2100$;
 $CC12-324*GC12+378*GC12=378$;
 $PD22-1000*GD22+800*GD22=800$;
 $CD22-120*GD22+144*GD22=144$;
 $PE22-2000*GE22+1400*GE22=1400$;
 $CE22-240*GE22+252*GE22=252$;
 $C-CA22-CB32-CC12-CD22-CE22=0$;
 $TA11-BA11=1258$;
 $TA22-BA22-PA22=0$;
 $TA33-BA33=700$;
 $TB11-BB11=544$;
 $TB23-BB23=700$;
 $TB32-BB32-PB32=0$;
 $TC12-BC12-PC12=0$;
 $TC21-BC21=1900$;
 $TC33-BC33=2100$;
 $TD13-BD13=700$;
 $TD22-BD22-PD22=0$;
 $TD31-BD31=442$;
 $TE11-BE11=402$;
 $TE22-BE22-PE22=0$;
 $TE33-BE33=1400$;
 $TA33+KA33-T=0$;
 $TB32+KB32-T=0$;
 $TC33+KC33-T=0$;
 $TD31+KD31-T=0$;
 $TE33+KE33-T=0$;
 $K-KA33-KB32-KC33-KD31-KE33=0$;

$BA11 \geq 0$;
 $BA22-TA11 \geq 0$;
 $BA33-TA22 \geq 0$;
 $T-TA33 \geq 0$;
 $BB11 \geq 0$;
 $BB23-TB11 \geq 0$;
 $BB32-TB23 \geq 0$;
 $T-TB32 \geq 0$;
 $BC12 \geq 0$;
 $BC21-TC12 \geq 0$;
 $BC33-TC21 \geq 0$;
 $T-TC33 \geq 0$;
 $BD13 \geq 0$;
 $BD22-TD13 \geq 0$;
 $BD31-TD22 \geq 0$;
 $T-TD31 \geq 0$;
 $BE11 \geq 0$;
 $BE22-TE11 \geq 0$;
 $BE33-TE22 \geq 0$;
 $T-TE33 \geq 0$;
 $BA11-TB11+900000*LA1B11 \geq 0$;
 $BB11-TA11-900000*LA1B11 \geq -900000$;
 $BA11-TC21+900000*LA1C21 \geq 0$;
 $BC21-TA11-900000*LA1C21 \geq -900000$;
 $BA11-TD31+900000*LA1D31 \geq 0$;
 $BD31-TA11-900000*LA1D31 \geq -900000$;
 $BA11-TE11+900000*LA1E11 \geq 0$;
 $BE11-TA11-900000*LA1E11 \geq -900000$;
 $BB11-TC21+900000*LB1C21 \geq 0$;
 $BC21-TB11-900000*LB1C21 \geq -900000$;
 $BB11-TD31+900000*LB1D31 \geq 0$;
 $BD31-TB11-900000*LB1D31 \geq -900000$;
 $BB11-TE11+900000*LB1E11 \geq 0$;

BE11-TB11-900000*LB1E11>=-900000;
 BC21-TD31+900000*LC2D31>=0;
 BD31-TC21-900000*LC2D31>=-900000;
 BC21-TE11+900000*LC2E11>=0;
 BE11-TC21-900000*LC2E11>=-900000;
 BD31-TE11+900000*LD3E11>=0;
 BE11-TD31-900000*LD3E11>=-900000;
 BA22-TB32+900000*LA2B32>=0;
 BB32-TA22-900000*LA2B32>=-900000;
 BA22-TC12+900000*LA2C12>=0;
 BC12-TA22-900000*LA2C12>=-900000;
 BA22-TD22+900000*LA2D22>=0;
 BD22-TA22-900000*LA2D22>=-900000;
 BA22-TE22+900000*LA2E22>=0;
 BE22-TA22-900000*LA2E22>=-900000;
 BB32-TC12+900000*LB3C12>=0;
 BC12-TB32-900000*LB3C12>=-900000;
 BB32-TD22+900000*LB3D22>=0;
 BD22-TB32-900000*LB3D22>=-900000;
 BB32-TE22+900000*LB3E22>=0;
 BE22-TB32-900000*LB3E22>=-900000;
 BC12-TD22+900000*LC1D22>=0;
 BD22-TC12-900000*LC1D22>=-900000;
 BC12-TE22+900000*LC1E22>=0;
 BE22-TC12-900000*LC1E22>=-900000;
 BD22-TE22+900000*LD2E22>=0;
 BE22-TD22-900000*LD2E22>=-900000;
 BA33-TB23+900000*LA3B23>=0;
 BB23-TA33-900000*LA3B23>=-900000;
 BA33-TC33+900000*LA3C33>=0;
 BC33-TA33-900000*LA3C33>=-900000;
 BA33-TD13+900000*LA3D13>=0;
 BD13-TA33-900000*LA3D13>=-900000;
 BA33-TE33+900000*LA3E33>=0;
 BE33-TA33-900000*LA3E33>=-900000;
 BB23-TC33+900000*LB2C33>=0;
 BC33-TB23-900000*LB2C33>=-900000;
 BB23-TD13+900000*LB2D13>=0;
 BD13-TB23-900000*LB2D13>=-900000;
 BB23-TE33+900000*LB2E33>=0;
 BE33-TB23-900000*LB2E33>=-900000;
 BC33-TD13+900000*LC3D13>=0;

BD13-TC33-900000*LC3D13>=-900000;
 BC33-TE33+900000*LC3E33>=0;
 BE33-TC33-900000*LC3E33>=-900000;
 BD13-TE33+900000*LD1E33>=0;
 BE33-TD13-900000*LD1E33>=-900000;
 @BIN(GA22);
 @BIN(GB32);
 @BIN(GC12);
 @BIN(GD22);
 @BIN(GE22);
 @BIN(LA1B11);
 @BIN(LA1C21);
 @BIN(LA1D31);
 @BIN(LA1E11);
 @BIN(LB1C21);
 @BIN(LB1D31);
 @BIN(LB1E11);
 @BIN(LC2D31);
 @BIN(LC2E11);
 @BIN(LD3E11);
 @BIN(LA2B32);
 @BIN(LA2C12);
 @BIN(LA2D22);
 @BIN(LA2E22);
 @BIN(LB3C12);
 @BIN(LB3D22);
 @BIN(LB3E22);
 @BIN(LC1D22);
 @BIN(LC1E22);
 @BIN(LD2E22);
 @BIN(LA3B23);
 @BIN(LA3C33);
 @BIN(LA3D13);
 @BIN(LA3E33);
 @BIN(LB2C33);
 @BIN(LB2D13);
 @BIN(LB2E33);
 @BIN(LC3D13);
 @BIN(LC3E33);
 @BIN(LD1E33);
 END

• ÇÖZÜMÜ

Variable	Value
T	7500.000
C	954.0000
K	9356.000
PA22	700.0000
GA22	1.000000
CA22	84.00000
PB32	1000.000
GB32	1.000000
CB32	120.0000
PC12	2100.000
GC12	0.000000
CC12	378.0000
PD22	1000.000
GD22	1.000000

Variable	Value
CD22	120.0000
PE22	1400.000
GE22	0.000000
CE22	252.0000
TA11	2100.000
BA11	842.0000
TA22	2800.000
BA22	2100.000
TA33	3500.000
BA33	2800.000
TB11	544.0000
BB11	0.000000
TB23	2800.000
BB23	2100.000

TB32	3800.000	BD31	6802.000
BB32	2800.000	TE11	4402.000
TC12	2100.000	BE11	4000.000
BC12	0.000000	TE22	5802.000
TC21	4000.000	BE22	4402.000
BC21	2100.000	TE33	7500.000
TC33	6100.000	BE33	6100.000
BC33	4000.000	KA33	4000.000
TD13	700.0000	KB32	3700.000
BD13	0.000000	KC33	1400.000
TD22	6802.000	KD31	256.0000
BD22	5802.000	KE33	0.000000
TD31	7244.000		

EK-3: EK MODEL 4'E EKLENEN SINIRLAR VE ÇÖZÜMÜ

• EKLENEN TÜM SINIRLAR

BA111-90000*XA111>=0;	BC122-90000*YC122>=0;
BA112-90000*YA112>=0;	XC121+YC122=1;
XA111+YA112=1;	BC121-BC12-VC121=0;
BA111-BA11-VA111=0;	BC122-BC12-ZC122=0;
BA112-BA11-ZA112=0;	VC121-90000*XC121<=0;
VA111-90000*XA111<=0;	ZC122-90000*YC122<=0;
ZA112-90000*YA112<=0;	BC211-90000*XC211>=0;
BA221-90000*XA221>=0;	BC212-90000*YC212>=0;
BA222-90000*YA222>=0;	XC211+YC212=1;
XA221+YA222=1;	BC211-BC21-VC211=0;
BA221-BA22-VA221=0;	BC212-BC21-ZC212=0;
BA222-BA22-ZA222=0;	VC211-90000*XC211<=0;
VA221-90000*XA221<=0;	ZC212-90000*YC212<=0;
ZA222-90000*YA222<=0;	BC331-90000*XC331>=0;
BA331-90000*XA331>=0;	BC332-90000*YC332>=0;
BA332-90000*YA332>=0;	XC331+YC332=1;
XA331+YA332=1;	BC331-BC33-VC331=0;
BA331-BA33-VA331=0;	BC332-BC33-ZC332=0;
BA332-BA33-ZA332=0;	VC331-90000*XC331<=0;
VA331-90000*XA331<=0;	ZC332-90000*YC332<=0;
ZA332-90000*YA332<=0;	BD131-90000*XD131>=0;
BB111-90000*XB111>=0;	BD132-90000*YD132>=0;
BB112-90000*YB112>=0;	XD131+YD132=1;
XB111+YB112=1;	BD131-BD13-VD131=0;
BB111-BB11-VB111=0;	BD132-BD13-ZD132=0;
BB112-BB11-ZB112=0;	VD131-90000*XD131<=0;
VB111-90000*XB111<=0;	ZD132-90000*YD132<=0;
ZB112-90000*YB112<=0;	BD221-90000*XD221>=0;
BB231-90000*XB231>=0;	BD222-90000*YD222>=0;
BB232-90000*YB232>=0;	XD221+YD222=1;
XB231+YB232=1;	BD221-BD22-VD221=0;
BB231-BB23-VB231=0;	BD222-BD22-ZD222=0;
BB232-BB23-ZB232=0;	VD221-90000*XD221<=0;
VB231-90000*XB231<=0;	ZD222-90000*YD222<=0;
ZB232-90000*YB232<=0;	BD311-90000*XD311>=0;
BB321-90000*XB321>=0;	BD312-90000*YD312>=0;
BB322-90000*YB322>=0;	XD311+YD312=1;
XB321+YB322=1;	BD311-BD31-VD311=0;
BB321-BB32-VB321=0;	BD312-BD31-ZD312=0;
BB322-BB32-ZB322=0;	VD311-90000*XD311<=0;
VB321-90000*XB321<=0;	ZD312-90000*YD312<=0;
ZB322-90000*YB322<=0;	BE111-90000*XE111>=0;
BC121-90000*XC121>=0;	BE112-90000*YE112>=0;

XE111+YE112=1;
 BE111-BE11-VE111=0;
 BE112-BE11-ZE112=0;
 VE111-90000*XE111<=0;
 ZE112-90000*YE112<=0;
 BE221-90000*XE221>=0;
 BE222-90000*YE222>=0;
 XE221+YE222=1;
 BE221-BE22-VE221=0;
 BE222-BE22-ZE222=0;
 VE221-90000*XE221<=0;
 ZE222-90000*YE222<=0;
 BE331-90000*XE331>=0;
 BE332-90000*YE332>=0;
 XE331+YE332=1;
 BE331-BE33-VE331=0;
 BE332-BE33-ZE332=0;
 VE331-90000*XE331<=0;
 ZE332-90000*YE332<=0;
 BA11A-TB11+900000*LA1B11A>=0;
 BB11A-TA11-900000*LA1B11A>=-900000;
 BA11A-TC21+900000*LA1C21A>=0;
 BC21A-TA11-900000*LA1C21A>=-900000;
 BA11A-TD31+900000*LA1D31A>=0;
 BD31A-TA11-900000*LA1D31A>=-900000;
 BA11A-TE11+900000*LA1E11A>=0;
 BE11A-TA11-900000*LA1E11A>=-900000;
 BB11A-TC21+900000*LB1C21A>=0;
 BC21A-TB11-900000*LB1C21A>=-900000;
 BB11A-TD31+900000*LB1D31A>=0;
 BD31A-TB11-900000*LB1D31A>=-900000;
 BB11A-TE11+900000*LB1E11A>=0;
 BE11A-TB11-900000*LB1E11A>=-900000;
 BC21A-TD31+900000*LC2D31A>=0;
 BD31A-TC21-900000*LC2D31A>=-900000;
 BC21A-TE11+900000*LC2E11A>=0;
 BE11A-TC21-900000*LC2E11A>=-900000;
 BD31A-TE11+900000*LD3E11A>=0;
 BE11A-TD31-900000*LD3E11A>=-900000;
 BA22A-TB32+900000*LA2B32A>=0;
 BB32A-TA22-900000*LA2B32A>=-900000;
 BA22A-TC12+900000*LA2C12A>=0;
 BC12A-TA22-900000*LA2C12A>=-900000;
 BA22A-TD22+900000*LA2D22A>=0;
 BD22A-TA22-900000*LA2D22A>=-900000;
 BA22A-TE22+900000*LA2E22A>=0;
 BE22A-TA22-900000*LA2E22A>=-900000;
 BB32A-TC12+900000*LB3C12A>=0;
 BC12A-TB32-900000*LB3C12A>=-900000;
 BB32A-TD22+900000*LB3D22A>=0;
 BD22A-TB32-900000*LB3D22A>=-900000;
 BB32A-TE22+900000*LB3E22A>=0;
 BE22A-TB32-900000*LB3E22A>=-900000;
 BC12A-TD22+900000*LC1D22A>=0;
 BD22A-TC12-900000*LC1D22A>=-900000;
 BC12A-TE22+900000*LC1E22A>=0;
 BE22A-TC12-900000*LC1E22A>=-900000;
 BD22A-TE22+900000*LD2E22A>=0;
 BE22A-TD22-900000*LD2E22A>=-900000;

BA33A-TB23+900000*LA3B23A>=0;
 BB23A-TA33-900000*LA3B23A>=-900000;
 BA33A-TC33+900000*LA3C33A>=0;
 BC33A-TA33-900000*LA3C33A>=-900000;
 BA33A-TD13+900000*LA3D13A>=0;
 BD13A-TA33-900000*LA3D13A>=-900000;
 BA33A-TE33+900000*LA3E33A>=0;
 BE33A-TA33-900000*LA3E33A>=-900000;
 BB23A-TC33+900000*LB2C33A>=0;
 BC33A-TB23-900000*LB2C33A>=-900000;
 BB23A-TD13+900000*LB2D13A>=0;
 BD13A-TB23-900000*LB2D13A>=-900000;
 BB23A-TE33+900000*LB2E33A>=0;
 BE33A-TB23-900000*LB2E33A>=-900000;
 BC33A-TD13+900000*LC3D13A>=0;
 BD13A-TC33-900000*LC3D13A>=-900000;
 BC33A-TE33+900000*LC3E33A>=0;
 BE33A-TC33-900000*LC3E33A>=-900000;
 BD13A-TE33+900000*LD1E33A>=0;
 BE33A-TD13-900000*LD1E33A>=-900000;
 BA11B-TB11+900000*LA1B11B>=0;
 BB11B-TA11-900000*LA1B11B>=-900000;
 BA11B-TC21+900000*LA1C21B>=0;
 BC21B-TA11-900000*LA1C21B>=-900000;
 BA11B-TD31+900000*LA1D31B>=0;
 BD31B-TA11-900000*LA1D31B>=-900000;
 BA11B-TE11+900000*LA1E11B>=0;
 BE11B-TA11-900000*LA1E11B>=-900000;
 BB11B-TC21+900000*LB1C21B>=0;
 BC21B-TB11-900000*LB1C21B>=-900000;
 BB11B-TD31+900000*LB1D31B>=0;
 BD31B-TB11-900000*LB1D31B>=-900000;
 BB11B-TE11+900000*LB1E11B>=0;
 BE11B-TB11-900000*LB1E11B>=-900000;
 BC21B-TD31+900000*LC2D31B>=0;
 BD31B-TC21-900000*LC2D31B>=-900000;
 BC21B-TE11+900000*LC2E11B>=0;
 BE11B-TC21-900000*LC2E11B>=-900000;
 BD31B-TE11+900000*LD3E11B>=0;
 BE11B-TD31-900000*LD3E11B>=-900000;
 BA22B-TB32+900000*LA2B32B>=0;
 BB32B-TA22-900000*LA2B32B>=-900000;
 BA22B-TC12+900000*LA2C12B>=0;
 BC12B-TA22-900000*LA2C12B>=-900000;
 BA22B-TD22+900000*LA2D22B>=0;
 BD22B-TA22-900000*LA2D22B>=-900000;
 BA22B-TE22+900000*LA2E22B>=0;
 BE22B-TA22-900000*LA2E22B>=-900000;
 BB32B-TC12+900000*LB3C12B>=0;
 BC12B-TB32-900000*LB3C12B>=-900000;
 BB32B-TD22+900000*LB3D22B>=0;
 BD22B-TB32-900000*LB3D22B>=-900000;
 BB32B-TE22+900000*LB3E22B>=0;
 BE22B-TB32-900000*LB3E22B>=-900000;
 BC12B-TD22+900000*LC1D22B>=0;
 BD22B-TC12-900000*LC1D22B>=-900000;
 BC12B-TE22+900000*LC1E22B>=0;
 BE22B-TC12-900000*LC1E22B>=-900000;
 BD22B-TE22+900000*LD2E22B>=0;

BE22B-TD22-900000*LD2E22B>=-900000;	@GIN(VD131);
BA33B-TB23+900000*LA3B23B>=0;	@GIN(ZD132);
BB23B-TA33-900000*LA3B23B>=-900000;	@BIN(XD221);
BA33B-TC33+900000*LA3C33B>=0;	@BIN(YD222);
BC33B-TA33-900000*LA3C33B>=-900000;	@GIN(VD221);
BA33B-TD13+900000*LA3D13B>=0;	@GIN(ZD222);
BD13B-TA33-900000*LA3D13B>=-900000;	@BIN(XD311);
BA33B-TE33+900000*LA3E33B>=0;	@BIN(YD312);
BE33B-TA33-900000*LA3E33B>=-900000;	@GIN(VD311);
BB23B-TC33+900000*LB2C33B>=0;	@GIN(ZD312);
BC33B-TB23-900000*LB2C33B>=-900000;	@BIN(XE111);
BB23B-TD13+900000*LB2D13B>=0;	@BIN(YE112);
BD13B-TB23-900000*LB2D13B>=-900000;	@GIN(VE111);
BB23B-TE33+900000*LB2E33B>=0;	@GIN(ZE112);
BE33B-TB23-900000*LB2E33B>=-900000;	@BIN(XE221);
BC33B-TD13+900000*LC3D13B>=0;	@BIN(YE222);
BD13B-TC33-900000*LC3D13B>=-900000;	@GIN(VE221);
BC33B-TE33+900000*LC3E33B>=0;	@GIN(ZE222);
BE33B-TC33-900000*LC3E33B>=-900000;	@BIN(XE331);
BD13B-TE33+900000*LD1E33B>=0;	@BIN(YE332);
BE33B-TD13-900000*LD1E33B>=-900000;	@GIN(VE331);
@BIN(XA111);	@GIN(ZE332);
@BIN(YA112);	@BIN(LA1B11A);
@GIN(VA111);	@BIN(LA1C21A);
@GIN(ZA112);	@BIN(LA1D31A);
@BIN(XA221);	@BIN(LA1E11A);
@BIN(YA222);	@BIN(LB1C21A);
@GIN(VA221);	@BIN(LB1D31A);
@GIN(ZA222);	@BIN(LB1E11A);
@BIN(XA331);	@BIN(LC2D31A);
@BIN(YA332);	@BIN(LC2E11A);
@GIN(VA331);	@BIN(LD3E11A);
@GIN(ZA332);	@BIN(LA2B32A);
@BIN(XB111);	@BIN(LA2C12A);
@BIN(YB112);	@BIN(LA2D22A);
@GIN(VB111);	@BIN(LA2E22A);
@GIN(ZB112);	@BIN(LB3C12A);
@BIN(XB231);	@BIN(LB3D22A);
@BIN(YB232);	@BIN(LB3E22A);
@GIN(VB231);	@BIN(LC1D22A);
@GIN(ZB232);	@BIN(LC1E22A);
@BIN(XB321);	@BIN(LD2E22A);
@BIN(YB322);	@BIN(LA3B23A);
@GIN(VB321);	@BIN(LA3C33A);
@GIN(ZB322);	@BIN(LA3D13A);
@BIN(XC121);	@BIN(LA3E33A);
@BIN(YC122);	@BIN(LB2C33A);
@GIN(VC121);	@BIN(LB2D13A);
@GIN(ZC122);	@BIN(LB2E33A);
@BIN(XC211);	@BIN(LC3D13A);
@BIN(YC212);	@BIN(LC3E33A);
@GIN(VC211);	@BIN(LD1E33A);
@GIN(ZC212);	@BIN(LA1B11B);
@BIN(XC331);	@BIN(LA1C21B);
@BIN(YC332);	@BIN(LA1D31B);
@GIN(VC331);	@BIN(LA1E11B);
@GIN(ZC332);	@BIN(LB1C21B);
@BIN(XD131);	@BIN(LB1D31B);
@BIN(YD132);	@BIN(LB1E11B);

@BIN(LC2D31B);
 @BIN(LC2E11B);
 @BIN(LD3E11B);
 @BIN(LA2B32B);
 @BIN(LA2C12B);
 @BIN(LA2D22B);
 @BIN(LA2E22B);
 @BIN(LB3C12B);
 @BIN(LB3D22B);
 @BIN(LB3E22B);
 @BIN(LC1D22B);
 @BIN(LC1E22B);

@BIN(LD2E22B);
 @BIN(LA3B23B);
 @BIN(LA3C33B);
 @BIN(LA3D13B);
 @BIN(LA3E33B);
 @BIN(LB2C33B);
 @BIN(LB2D13B);
 @BIN(LB2E33B);
 @BIN(LC3D13B);
 @BIN(LC3E33B);
 @BIN(LD1E33B);
 END

• ÇÖZÜMÜ

Variable	Value
T	6100.000
C	942.0000
K	7182.000
PA22	700.0000
GA22	1.000000
CA22	84.00000
PB32	1000.000
GB32	1.000000
CB32	120.0000
PC12	2100.000
GC12	0.000000
CC12	378.0000
PD22	1000.000
GD22	1.000000
CD22	120.0000
PE22	2000.000
GE22	1.000000
CE22	240.0000
TA11	1802.000
BA11	544.0000
TA22	2944.000
BA22	2244.000
TA33	3644.000
BA33	2944.000
TB11	544.0000
BB11	0.000000
TB23	1244.000
BB23	544.0000
TB32	2244.000
BB32	1244.000
TC12	2100.000
BC12	0.000000
TC21	4000.000
BC21	2100.000
TC33	6100.000
BC33	4000.000
TD13	2944.000
BD13	2244.000
TD22	5244.000
BD22	4244.000
TD31	5686.000
BD31	5244.000
TE11	2244.000
BE11	1842.000

Variable	Value
TE22	4244.000
BE22	2244.000
TE33	5644.000
BE33	4244.000
KA33	2456.000
KB32	3856.000
KC33	0.000000
KD31	414.0000
KE33	456.0000
BA111	90000.00
XA111	1.000000
BA112	544.0000
YA112	0.000000
VA111	89456.00
ZA112	0.000000
BA221	90000.00
XA221	1.000000
BA222	2244.000
YA222	0.000000
VA221	87756.00
ZA222	0.000000
BA331	90000.00
XA331	1.000000
BA332	2944.000
YA332	0.000000
VA331	87056.00
ZA332	0.000000
BB111	90000.00
XB111	1.000000
BB112	0.000000
YB112	0.000000
VB111	90000.00
ZB112	0.000000
BB231	544.0000
XB231	0.000000
BB232	90544.00
YB232	1.000000
VB231	0.000000
ZB232	90000.00
BB321	1244.000
XB321	0.000000
BB322	91244.00
YB322	1.000000
VB321	0.000000

ZB322	90000.00	YD222	0.000000
BC121	90000.00	VD221	85756.00
XC121	1.000000	ZD222	0.000000
BC122	0.000000	BD311	95244.00
YC122	0.000000	XD311	1.000000
VC121	90000.00	BD312	5244.000
ZC122	0.000000	YD312	0.000000
BC211	2100.000	VD311	90000.00
XC211	0.000000	ZD312	0.000000
BC212	92100.00	BE111	90000.00
YC212	1.000000	XE111	1.000000
VC211	0.000000	BE112	1842.000
ZC212	90000.00	YE112	0.000000
BC331	4000.000	VE111	88158.00
XC331	0.000000	ZE112	0.000000
BC332	90000.00	BE221	2244.000
YC332	1.000000	XE221	0.000000
VC331	0.000000	BE222	90000.00
ZC332	86000.00	YE222	1.000000
BD131	92244.00	VE221	0.000000
BD131	1.000000	ZE222	87756.00
BD132	2244.000	BE331	90000.00
YD132	0.000000	XE331	1.000000
VD131	90000.00	BE332	4244.000
ZD132	0.000000	YE332	0.000000
BD221	90000.00	VE331	85756.00
XD221	1.000000	ZE332	0.000000
BD222	4244.000		

EK-4: EK MODEL 5'E EKLENEN SINIRLAR VE ÇÖZÜMÜ

• EKLENEN TÜM SINIRLAR

TA33-BE33-90000*MACE3<=0;
 TC33-BE33-90000*MACE3<=0;
 TC33-TA33+1400*MACE3-90000*MACE3<=1400;
 BA33-BA33-90000*MACE3<=0;
 TE33-BA33-90000*NEAC3<=0;
 TE33-BC33-90000*NEAC3<=0;
 TC33-TA33+1400*NEAC3-90000*NEAC3<=1400;
 BA33-BC33-90000*NEAC3<=0;
 TA33-BC33-90000*MAEC3<=0;
 TE33-BC33-90000*MAEC3<=0;
 TE33-TA33+700*MAEC3-90000*MAEC3<=700;
 BA33-BE33-90000*MAEC3<=0;
 TC33-BA33-90000*NCAE3<=0;
 TC33-BE33-90000*NCAE3<=0;
 TE33-TA33+700*NCAE3-90000*NCAE3<=700;
 BA33-BE33-90000*NCAE3<=0;
 TC33-BA33-90000*MCEA3<=0;
 TE33-BA33-90000*MCEA3<=0;
 TC33-TE33+700*MCEA3-90000*MCEA3<=700;
 BE33-BC33-90000*MCEA3<=0;
 TA33-BC33-90000*NACE3<=0;
 TA33-BE33-90000*NACE3<=0;
 TC33-TE33+700*NACE3-90000*NACE3<=700;
 BE33-BC33-90000*NACE3<=0;
 MACE3+ NEAC3+ MAEC3+ NCAE3+ MCEA3+ NACE3=5;
 @BIN(MACE3);
 @BIN(NEAC3);
 @BIN(MAEC3);

@BIN(NCAE3);
 @BIN(MCEA3);
 @BIN(NACE3);

• ÇÖZÜMÜ

Variable	Value
T	6300.000
K	4258.000
C	954.0000
PA22	700.0000
GA22	1.000000
CA22	84.00000
PB32	1000.000
GB32	1.000000
CB32	120.0000
PC12	2100.000
GC12	0.000000
CC12	378.0000
PD22	1000.000
GD22	1.000000
CD22	120.0000
PE22	1400.000
GE22	0.000000
CE22	252.0000
TA11	1802.000
BA11	544.0000
TA22	2800.000
BA22	2100.000
TA33	3500.000
BA33	2800.000
TB11	544.0000
BB11	0.000000
TB23	1400.000
BB23	700.0000
TB32	6200.000

Variable	Value
BB32	5200.000
TC12	2100.000
BC12	0.000000
TC21	4104.000
BC21	2204.000
TC33	6300.000
BC33	4200.000
TD13	700.0000
BD13	0.000000
TD22	5200.000
BD22	4200.000
TD31	5642.000
BD31	5200.000
TE11	2204.000
BE11	1802.000
TE22	4200.000
BE22	2800.000
TE33	5600.000
BE33	4200.000
KA33	2800.000
KB32	100.0000
KC33	0.000000
KD31	658.0000
KE33	700.0000
MACE3	1.000000
NEAC3	1.000000
MAEC3	1.000000
NCAE3	1.000000
MCEA3	1.000000
NACE3	0.000000

EK-5: PARÇALARIN OPERASYON SIRALARI VE SÜRELERİ

PARÇA KODU	BİR TAKIM İÇİN GEREKLİ MİKTAR	1. Operasyon		2. Operasyon		3. Operasyon		4. Operasyon	
		Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi
1	2	1. makine	46	2. makine	14/10*	3. makine	7		
2	2	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	44		
3	2	1. makine	37	2. makine	7/5	5. makine	12	3. makine	7
4	2	4. makine	5	1. makine	10	2. makine	8/6		
5	2	4. makine	5	2. makine	9/8	1. makine	6		
6	2	1. makine	16	3. makine	7	2. makine	10/8		
7	1	2. makine	8/6	1. makine	17	4. makine	5	5. makine	12
8	2	3. makine	7	2. makine	7/6	1. makine	13		
9	1	3. makine	7	1. makine	15	2. makine	10/9		
10	6	5. makine	12	1. makine	7	4. makine	5		
11	3	2. makine	10/7	3. makine	7	1. makine	8		
12	3	1. makine	9	2. makine	10/7	5. makine	12		
13	1	2. makine	17/12	1. makine	10	4. makine	5		
14	2	4. makine	5	2. makine	8/6	1. makine	10		
15	2	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	12		
16	4	3. makine	7	2. makine	10/7	1. makine	10		
17	2	1. makine	11	4. makine	5	2. makine	8/6		
18	2	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	7	2. makine	8/6
19	2	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	8		
20	8	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	6		
21	4	3. makine	7	2. makine	7/5	1. makine	7		
22	1	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	20		
23	1	2. makine	11/8	1. makine	18	3. makine	7		
24	1	1. makine	8	2. makine	12/9	4. makine	5		
25	2	2. makine	8/5	3. makine	7	1. makine	14		
26	2	1. makine	13	5. makine	12	4. makine	5	2. makine	8/6
27	1	2. makine	12/9	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	7
28	3	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	7		
29	8	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	6	2. makine	7/5
30	4	3. makine	7	1. makine	6	2. makine	7/5		
31	1	5. makine	12	2. makine	8/6	1. makine	26		
32	2	2. makine	11/8	5. makine	12	1. makine	8	3. makine	7
33	1	4. makine	5	5. makine	12	1. makine	10		
34	1	2. makine	8/6	3. makine	7	1. makine	25		
35	2	2. makine	7/5	3. makine	7	1. makine	18		
36	1	5. makine	12	1. makine	23	2. makine	11/8		
37	3	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	15		
38	2	1. makine	51	2. makine	14/10	3. makine	7		
39	2	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	43	2. makine	17/12
40	2	3. makine	7	5. makine	12	2. makine	7/5	1. makine	41
41	2	1. makine	11	4. makine	5	2. makine	8/6		
42	2	2. makine	8/7	1. makine	6	4. makine	5		
43	2	2. makine	9/7	1. makine	19	3. makine	7		
44	1	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	20		
45	1	3. makine	7	1. makine	22	2. makine	12/9		
46	2	1. makine	8	4. makine	5	2. makine	8/6		
47	1	1. makine	12	2. makine	8/6	3. makine	7		
48	4	2. makine	14/10	3. makine	7	1. makine	32		

PARÇA KODU	BİR TAKIM İÇİN GEREKLİ MİKTAR	1.Operasyon		2.Operasyon		3.Operasyon		4.Operasyon	
		Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi
49	2	4. makine	5	5. makine	12	1. makine	12		
50	2	1. makine	11	2. makine	8/6	3. makine	7		
51	4	3. makine	7	1. makine	9	2. makine	7/5		
52	4	4. makine	5	1. makine	6	2. makine	7/6		
53	2	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	8		
54	8	4. makine	5	5. makine	12	2. makine	7/5	1. makine	6
55	4	1. makine	7	2. makine	7/5	3. makine	7		
56	1	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	15	2. makine	13/9
57	1	1. makine	14	2. makine	11/8	3. makine	7		
58	2	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	14		
59	2	2. makine	10/7	4. makine	5	1. makine	7		
60	1	2. makine	8/6	1. makine	6	4. makine	5		
61	1	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	9		
62	3	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	9	2. makine	7/5
63	8	1. makine	6	2. makine	7/5	5. makine	12	4. makine	5
64	4	3. makine	7	1. makine	8	2. makine	7/5		
65	1	1. makine	25	2. makine	8/6	5. makine	12		
66	2	1. makine	14	5. makine	12	2. makine	7/5	3. makine	7
67	2	5. makine	12	1. makine	8	2. makine	8/6	3. makine	7
68	1	5. makine	12	1. makine	7	2. makine	8/6		
69	1	2. makine	7/5	3. makine	7	1. makine	11		
70	1	1. makine	23	2. makine	8/6	4. makine	5		
71	2	2. makine	10/7	1. makine	18	3. makine	7		
72	1	3. makine	7	5. makine	12	1. makine	21		
73	3	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	15		
74	1	4. makine	5	2. makine	10/7	1. makine	10		
75	2	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	44		
76	2	1. makine	39	4. makine	5	2. makine	13/9	5. makine	12
77	2	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	38		
78	1	1. makine	10	4. makine	5	2. makine	10/7		
79	4	4. makine	5	2. makine	6/5	1. makine	6		
80	2	2. makine	8/6	3. makine	7	1. makine	18		
81	1	3. makine	7	1. makine	16	5. makine	12		
82	1	3. makine	7	2. makine	10/8	1. makine	13		
83	1	2. makine	10/8	3. makine	7	1. makine	16		
84	4	4. makine	10	1. makine	7	2. makine	7/5		
85	2	4. makine	5	1. makine	7	2. makine	8/6		
86	2	5. makine	12	1. makine	6	2. makine	10/7	3. makine	7
87	1	2. makine	8/6	3. makine	7	1. makine	7		
88	1	3. makine	7	2. makine	8/6	1. makine	7		
89	2	2. makine	16/11	1. makine	11	4. makine	10		
90	2	2. makine	7/5	4. makine	10	1. makine	10		
91	4	1. makine	24	2. makine	11/8	4. makine	10		
92	2	2. makine	13/9	1. makine	29	3. makine	7		
93	4	1. makine	12	3. makine	7	5. makine	12	2. makine	7/5

PARÇA KODU	BİR TAKIM İÇİN GEREKLİ MİKTAR	1.Operasyon		2.Operasyon		3.Operasyon		4.Operasyon	
		Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi	Makine Kodu	İşlem süresi
94	4	3. makine	7	2. makine	7/6	1. makine	7		
95	2	4. makine	5	1. makine	6	2. makine	7/6		
96	2	1. makine	8	4. makine	5	2. makine	8/6		
97	4	2. makine	7/5	4. makine	5	1. makine	6		
98	4	5. makine	12	4. makine	5	1. makine	6		
99	2	2. makine	8/6	3. makine	7	1. makine	7		
100	2	1. makine	7	5. makine	12	2. makine	8/6		
101	2	1. makine	15	3. makine	7	2. makine	10/7	5. makine	12
102	2	1. makine	13	3. makine	7	2. makine	13/9		
103	1	2. makine	11/8	4. makine	5	1. makine	6		
104	2	1. makine	7	4. makine	5	2. makine	11/8		
105	6	4. makine	5	1. makine	6	5. makine	12		
106	3	3. makine	7	2. makine	7/5	1. makine	8		
107	3	1. makine	10	5. makine	12	2. makine	8/6		
108	1	2. makine	8/6	1. makine	25	3. makine	7		
109	1	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	10		
110	2	4. makine	5	2. makine	10/7	1. makine	8	5. makine	12
111	1	5. makine	12	3. makine	7	1. makine	48		
112	2	3. makine	7	2. makine	8/6	1. makine	18		
113	1	2. makine	7/5	1. makine	21	3. makine	7		
114	3	1. makine	15	5. makine	12	2. makine	7/5	4. makine	5

EK-6: İKİNCİ MAKİNEDE İŞLEM GÖREN PARÇALAR VE MALİYETLERİ

Parça Kodu	Hızlı Ayardaki Maliyet	Normal Hız Ayarındaki Maliyet	Parça Kodu	Hızlı Ayardaki Maliyet	Normal Hız Ayarındaki Maliyet	Parça Kodu	Hızlı Ayardaki Maliyet	Normal Hız Ayarındaki Maliyet
1	168	180	42	288	378	80	192	216
3	84	90	43	324	378	82	120	144
4	96	108	45	216	243	83	120	144
5	108	144	46	288	324	84	336	360
6	120	144	47	144	162	85	192	216
7	48	54	48	1008	1080	86	240	252
8	84	108	49	504	540	87	96	108
9	60	81	50	288	324	88	96	108
11	180	189	51	504	540	89	384	396
12	180	189	52	504	648	90	168	180
13	102	108	54	1008	1080	91	528	576
14	96	108	55	504	540	92	312	324
16	240	252	56	234	243	93	336	360
17	96	108	57	198	216	94	336	432
18	96	108	59	360	378	95	168	216
21	168	180	60	144	162	96	192	216
23	66	72	62	378	405	97	336	360
24	72	81	63	1008	1080	99	192	216
25	96	108	64	504	540	100	192	216
26	96	108	65	144	162	101	240	252
27	72	81	66	252	270	102	312	324
29	336	360	67	288	324	103	132	144
30	168	180	68	144	162	104	264	288
31	48	54	69	126	135	106	252	270
32	132	144	70	144	162	107	288	324
34	48	54	71	360	378	108	96	108
35	84	90	74	180	189	110	240	252
36	66	72	76	312	324	112	192	216
39	612	648	78	120	126	113	84	90
40	252	270	79	288	360	114	252	270
41	288	324						

EK-7: ANA MODELİN İKİNCİ AŞAMASININ SINIRLARI

MIN=C;

T<=153400;

P122-1400*G122+1000*G122=1000;

C122-168*G122+180*G122=180;

P322-700*G322+500*G322=500;

C322-84*G322+90*G322=90;

P432-800*G432+600*G432=600;

C432-96*G432+108*G432=108;

P522-900*G522+800*G522=800;

C522-108*G522+144*G522=144;

P632-1000*G632+800*G632=800;

C632-120*G632+144*G632=144;

P712-400*G712+300*G712=300;

C712-48*G712+54*G712=54;

P822-700*G822+600*G822=600;

C822-84*G822+108*G822=108;

P932-500*G932+450*G932=450;

C932-60*G932+81*G932=81;

P1112-1500*G1112+1050*G1112=1050;

C1112-180*G1112+189*G1112=189;

P1222-1500*G1222+1050*G1222=1050;

C1222-180*G1222+189*G1222=189;

P1312-850*G1312+600*G1312=600;

C1312-270*G1312+279*G1312=279;

P1422-800*G1422+600*G1422=600;

C1422-96*G1422+108*G1422=108;

P1622-2000*G1622+1400*G1622=1400;

C1622-240*G1622+252*G1622=252;

P1732-800*G1732+600*G1732=600;

C1732-96*G1732+108*G1732=108;

P1842-800*G1842+600*G1842=600;

C1842-96*G1842+108*G1842=108;

P2122-1400*G2122+1000*G2122=1000;
 C2122-168*G2122+180*G2122=180;
 P2312-550*G2312+400*G2312=400;
 C2312-66*G2312+72*G2312=72;
 P2422-600*G2422+450*G2422=450;
 C2422-72*G2422+81*G2422=81;
 P2512-800*G2512+600*G2512=600;
 C2512-96*G2512+108*G2512=108;
 P2642-800*G2642+600*G2642=600;
 C2642-96*G2642+108*G2642=108;
 P2712-600*G2712+450*G2712=450;
 C2712-72*G2712+81*G2712=81;
 P2942-2800*G2942+2000*G2942=2000;
 C2942-336*G2942+360*G2942=360;
 P3032-1400*G3032+1000*G3032=1000;
 C3032-168*G3032+180*G3032=180;
 P3122-400*G3122+300*G3122=300;
 C3122-48*G3122+54*G3122=54;
 P3212-1100*G3212+800*G3212=800;
 C3212-132*G3212+144*G3212=144;
 P3412-400*G3412+300*G3412=300;
 C3412-48*G3412+54*G3412=54;
 P3512-700*G3512+500*G3512=500;
 C3512-84*G3512+90*G3512=90;
 P3632-550*G3632+400*G3632=400;
 C3632-66*G3632+72*G3632=72;
 P3822-4200*G3822+3000*G3822=3000;
 C3822-504*G3822+540*G3822=540;
 P3942-5100*G3942+3600*G3942=3600;
 C3942-612*G3942+648*G3942=648;
 P4032-2100*G4032+1500*G4032=1500;
 C4032-252*G4032+270*G4032=270;
 P4132-2400*G4132+1800*G4132=1800;
 C4132-288*G4132+324*G4132=324;
 P4212-2400*G4212+2100*G4212=2100;
 C4212-288*G4212+378*G4212=378;
 P4312-2700*G4312+2100*G4312=2100;
 C4312-324*G4312+378*G4312=378;
 P4532-1800*G4532+1350*G4532=1350;
 C4532-216*G4532+243*G4532=243;
 P4632-2400*G4632+1800*G4632=1800;
 C4632-288*G4632+324*G4632=324;
 P4722-1200*G4722+900*G4722=900;
 C4722-144*G4722+162*G4722=162;
 P4812-8400*G4812+6000*G4812=6000;
 C4812-1008*G4812+1080*G4812=1080;
 P5022-2400*G5022+1800*G5022=1800;
 C5022-288*G5022+324*G5022=324;
 P5132-4200*G5132+3000*G5132=3000;
 C5132-504*G5132+540*G5132=540;
 P5232-4200*G5232+3600*G5232=3600;
 C5232-504*G5232+648*G5232=648;
 P5432-8400*G5432+6000*G5432=6000;
 C5432-1008*G5432+1080*G5432=1080;
 P5522-4200*G5522+3000*G5522=3000;
 C5522-504*G5522+540*G5522=540;
 P5642-1950*G5642+1350*G5642=1350;
 C5642-234*G5642+243*G5642=243;
 P5722-1650*G5722+1200*G5722=1200;

C5722-198*G5722+216*G5722=216;
 P5912-3000*G5912+2100*G5912=2100;
 C5912-360*G5912+378*G5912=378;
 P6012-1200*G6012+900*G6012=900;
 C6012-144*G6012+162*G6012=162;
 P6242-3150*G6242+2250*G6242=2250;
 C6242-378*G6242+405*G6242=405;
 P6322-8400*G6322+6000*G6322=6000;
 C6322-1008*G6322+1080*G6322=1080;
 P6432-4200*G6432+3000*G6432=3000;
 C6432-504*G6432+540*G6432=540;
 P6522-1200*G6522+900*G6522=900;
 C6522-144*G6522+162*G6522=162;
 P6632-2100*G6632+1500*G6632=1500;
 C6632-252*G6632+270*G6632=270;
 P6732-2400*G6732+1800*G6732=1800;
 C6732-288*G6732+324*G6732=324;
 P6832-1200*G6832+900*G6832=900;
 C6832-144*G6832+162*G6832=162;
 P6912-1050*G6912+750*G6912=750;
 C6912-126*G6912+135*G6912=135;
 P7022-1200*G7022+900*G7022=900;
 C7022-144*G7022+162*G7022=162;
 P7112-3000*G7112+2100*G7112=2100;
 C7112-360*G7112+378*G7112=378;
 P7422-1500*G7422+1050*G7422=1050;
 C7422-180*G7422+189*G7422=189;
 P7632-2600*G7632+1800*G7632=1800;
 C7632-312*G7632+324*G7632=324;
 P7832-1000*G7832+700*G7832=700;
 C7832-120*G7832+126*G7832=126;
 P7922-2400*G7922+2000*G7922=2000;
 C7922-288*G7922+360*G7922=360;
 P8012-1600*G8012+1200*G8012=1200;
 C8012-192*G8012+216*G8012=216;
 P8222-1000*G8222+800*G8222=800;
 C8222-120*G8222+144*G8222=144;
 P8312-1000*G8312+800*G8312=800;
 C8312-120*G8312+144*G8312=144;
 P8432-2800*G8432+2000*G8432=2000;
 C8432-336*G8432+360*G8432=360;
 P8532-1600*G8532+1200*G8532=1200;
 C8532-192*G8532+216*G8532=216;
 P8632-2000*G8632+1400*G8632=1400;
 C8632-240*G8632+252*G8632=252;
 P8712-800*G8712+600*G8712=600;
 C8712-96*G8712+108*G8712=108;
 P8822-800*G8822+600*G8822=600;
 C8822-96*G8822+108*G8822=108;
 P8912-3200*G8912+2200*G8912=2200;
 C8912-384*G8912+396*G8912=396;
 P9012-1400*G9012+1000*G9012=1000;
 C9012-168*G9012+180*G9012=180;
 P9122-4400*G9122+3200*G9122=3200;
 C9122-528*G9122+576*G9122=576;
 P9212-2600*G9212+1800*G9212=1800;
 C9212-312*G9212+324*G9212=324;
 P9342-2800*G9342+2000*G9342=2000;
 C9342-336*G9342+360*G9342=360;

P9422-2800*G9422+2400*G9422=2400;
 C9422-336*G9422+432*G9422=432;
 P9532-1400*G9532+1200*G9532=1200;
 C9532-168*G9532+216*G9532=216;
 P9632-1600*G9632+1200*G9632=1200;
 C9632-192*G9632+216*G9632=216;
 P9712-2800*G9712+2000*G9712=2000;
 C9712-336*G9712+360*G9712=360;
 P9912-1600*G9912+1200*G9912=1200;
 C9912-192*G9912+216*G9912=216;
 P10032-1600*G10032+1200*G10032=1200;
 C10032-192*G10032+216*G10032=216;
 P10132-2000*G10132+1400*G10132=1400;
 C10132-240*G10132+252*G10132=252;
 P10232-2600*G10232+1800*G10232=1800;
 C10232-312*G10232+324*G10232=324;
 P10312-1100*G10312+800*G10312=800;
 C10312-132*G10312+144*G10312=144;
 P10432-2200*G10432+1600*G10432=1600;
 C10432-264*G10432+288*G10432=288;
 P10622-2100*G10622+1500*G10622=1500;
 C10622-252*G10622+270*G10622=270;
 P10732-2400*G10732+1800*G10732=1800;
 C10732-288*G10732+324*G10732=324;
 P10812-800*G10812+600*G10812=600;
 C10812-96*G10812+108*G10812=108;
 P11022-2000*G11022+1400*G11022=1400;
 C11022-240*G11022+252*G11022=252;
 P11222-1600*G11222+1200*G11222=1200;
 C11222-192*G11222+216*G11222=216;
 P11312-700*G11312+500*G11312=500;
 C11312-84*G11312+90*G11312=90;
 P11432-2100*G11432+1500*G11432=1500;
 C11432-252*G11432+270*G11432=270;
 C-C1112-C1222-C122-C1312-C1422-C1622-
 C1732-C1842-C2122-C2312-C2422-C2512-
 C2642-C2712-C2942-C3032-C3122-C3212-
 C322-C3412-C3512-C3632-C432-C522-C632-
 C712-C822-C932-C4722-C4812-C3822-C5022-
 C5132-C5232-C5432-C5522-C5642-C5722-
 C3942-C5912-C6012-C6242-C6322-C6432-
 C6522-C6632-C6732-C6832-C4032-C6912-
 C7022-C7112-C7422-C4132-C4212-C4312-
 C4532-C4632-C8432-C8532-C8632-C8712-
 C8822-C8912-C9012-C9122-C9212-C9342-
 C9422-C9532-C7632-C9632-C9712-C9912-
 C10032-C10132-C10232-C10312-C10432-
 C10622-C10732-C10812-C11022-C11222-
 C11312-C11432-C7832-C7922-C8012-C8222-
 C8312=0;
 T111-B111=1564;
 T122-B122-P122=0;
 T133-B133=700;
 T215-B215=1200;
 T224-B224=500;
 T231-B231=1496;
 T311-B311=1258;
 T322-B322-P322=0;
 T335-B335=1200;
 T343-B343=700;
 T414-B414=500;
 T421-B421=340;
 T432-B432-P432=0;
 T514-B514=500;
 T522-B522-P522=0;
 T531-B531=204;
 T611-B611=544;
 T623-B623=700;
 T632-B632-P632=0;
 T712-B712-P712=0;
 T721-B721=289;
 T734-B734=250;
 T745-B745=600;
 T813-B813=700;
 T822-B822-P822=0;
 T831-B831=442;
 T913-B913=350;
 T921-B921=255;
 T932-B932-P932=0;
 T1015-B1015=3600;
 T1021-B1021=700;
 T1034-B1034=1500;
 T1112-B1112-P1112=0;
 T1123-B1123=1050;
 T1131-B1131=800;
 T1211-B1211=450;
 T1222-B1222-P1222=0;
 T1235-B1235=1800;
 T1312-B1312-P1312=0;
 T1321-B1321=170;
 T1334-B1334=250;
 T1414-B1414=500;
 T1422-B1422-P1422=0;
 T1431-B1431=340;
 T1513-B1513=700;
 T1525-B1525=1200;
 T1531-B1531=408;
 T1613-B1613=1400;
 T1622-B1622-P1622=0;
 T1631-B1631=670;
 T1711-B1711=374;
 T1724-B1724=500;
 T1732-B1732-P1732=0;
 T1813-B1813=700;
 T1825-B1825=1200;
 T1831-B1831=238;
 T1842-B1842-P1842=0;
 T1915-B1915=1200;
 T1923-B1923=700;
 T1931-B1931=272;
 T2015-B2015=4800;
 T2024-B2024=2000;
 T2031-B2031=804;
 T2113-B2113=1400;
 T2122-B2122-P2122=0;
 T2131-B2131=469;
 T2213-B2213=350;
 T2225-B2225=600;

T2231-B2231=340;	T4032-B4032-P4032=0;
T2312-B2312-P2312=0;	T4041-B4041=4100;
T2321-B2321=306;	T4111-B4111=1100;
T2333-B2333=350;	T4124-B4124=1500;
T2411-B2411=136;	T4132-B4132-P4132=0;
T2422-B2422-P2422=0;	T4212-B4212-P4212=0;
T2434-B2434=250;	T4221-B4221=600;
T2512-B2512-P2512=0;	T4234-B4234=1500;
T2523-B2523=700;	T4312-B4312-P4312=0;
T2531-B2531=476;	T4321-B4321=1900;
T2611-B2611=442;	T4333-B4333=2100;
T2625-B2625=1200;	T4415-B4415=1800;
T2634-B2634=500;	T4423-B4423=1050;
T2642-B2642-P2642=0;	T4431-B4431=1000;
T2712-B2712-P2712=0;	T4513-B4513=1050;
T2723-B2723=350;	T4521-B4521=1100;
T2735-B2735=600;	T4532-B4532-P4532=0;
T2741-B2741=119;	T4611-B4611=800;
T2815-B2815=1800;	T4624-B4624=1500;
T2823-B2823=1050;	T4632-B4632-P4632=0;
T2831-B2831=350;	T4711-B4711=600;
T2915-B2915=4800;	T4722-B4722-P4722=0;
T2924-B2924=2000;	T4733-B4733=1050;
T2931-B2931=804;	T4812-B4812-P4812=0;
T2942-B2942-P2942=0;	T4823-B4823=4200;
T3013-B3013=1400;	T4831-B4831=6400;
T3021-B3021=402;	T4914-B4914=1500;
T3032-B3032-P3032=0;	T4925-B4925=3600;
T3115-B3115=600;	T4931-B4931=3600;
T3122-B3122-P3122=0;	T5011-B5011=1100;
T3131-B3131=442;	T5022-B5022-P5022=0;
T3212-B3212-P3212=0;	T5033-B5033=2100;
T3225-B3225=1200;	T5113-B5113=4200;
T3231-B3231=272;	T5121-B5121=1800;
T3243-B3243=700;	T5132-B5132-P5132=0;
T3314-B3314=250;	T5214-B5214=3000;
T3325-B3325=600;	T5221-B5221=1200;
T3331-B3331=170;	T5232-B5232-P5232=0;
T3412-B3412-P3412=0;	T5315-B5315=3600;
T3423-B3423=350;	T5323-B5323=2100;
T3431-B3431=425;	T5331-B5331=800;
T3512-B3512-P3512=0;	T5414-B5414=6000;
T3523-B3523=700;	T5425-B5425=14400;
T3531-B3531=612;	T5432-B5432-P5432=0;
T3615-B3615=600;	T5441-B5441=2400;
T3621-B3621=391;	T5511-B5511=1400;
T3632-B3632-P3632=0;	T5522-B5522-P5522=0;
T3715-B3715=1800;	T5533-B5533=4200;
T3723-B3723=1050;	T5615-B5615=1800;
T3731-B3731=750;	T5623-B5623=1050;
T3811-B3811=5100;	T5631-B5631=750;
T3822-B3822-P3822=0;	T5642-B5642-P5642=0;
T3833-B3833=2100;	T5711-B5711=700;
T3915-B3915=3600;	T5722-B5722-P5722=0;
T3924-B3924=1500;	T5733-B5733=1050;
T3931-B3931=4300;	T5813-B5813=2100;
T3942-B3942-P3942=0;	T5825-B5825=3600;
T4013-B4013=2100;	T5831-B5831=1400;
T4025-B4025=3600;	T5912-B5912-P5912=0;

T5924-B5924=1500;
 T5931-B5931=700;
 T6012-B6012-P6012=0;
 T6021-B6021=300;
 T6034-B6034=750;
 T6115-B6115=1800;
 T6123-B6123=1050;
 T6131-B6131=450;
 T6215-B6215=5400;
 T6223-B6223=3150;
 T6231-B6231=1350;
 T6242-B6242-P6242=0;
 T6311-B6311=2400;
 T6322-B6322-P6322=0;
 T6335-B6335=14400;
 T6344-B6344=6000;
 T6413-B6413=4200;
 T6421-B6421=1600;
 T6432-B6432-P6432=0;
 T6511-B6511=1250;
 T6522-B6522-P6522=0;
 T6535-B6535=1800;
 T6611-B6611=1400;
 T6625-B6625=3600;
 T6632-B6632-P6632=0;
 T6643-B6643=2100;
 T6715-B6715=3600;
 T6721-B6721=800;
 T6732-B6732-P6732=0;
 T6743-B6743=2100;
 T6815-B6815=1800;
 T6821-B6821=350;
 T6832-B6832-P6832=0;
 T6912-B6912-P6912=0;
 T6923-B6923=1050;
 T6931-B6931=550;
 T7011-B7011=1150;
 T7022-B7022-P7022=0;
 T7034-B7034=750;
 T7112-B7112-P7112=0;
 T7121-B7121=1800;
 T7133-B7133=2100;
 T7213-B7213=1050;
 T7225-B7225=1800;
 T7231-B7231=1050;
 T7315-B7315=5400;
 T7324-B7324=2250;
 T7331-B7331=2250;
 T7414-B7414=750;
 T7422-B7422-P7422=0;
 T7431-B7431=500;
 T7515-B7515=2400;
 T7523-B7523=1400;
 T7531-B7531=2948;
 T7611-B7611=2613;
 T7624-B7624=1000;
 T7632-B7632-P7632=0;
 T7645-B7645=2400;
 T7715-B7715=2400;

T7723-B7723=1400;
 T7731-B7731=2546;
 T7811-B7811=340;
 T7824-B7824=500;
 T7832-B7832-P7832=0;
 T7914-B7914=2000;
 T7922-B7922-P7922=0;
 T7931-B7931=804;
 T8012-B8012-P8012=0;
 T8023-B8023=1400;
 T8031-B8031=1206;
 T8113-B8113=700;
 T8121-B8121=544;
 T8135-B8135=1200;
 T8213-B8213=700;
 T8222-B8222-P8222=0;
 T8231-B8231=442;
 T8312-B8312-P8312=0;
 T8323-B8323=700;
 T8331-B8331=544;
 T8414-B8414=4000;
 T8421-B8421=938;
 T8432-B8432-P8432=0;
 T8514-B8514=1000;
 T8521-B8521=469;
 T8532-B8532-P8532=0;
 T8615-B8615=2400;
 T8621-B8621=402;
 T8632-B8632-P8632=0;
 T8643-B8643=1400;
 T8712-B8712-P8712=0;
 T8723-B8723=700;
 T8731-B8731=238;
 T8813-B8813=700;
 T8822-B8822-P8822=0;
 T8831-B8831=238;
 T8912-B8912-P8912=0;
 T8921-B8921=737;
 T8934-B8934=2000;
 T9012-B9012-P9012=0;
 T9024-B9024=2000;
 T9031-B9031=670;
 T9111-B9111=3216;
 T9122-B9122-P9122=0;
 T9134-B9134=4000;
 T9212-B9212-P9212=0;
 T9221-B9221=1943;
 T9233-B9233=1400;
 T9311-B9311=1608;
 T9323-B9323=2800;
 T9335-B9335=4800;
 T9342-B9342-P9342=0;
 T9413-B9413=2800;
 T9422-B9422-P9422=0;
 T9431-B9431=938;
 T9514-B9514=1000;
 T9521-B9521=402;
 T9532-B9532-P9532=0;
 T9611-B9611=536;

T9624-B9624=1000;
 T9632-B9632-P9632=0;
 T9712-B9712-P9712=0;
 T9724-B9724=2000;
 T9731-B9731=804;
 T9815-B9815=4800;
 T9824-B9824=2000;
 T9831-B9831=804;
 T9912-B9912-P9912=0;
 T9923-B9923=1400;
 T9931-B9931=469;
 T10011-B10011=469;
 T10025-B10025=2400;
 T10032-B10032-P10032=0;
 T10111-B10111=1005;
 T10123-B10123=1400;
 T10132-B10132-P10132=0;
 T10145-B10145=2400;
 T10211-B10211=871;
 T10223-B10223=1400;
 T10232-B10232-P10232=0;
 T10312-B10312-P10312=0;
 T10324-B10324=500;
 T10331-B10331=204;
 T10411-B10411=469;
 T10424-B10424=1000;
 T10432-B10432-P10432=0;
 T10514-B10514=3000;
 T10521-B10521=1200;
 T10535-B10535=7200;
 T10613-B10613=2100;
 T10622-B10622-P10622=0;
 T10631-B10631=800;
 T10711-B10711=1000;
 T10725-B10725=3600;
 T10732-B10732-P10732=0;
 T10812-B10812-P10812=0;
 T10821-B10821=850;
 T10833-B10833=700;
 T10915-B10915=1200;
 T10923-B10923=700;
 T10931-B10931=340;
 T11014-B11014=1000;
 T11022-B11022-P11022=0;
 T11031-B11031=536;
 T11045-B11045=2400;
 T11115-B11115=1200;
 T11123-B11123=700;
 T11131-B11131=1632;
 T11213-B11213=1400;
 T11222-B11222-P11222=0;
 T11231-B11231=1206;
 T11312-B11312-P11312=0;
 T11321-B11321=714;
 T11333-B11333=700;
 T11411-B11411=1500;
 T11425-B11425=3600;
 T11432-B11432-P11432=0;
 T11444-B11444=1500;

B122-T111>=0;
 B133-T122>=0;
 T-T133>=0;
 B224-T215>=0;
 B231-T224>=0;
 T-T231>=0;
 B322-T311>=0;
 B335-T322>=0;
 B343-T335>=0;
 T-T343>=0;
 B421-T414>=0;
 B432-T421>=0;
 T-T432>=0;
 B522-T514>=0;
 B531-T522>=0;
 T-T531>=0;
 B623-T611>=0;
 B632-T623>=0;
 T-T632>=0;
 B721-T712>=0;
 B734-T721>=0;
 B745-T734>=0;
 T-T745>=0;
 B822-T813>=0;
 B831-T822>=0;
 T-T831>=0;
 B921-T913>=0;
 B932-T921>=0;
 T-T932>=0;
 B1021-T1015>=0;
 B1034-T1021>=0;
 T-T1034>=0;
 B1123-T1112>=0;
 B1131-T1123>=0;
 T-T1131>=0;
 B1222-T1211>=0;
 B1235-T1222>=0;
 T-T1235>=0;
 B1321-T1312>=0;
 B1334-T1321>=0;
 T-T1334>=0;
 B1422-T1414>=0;
 B1431-T1422>=0;
 T-T1431>=0;
 B1525-T1513>=0;
 B1531-T1525>=0;
 T-T1531>=0;
 B1622-T1613>=0;
 B1631-T1622>=0;
 T-T1631>=0;
 B1724-T1711>=0;
 B1732-T1724>=0;
 T-T1732>=0;
 B1825-T1813>=0;
 B1831-T1825>=0;
 B1842-T1831>=0;
 T-T1842>=0;
 B1923-T1915>=0;
 B1931-T1923>=0;

T-T1931>=0;
 B2024-T2015>=0;
 B2031-T2024>=0;
 T-T2031>=0;
 B2122-T2113>=0;
 B2131-T2122>=0;
 T-T2131>=0;
 B2225-T2213>=0;
 B2231-T2225>=0;
 T-T2231>=0;
 B2321-T2312>=0;
 B2333-T2321>=0;
 T-T2333>=0;
 B2422-T2411>=0;
 B2434-T2422>=0;
 T-T2434>=0;
 B2523-T2512>=0;
 B2531-T2523>=0;
 T-T2531>=0;
 B2625-T2611>=0;
 B2634-T2625>=0;
 B2642-T2634>=0;
 T-T2642>=0;
 B2723-T2712>=0;
 B2735-T2723>=0;
 B2741-T2735>=0;
 T-T2741>=0;
 B2823-T2815>=0;
 B2831-T2823>=0;
 T-T2831>=0;
 B2924-T2915>=0;
 B2931-T2924>=0;
 B2942-T2931>=0;
 T-T2942>=0;
 B3021-T3013>=0;
 B3032-T3021>=0;
 T-T3032>=0;
 B3122-T3115>=0;
 B3131-T3122>=0;
 T-T3131>=0;
 B3225-T3212>=0;
 B3231-T3225>=0;
 B3243-T3231>=0;
 T-T3243>=0;
 B3325-T3314>=0;
 B3331-T3325>=0;
 T-T3331>=0;
 B3423-T3412>=0;
 B3431-T3423>=0;
 T-T3431>=0;
 B3523-T3512>=0;
 B3531-T3523>=0;
 T-T3531>=0;
 B3621-T3615>=0;
 B3632-T3621>=0;
 T-T3632>=0;
 B3723-T3715>=0;
 B3731-T3723>=0;
 T-T3731>=0;

B3822-T3811>=0;
 B3833-T3822>=0;
 T-T3833>=0;
 B3924-T3915>=0;
 B3931-T3924>=0;
 B3942-T3931>=0;
 T-T3942>=0;
 B4025-T4013>=0;
 B4032-T4025>=0;
 B4041-T4032>=0;
 T-T4041>=0;
 B4124-T4111>=0;
 B4132-T4124>=0;
 T-T4132>=0;
 B4221-T4212>=0;
 B4234-T4221>=0;
 T-T4234>=0;
 B4321-T4312>=0;
 B4333-T4321>=0;
 T-T4333>=0;
 B4423-T4415>=0;
 B4431-T4423>=0;
 T-T4431>=0;
 B4521-T4513>=0;
 B4532-T4521>=0;
 T-T4532>=0;
 B4624-T4611>=0;
 B4632-T4624>=0;
 T-T4632>=0;
 B4722-T4711>=0;
 B4733-T4722>=0;
 T-T4733>=0;
 B4823-T4812>=0;
 B4831-T4823>=0;
 T-T4831>=0;
 B4925-T4914>=0;
 B4931-T4925>=0;
 T-T4931>=0;
 B5022-T5011>=0;
 B5033-T5022>=0;
 T-T5033>=0;
 B5121-T5113>=0;
 B5132-T5121>=0;
 T-T5132>=0;
 B5221-T5214>=0;
 B5232-T5221>=0;
 T-T5232>=0;
 B5323-T5315>=0;
 B5331-T5323>=0;
 T-T5331>=0;
 B5425-T5414>=0;
 B5432-T5425>=0;
 B5441-T5432>=0;
 T-T5441>=0;
 B5522-T5511>=0;
 B5533-T5522>=0;
 T-T5533>=0;
 B5623-T5615>=0;
 B5631-T5623>=0;

B5642-T5631>=0;
 T-T5642>=0;
 B5722-T5711>=0;
 B5733-T5722>=0;
 T-T5733>=0;
 B5825-T5813>=0;
 B5831-T5825>=0;
 T-T5831>=0;
 B5924-T5912>=0;
 B5931-T5924>=0;
 T-T5931>=0;
 B6021-T6012>=0;
 B6034-T6021>=0;
 T-T6034>=0;
 B6123-T6115>=0;
 B6131-T6123>=0;
 T-T6131>=0;
 B6223-T6215>=0;
 B6231-T6223>=0;
 B6242-T6231>=0;
 T-T6242>=0;
 B6322-T6311>=0;
 B6335-T6322>=0;
 B6344-T6335>=0;
 T-T6344>=0;
 B6421-T6413>=0;
 B6432-T6421>=0;
 T-T6432>=0;
 B6522-T6511>=0;
 B6535-T6522>=0;
 T-T6535>=0;
 B6625-T6611>=0;
 B6632-T6625>=0;
 B6643-T6632>=0;
 T-T6643>=0;
 B6721-T6715>=0;
 B6732-T6721>=0;
 B6743-T6732>=0;
 T-T6743>=0;
 B6821-T6815>=0;
 B6832-T6821>=0;
 T-T6832>=0;
 B6923-T6912>=0;
 B6931-T6923>=0;
 T-T6931>=0;
 B7022-T7011>=0;
 B7034-T7022>=0;
 T-T7034>=0;
 B7121-T7112>=0;
 B7133-T7121>=0;
 T-T7133>=0;
 B7225-T7213>=0;
 B7231-T7225>=0;
 T-T7231>=0;
 B7324-T7315>=0;
 B7331-T7324>=0;
 T-T7331>=0;
 B7422-T7414>=0;
 B7431-T7422>=0;

T-T7431>=0;
 B7523-T7515>=0;
 B7531-T7523>=0;
 T-T7531>=0;
 B7624-T7611>=0;
 B7632-T7624>=0;
 B7645-T7632>=0;
 T-T7645>=0;
 B7723-T7715>=0;
 B7731-T7723>=0;
 T-T7731>=0;
 B7824-T7811>=0;
 B7832-T7824>=0;
 T-T7832>=0;
 B7922-T7914>=0;
 B7931-T7922>=0;
 T-T7931>=0;
 B8023-T8012>=0;
 B8031-T8023>=0;
 T-T8031>=0;
 B8121-T8113>=0;
 B8135-T8121>=0;
 T-T8135>=0;
 B8222-T8213>=0;
 B8231-T8222>=0;
 T-T8231>=0;
 B8323-T8312>=0;
 B8331-T8323>=0;
 T-T8331>=0;
 B8421-T8414>=0;
 B8432-T8421>=0;
 T-T8432>=0;
 B8521-T8514>=0;
 B8532-T8521>=0;
 T-T8532>=0;
 B8621-T8615>=0;
 B8632-T8621>=0;
 B8643-T8632>=0;
 T-T8643>=0;
 B8723-T8712>=0;
 B8731-T8723>=0;
 T-T8731>=0;
 B8822-T8813>=0;
 B8831-T8822>=0;
 T-T8831>=0;
 B8921-T8912>=0;
 B8934-T8921>=0;
 T-T8934>=0;
 B9024-T9012>=0;
 B9031-T9024>=0;
 T-T9031>=0;
 B9122-T9111>=0;
 B9134-T9122>=0;
 T-T9134>=0;
 B9221-T9212>=0;
 B9233-T9221>=0;
 T-T9233>=0;
 B9323-T9311>=0;
 B9335-T9323>=0;

B9342-T9335>=0;
 T-T9342>=0;
 B9422-T9413>=0;
 B9431-T9422>=0;
 T-T9431>=0;
 B9521-T9514>=0;
 B9532-T9521>=0;
 T-T9532>=0;
 B9624-T9611>=0;
 B9632-T9624>=0;
 T-T9632>=0;
 B9724-T9712>=0;
 B9731-T9724>=0;
 T-T9731>=0;
 B9824-T9815>=0;
 B9831-T9824>=0;
 T-T9831>=0;
 B9923-T9912>=0;
 B9931-T9923>=0;
 T-T9931>=0;
 B10025-T10011>=0;
 B10032-T10025>=0;
 T-T10032>=0;
 B10123-T10111>=0;
 B10132-T10123>=0;
 B10145-T10132>=0;
 T-T10145>=0;
 B10223-T10211>=0;
 B10232-T10223>=0;
 T-T10232>=0;
 B10324-T10312>=0;
 B10331-T10324>=0;
 T-T10331>=0;
 B10424-T10411>=0;
 B10432-T10424>=0;
 T-T10432>=0;
 B10521-T10514>=0;
 B10535-T10521>=0;
 T-T10535>=0;
 B10622-T10613>=0;
 B10631-T10622>=0;
 T-T10631>=0;
 B10725-T10711>=0;
 B10732-T10725>=0;
 T-T10732>=0;
 B10821-T10812>=0;
 B10833-T10821>=0;
 T-T10833>=0;
 B10923-T10915>=0;
 B10931-T10923>=0;
 T-T10931>=0;
 B11022-T11014>=0;
 B11031-T11022>=0;
 B11045-T11031>=0;
 T-T11045>=0;
 B11123-T11115>=0;
 B11131-T11123>=0;
 T-T11131>=0;
 B11222-T11213>=0;

B11231-T11222>=0;
 T-T11231>=0;
 B11321-T11312>=0;
 B11333-T11321>=0;
 T-T11333>=0;
 B11425-T11411>=0;
 B11432-T11425>=0;
 B11444-T11432>=0;
 T-T11444>=0;
 B215-T335+900000*L21335>=0;
 B335-T215-900000*L21335>=-900000;
 B215-T745+900000*L21745>=0;
 B745-T215-900000*L21745>=-900000;
 B215-T1015+900000*L211015>=0;
 B1015-T215-900000*L211015>=-900000;
 B215-T1235+900000*L211235>=0;
 B1235-T215-900000*L211235>=-900000;
 B215-T1525+900000*L211525>=0;
 B1525-T215-900000*L211525>=-900000;
 B215-T1825+900000*L211825>=0;
 B1825-T215-900000*L211825>=-900000;
 B215-T1915+900000*L211915>=0;
 B1915-T215-900000*L211915>=-900000;
 B215-T2015+900000*L212015>=0;
 B2015-T215-900000*L212015>=-900000;
 B215-T2225+900000*L212225>=0;
 B2225-T215-900000*L212225>=-900000;
 B215-T2625+900000*L212625>=0;
 B2625-T215-900000*L212625>=-900000;
 B215-T2735+900000*L212735>=0;
 B2735-T215-900000*L212735>=-900000;
 B215-T2815+900000*L212815>=0;
 B2815-T215-900000*L212815>=-900000;
 B215-T2915+900000*L212915>=0;
 B2915-T215-900000*L212915>=-900000;
 B215-T3115+900000*L213115>=0;
 B3115-T215-900000*L213115>=-900000;
 B215-T3225+900000*L213225>=0;
 B3225-T215-900000*L213225>=-900000;
 B215-T3325+900000*L213325>=0;
 B3325-T215-900000*L213325>=-900000;
 B215-T3615+900000*L213615>=0;
 B3615-T215-900000*L213615>=-900000;
 B215-T3715+900000*L213715>=0;
 B3715-T215-900000*L213715>=-900000;
 B215-T3915+900000*L213915>=0;
 B3915-T215-900000*L213915>=-900000;
 B215-T4025+900000*L214025>=0;
 B4025-T215-900000*L214025>=-900000;
 B215-T4415+900000*L214415>=0;
 B4415-T215-900000*L214415>=-900000;
 B215-T4925+900000*L214925>=0;
 B4925-T215-900000*L214925>=-900000;
 B215-T5315+900000*L215315>=0;
 B5315-T215-900000*L215315>=-900000;
 B215-T5425+900000*L215425>=0;
 B5425-T215-900000*L215425>=-900000;
 B215-T5615+900000*L215615>=0;
 B5615-T215-900000*L215615>=-900000;

B215-T5825+900000*L215825>=0;	@BIN(L2110025);
B5825-T215-900000*L215825>=-900000;	@BIN(L2110145);
B215-T6115+900000*L216115>=0;	@BIN(L211015);
B6115-T215-900000*L216115>=-900000;	@BIN(L2110535);
B215-T6215+900000*L216215>=0;	@BIN(L2110725);
B6215-T215-900000*L216215>=-900000;	@BIN(L2110915);
B215-T6335+900000*L216335>=0;	@BIN(L2111045);
B6335-T215-900000*L216335>=-900000;	@BIN(L2111115);
B215-T6535+900000*L216535>=0;	@BIN(L2111425);
B6535-T215-900000*L216535>=-900000;	@BIN(L211235);
B215-T6625+900000*L216625>=0;	@BIN(L211525);
B6625-T215-900000*L216625>=-900000;	@BIN(L211825);
B215-T6715+900000*L216715>=0;	@BIN(L211915);
B6715-T215-900000*L216715>=-900000;	@BIN(L212015);
B215-T6815+900000*L216815>=0;	@BIN(L212225);
B6815-T215-900000*L216815>=-900000;	@BIN(L212625);
B215-T7225+900000*L217225>=0;	@BIN(L212735);
B7225-T215-900000*L217225>=-900000;	@BIN(L212815);
B215-T7315+900000*L217315>=0;	@BIN(L212915);
B7315-T215-900000*L217315>=-900000;	@BIN(L213115);
B215-T7515+900000*L217515>=0;	@BIN(L213225);
B7515-T215-900000*L217515>=-900000;	@BIN(L213325);
B215-T7645+900000*L217645>=0;	@BIN(L21335);
B7645-T215-900000*L217645>=-900000;	@BIN(L213615);
B215-T7715+900000*L217715>=0;	@BIN(L213715);
B7715-T215-900000*L217715>=-900000;	@BIN(L213915);
B215-T8135+900000*L218135>=0;	@BIN(L214025);
B8135-T215-900000*L218135>=-900000;	@BIN(L214415);
B215-T8615+900000*L218615>=0;	@BIN(L214925);
B8615-T215-900000*L218615>=-900000;	@BIN(L215315);
B215-T9335+900000*L219335>=0;	@BIN(L215425);
B9335-T215-900000*L219335>=-900000;	@BIN(L215615);
B215-T9815+900000*L219815>=0;	@BIN(L215825);
B9815-T215-900000*L219815>=-900000;	@BIN(L216115);
B215-T10025+900000*L2110025>=0;	@BIN(L216215);
B10025-T215-900000*L2110025>=-900000;	@BIN(L216335);
B215-T10145+900000*L2110145>=0;	@BIN(L216535);
B10145-T215-900000*L2110145>=-900000;	@BIN(L216625);
B215-T10535+900000*L2110535>=0;	@BIN(L216715);
B10535-T215-900000*L2110535>=-900000;	@BIN(L216815);
B215-T10725+900000*L2110725>=0;	@BIN(L217225);
B10725-T215-900000*L2110725>=-900000;	@BIN(L217315);
B215-T10915+900000*L2110915>=0;	@BIN(L21745);
B10915-T215-900000*L2110915>=-900000;	@BIN(L217515);
B215-T11045+900000*L2111045>=0;	@BIN(L217645);
B11045-T215-900000*L2111045>=-900000;	@BIN(L217715);
B215-T11115+900000*L2111115>=0;	@BIN(L218135);
B11115-T215-900000*L2111115>=-900000;	@BIN(L218615);
B215-T11425+900000*L2111425>=0;	@BIN(L219335);
B11425-T215-900000*L2111425>=-900000 **;	@BIN(L219815);

**Yedinci sınırlar sadece beşinci makinede 2 numaralı parçanın diğer parçalarla aynı anda yapılamayacağına dair yazılmıştır.

EK-8: ANA MODELİN BİRİNCİ VE İKİNCİ AŞAMASININ ÇÖZÜMÜ• **BİRİNCİ AŞAMANIN ÇÖZÜMÜ**

Global optimal solution found at iteration: 55145263

Objective value: 153400.0

Variable	Value		
T	153400.0	P2422	450.0000
P122	1000.000	G2422	0.000000
G122	0.000000	C2422	81.00000
C122	180.0000	P2512	600.0000
P322	500.0000	G2512	0.000000
G322	0.000000	C2512	108.0000
C322	90.00000	P2642	600.0000
P432	600.0000	G2642	0.000000
G432	0.000000	C2642	108.0000
C432	108.0000	P2712	450.0000
P522	800.0000	G2712	0.000000
G522	0.000000	C2712	81.00000
C522	144.0000	P2942	2000.000
P632	800.0000	G2942	0.000000
G632	0.000000	C2942	360.0000
C632	144.0000	P3032	1000.000
P712	300.0000	G3032	0.000000
G712	0.000000	C3032	180.0000
C712	54.00000	P3122	300.0000
P822	600.0000	G3122	0.000000
G822	0.000000	C3122	54.00000
C822	108.0000	P3212	800.0000
P932	450.0000	G3212	0.000000
G932	0.000000	C3212	144.0000
C932	81.00000	P3412	300.0000
P1112	1050.000	G3412	0.000000
G1112	0.000000	C3412	54.00000
C1112	189.0000	P3512	500.0000
P1222	1050.000	G3512	0.000000
G1222	0.000000	C3512	90.00000
C1222	189.0000	P3632	400.0000
P1312	600.0000	G3632	0.000000
G1312	0.000000	C3632	72.00000
C1312	108.0000	P3822	3000.000
P1422	600.0000	G3822	0.000000
G1422	0.000000	C3822	540.0000
C1422	108.0000	P3942	3600.000
P1622	1400.000	G3942	0.000000
G1622	0.000000	C3942	648.0000
C1622	252.0000	P4032	1500.000
P1732	600.0000	G4032	0.000000
G1732	0.000000	C4032	270.0000
C1732	108.0000	P4132	1800.000
P1842	600.0000	G4132	0.000000
G1842	0.000000	C4132	324.0000
C1842	108.0000	P4212	2100.000
P2122	1000.000	G4212	0.000000
G2122	0.000000	C4212	378.0000
C2122	180.0000	P4312	2100.000
P2312	400.0000	G4312	0.000000
G2312	0.000000	C4312	378.0000
C2312	72.00000	P4532	1350.000
		G4532	0.000000

C4532	243.0000	G6912	0.000000
P4632	1800.000	C6912	135.0000
G4632	0.000000	P7022	900.0000
C4632	324.0000	G7022	0.000000
P4722	900.0000	C7022	162.0000
G4722	0.000000	P7112	2100.000
C4722	162.0000	G7112	0.000000
P4812	6000.000	C7112	378.0000
G4812	0.000000	P7422	1050.000
C4812	1080.000	G7422	0.000000
P5022	1800.000	C7422	189.0000
G5022	0.000000	P7632	1800.000
C5022	324.0000	G7632	0.000000
P5132	3000.000	C7632	324.0000
G5132	0.000000	P7832	700.0000
C5132	540.0000	G7832	0.000000
P5232	3600.000	C7832	126.0000
G5232	0.000000	P7922	2000.000
C5232	648.0000	G7922	0.000000
P5432	6000.000	C7922	360.0000
G5432	0.000000	P8012	1200.000
C5432	1080.000	G8012	0.000000
P5522	3000.000	C8012	216.0000
G5522	0.000000	P8222	800.0000
C5522	540.0000	G8222	0.000000
P5642	1350.000	C8222	144.0000
G5642	0.000000	P8312	800.0000
C5642	243.0000	G8312	0.000000
P5722	1200.000	C8312	144.0000
G5722	0.000000	P8432	2000.000
C5722	216.0000	G8432	0.000000
P5912	2100.000	C8432	360.0000
G5912	0.000000	P8532	1200.000
C5912	378.0000	G8532	0.000000
P6012	900.0000	C8532	216.0000
G6012	0.000000	P8632	1400.000
C6012	162.0000	G8632	0.000000
P6242	2250.000	C8632	252.0000
G6242	0.000000	P8712	600.0000
C6242	405.0000	G8712	0.000000
P6322	6000.000	C8712	108.0000
G6322	0.000000	P8822	600.0000
C6322	1080.000	G8822	0.000000
P6432	3000.000	C8822	108.0000
G6432	0.000000	P8912	2200.000
C6432	540.0000	G8912	0.000000
P6522	900.0000	C8912	396.0000
G6522	0.000000	P9012	1000.000
C6522	162.0000	G9012	0.000000
P6632	1500.000	C9012	180.0000
G6632	0.000000	P9122	3200.000
C6632	270.0000	G9122	0.000000
P6732	1800.000	C9122	576.0000
G6732	0.000000	P9212	1800.000
C6732	324.0000	G9212	0.000000
P6832	900.0000	C9212	324.0000
G6832	0.000000	P9342	2000.000
C6832	162.0000	G9342	0.000000
P6912	750.0000	C9342	360.0000

P9422	2400.000	B215	1200.000
G9422	0.000000	T224	26500.00
C9422	432.0000	B224	26000.00
P9532	1200.000	T231	67131.00
G9532	0.000000	B231	65635.00
C9532	216.0000	T311	14594.00
P9632	1200.000	B311	13336.00
G9632	0.000000	T322	57100.00
C9632	216.0000	B322	56600.00
P9712	2000.000	T335	122400.0
G9712	0.000000	B335	121200.0
C9712	360.0000	T343	123100.0
P9912	1200.000	B343	122400.0
G9912	0.000000	T414	750.0000
C9912	216.0000	B414	250.0000
P10032	1200.000	T421	36279.00
G10032	0.000000	B421	35939.00
C10032	216.0000	T432	77250.00
P10132	1400.000	B432	76650.00
G10132	0.000000	T514	1250.0000
C10132	252.0000	B514	750.0000
P10232	1800.000	T522	35300.00
G10232	0.000000	B522	34500.00
C10232	324.0000	T531	64581.00
P10312	800.0000	B531	64377.00
G10312	0.000000	T611	3760.000
C10312	144.0000	B611	3216.000
P10432	1600.000	T623	38150.00
G10432	0.000000	B623	37450.00
C10432	288.0000	T632	86850.00
P10622	1500.000	B632	86050.00
G10622	0.000000	T712	300.0000
C10622	270.0000	B712	0.000000
P10732	1800.000	T721	35939.00
G10732	0.000000	B721	35650.00
C10732	324.0000	T734	64000.00
P10812	600.0000	B734	63750.00
G10812	0.000000	T745	142200.0
C10812	108.0000	B745	141600.0
P11022	1400.000	T813	4900.000
G11022	0.000000	B813	4200.000
C11022	252.0000	T822	40000.00
P11222	1200.000	B822	39400.00
G11222	0.000000	T831	77167.00
C11222	216.0000	B831	76725.00
P11312	500.0000	T913	350.0000
G11312	0.000000	B913	0.000000
C11312	90.00000	T921	35650.00
P11432	1500.000	B921	35395.00
G11432	0.000000	T932	73750.00
C11432	270.0000	B932	73300.00
C	24228.00	T1015	30000.00
T111	20458.00	B1015	26400.00
B111	18894.00	T1021	46717.00
T122	61100.00	B1021	46017.00
B122	60100.00	T1034	69750.00
T133	83400.00	B1034	68250.00
B133	82700.00	T1112	9950.000
T215	2400.000	B1112	8900.000

T1123	49350.00	B2031	77617.00
B1123	48300.00	T2113	9800.000
T1131	110202.0	B2113	8400.000
B1131	109402.0	T2122	46500.00
T1211	1742.000	B2122	45500.00
B1211	1292.000	T2131	91822.00
T1222	37550.00	B2131	91353.00
B1222	36500.00	T2213	700.0000
T1235	112200.0	B2213	350.0000
B1235	110400.0	T2225	63600.00
T1312	3250.000	B2225	63000.00
B1312	2650.000	T2231	64377.00
T1321	38092.00	B2231	64037.00
B1321	37922.00	T2312	1000.000
T1334	66750.00	B2312	600.0000
B1334	66500.00	T2321	36976.00
T1414	1750.000	B2321	36670.00
B1414	1250.000	T2333	72900.00
T1422	35900.00	B2333	72550.00
B1422	35300.00	T2411	136.0000
T1431	65635.00	B2411	0.000000
B1431	65295.00	T2422	34500.00
T1513	3500.000	B2422	34050.00
B1513	2800.000	T2434	64250.00
T1525	67200.00	B2434	64000.00
B1525	66000.00	T2512	2650.000
T1531	74287.00	B2512	2050.000
B1531	73879.00	T2523	34300.00
T1613	11200.00	B2523	33600.00
B1613	9800.000	T2531	74763.00
T1622	47900.00	B2531	74287.00
B1622	46500.00	T2611	1292.000
T1631	100414.0	B2611	850.0000
B1631	99744.00	T2625	66000.00
T1711	850.0000	B2625	64800.00
B1711	476.0000	T2634	66500.00
T1724	26000.00	B2634	66000.00
B1724	25500.00	T2642	126100.0
T1732	76650.00	B2642	125500.0
B1732	76050.00	T2712	1450.000
T1813	2100.000	B2712	1000.000
B1813	1400.000	T2723	30800.00
T1825	64800.00	B2723	30450.00
B1825	63600.00	T2735	109200.0
T1831	67607.00	B2735	108600.0
B1831	67369.00	T2741	120546.0
T1842	144200.0	B2741	120427.0
B1842	143600.0	T2815	6600.000
T1915	3600.000	B2815	4800.000
B1915	2400.000	T2823	35350.00
T1923	31500.00	B2823	34300.00
B1923	30800.00	T2831	75613.00
T1931	64853.00	B2831	75263.00
B1931	64581.00	T2915	46800.00
T2015	42000.00	B2915	42000.00
B2015	37200.00	T2924	48800.00
T2024	44000.00	B2924	46800.00
B2024	42000.00	T2931	84111.00
T2031	78421.00	B2931	83307.00

T2942	149800.0	B3915	22800.00
B2942	147800.0	T3924	32000.00
T3013	8400.000	B3924	30500.00
B3013	7000.000	T3931	73879.00
T3021	41977.00	B3931	69579.00
B3021	41575.00	T3942	147800.0
T3032	101200.0	B3942	144200.0
B3032	100200.0	T4013	18900.00
T3115	600.0000	B4013	16800.00
B3115	0.000000	T4025	101400.0
T3122	34050.00	B4025	97800.00
B3122	33750.00	T4032	104500.0
T3131	64037.00	B4032	103000.0
B3131	63595.00	T4041	127046.0
T3212	7250.000	B4041	122946.0
B3212	6450.000	T4111	9836.000
T3225	76200.00	B4111	8736.000
B3225	75000.00	T4124	33500.00
T3231	85433.00	B4124	32000.00
B3231	85161.00	T4132	83650.00
T3243	129400.0	B4132	81850.00
B3243	128700.0	T4212	17250.00
T3314	250.0000	B4212	15150.00
B3314	0.000000	T4221	53460.00
T3325	63000.00	B4221	52860.00
B3325	62400.00	T4234	71250.00
T3331	63170.00	B4234	69750.00
B3331	63000.00	T4312	19350.00
T3412	600.0000	B4312	17250.00
B3412	300.0000	T4321	55360.00
T3423	30450.00	B4321	53460.00
B3423	30100.00	T4333	86900.00
T3431	63595.00	B4333	84800.00
B3431	63170.00	T4415	13800.00
T3512	4850.000	B4415	12000.00
B3512	4350.000	T4423	40950.00
T3523	39900.00	B4423	39900.00
B3523	39200.00	T4431	93626.00
T3531	90653.00	B4431	92626.00
B3531	90041.00	T4513	5950.000
T3615	1200.000	B4513	4900.000
B3615	600.0000	T4521	41225.00
T3621	36670.00	B4521	40125.00
B3621	36279.00	T4532	88200.00
T3632	78850.00	B4532	86850.00
B3632	78450.00	T4611	5860.000
T3715	10200.00	B4611	5060.000
B3715	8400.000	T4624	30500.00
T3723	37450.00	B4624	29000.00
B3723	36400.00	T4632	80650.00
T3731	83307.00	B4632	78850.00
B3731	82557.00	T4711	4360.000
T3811	35395.00	B4711	3760.000
B3811	30295.00	T4722	42300.00
T3822	73300.00	B4722	41400.00
B3822	70300.00	T4733	75350.00
T3833	91100.00	B4733	74300.00
B3833	89000.00	T4812	33750.00
T3915	26400.00	B4812	27750.00

T4823	72550.00	B5722	44300.00
B4823	68350.00	T5733	76400.00
T4831	120427.0	B5733	75350.00
B4831	114027.0	T5813	16800.00
T4914	7000.000	B5813	14700.00
B4914	5500.000	T5825	97800.00
T4925	73200.00	B5825	94200.00
B4925	69600.00	T5831	99200.00
T4931	82021.00	B5831	97800.00
B4931	78421.00	T5912	21450.00
T5011	10936.00	B5912	19350.00
B5011	9836.000	T5924	60750.00
T5022	52400.00	B5924	59250.00
B5022	50600.00	T5931	91353.00
T5033	78500.00	B5931	90653.00
B5033	76400.00	T6012	8150.000
T5113	30100.00	B6012	7250.000
B5113	25900.00	T6021	46017.00
T5121	50917.00	B6021	45717.00
B5121	49117.00	T6034	67500.00
T5132	125500.0	B6034	66750.00
B5132	122500.0	T6115	8400.000
T5214	12000.00	B6115	6600.000
B5214	9000.000	T6123	36400.00
T5221	43177.00	B6123	35350.00
B5221	41977.00	T6131	77617.00
T5232	108100.0	B6131	77167.00
B5232	104500.0	T6215	62400.00
T5315	37200.00	B6215	57000.00
B5315	33600.00	T6223	65550.00
T5323	54250.00	B6223	62400.00
B5323	52150.00	T6231	114027.0
T5331	112677.0	B6231	112677.0
B5331	111877.0	T6242	153400.0
T5414	25000.00	B6242	151150.0
B5414	19000.00	T6311	24466.00
T5425	94200.00	B6311	22066.00
B5425	79800.00	T6322	67100.00
T5432	100200.0	B6322	61100.00
B5432	94200.00	T6335	136800.0
T5441	122946.0	B6335	122400.0
B5441	120546.0	T6344	142800.0
T5511	15994.00	B6344	136800.0
B5511	14594.00	T6413	25900.00
T5522	60100.00	B6413	21700.00
B5522	57100.00	T6421	49117.00
T5533	82700.00	B6421	47517.00
B5533	78500.00	T6432	122500.0
T5615	12000.00	B6432	119500.0
B5615	10200.00	T6511	13336.00
T5623	39200.00	B6511	12086.00
B5623	38150.00	T6522	56600.00
T5631	86987.00	B6522	55700.00
B5631	86237.00	T6535	121200.0
T5642	151150.0	B6535	119400.0
B5642	149800.0	T6611	17394.00
T5711	5060.000	B6611	15994.00
B5711	4360.000	T6625	105000.0
T5722	45500.00	B6625	101400.0

T6632	112800.0	B7531	104966.0
B6632	111300.0	T7611	27079.00
T6643	126600.0	B7611	24466.00
B6643	124500.0	T7624	63750.00
T6715	33600.00	B7624	62750.00
B6715	30000.00	T7632	103000.0
T6721	47517.00	B7632	101200.0
B6721	46717.00	T7645	144600.0
T6732	119500.0	B7645	142200.0
B6732	117700.0	T7715	20400.00
T6743	128700.0	B7715	18000.00
B6743	126600.0	T7723	44450.00
T6815	15600.00	B7723	43050.00
B6815	13800.00	T7731	104966.0
T6821	41575.00	B7731	102420.0
B6821	41225.00	T7811	476.0000
T6832	90900.00	B7811	136.0000
B6832	90000.00	T7824	25500.00
T6912	8900.000	B7824	25000.00
B6912	8150.000	T7832	74450.00
T6923	46900.00	B7832	73750.00
B6923	45850.00	T7914	9000.000
T6931	108464.0	B7914	7000.000
B6931	107914.0	T7922	44300.00
T7011	12086.00	B7922	42300.00
B7011	10936.00	T7931	87791.00
T7022	53300.00	B7931	86987.00
B7022	52400.00	T8012	11150.00
T7034	68250.00	B8012	9950.000
B7034	67500.00	T8023	50750.00
T7112	23550.00	B8023	49350.00
B7112	21450.00	T8031	111408.0
T7121	57160.00	B8031	110202.0
B7121	55360.00	T8113	1400.000
T7133	89000.00	B8113	700.0000
B7133	86900.00	T8121	37520.00
T7213	7000.000	B8121	36976.00
B7213	5950.000	T8135	110400.0
T7225	75000.00	B8135	109200.0
B7225	73200.00	T8213	4200.000
T7231	85161.00	B8213	3500.000
B7231	84111.00	T8222	39400.00
T7315	57000.00	B8222	38600.00
B7315	51600.00	T8231	76055.00
T7324	59250.00	B8231	75613.00
B7324	57000.00	T8312	5650.000
T7331	90041.00	B8312	4850.000
B7331	87791.00	T8323	41650.00
T7414	2500.000	B8323	40950.00
B7414	1750.000	T8331	99744.00
T7422	38600.00	B8331	99200.00
B7422	37550.00	T8414	19000.00
T7431	75263.00	B8414	15000.00
B7431	74763.00	T8421	45717.00
T7515	22800.00	B8421	44779.00
B7515	20400.00	T8432	116300.0
T7523	45850.00	B8432	114300.0
B7523	44450.00	T8514	4500.000
T7531	107914.0	B8514	3500.000

T8521	38561.00	B9422	53300.00
B8521	38092.00	T9431	109402.0
T8532	86050.00	B9431	108464.0
B8532	84850.00	T9514	3500.000
T8615	18000.00	B9514	2500.000
B8615	15600.00	T9521	37922.00
T8621	43579.00	B9521	37520.00
B8621	43177.00	T9532	81850.00
T8632	109500.0	B9532	80650.00
B8632	108100.0	T9611	3216.000
T8643	124500.0	B9611	2680.000
B8643	123100.0	T9624	28500.00
T8712	2050.000	B9624	27500.00
B8712	1450.000	T9632	78450.00
T8723	32200.00	B9632	77250.00
B8723	31500.00	T9712	27750.00
T8731	65295.00	B9712	25750.00
B8731	65057.00	T9724	62750.00
T8813	2800.000	B9724	60750.00
B8813	2100.000	T9731	92626.00
T8822	36500.00	B9731	91822.00
B8822	35900.00	T9815	51600.00
T8831	67369.00	B9815	46800.00
B8831	67131.00	T9824	53600.00
T8912	25750.00	B9824	51600.00
B8912	23550.00	T9831	86237.00
T8921	57897.00	B9831	85433.00
B8921	57160.00	T9912	12350.00
T8934	77250.00	B9912	11150.00
B8934	75250.00	T9923	52150.00
T9012	13350.00	B9923	50750.00
B9012	12350.00	T9931	111877.0
T9024	35500.00	B9931	111408.0
B9024	33500.00	T10011	2211.000
T9031	76725.00	B10011	1742.000
B9031	76055.00	T10025	69600.00
T9111	30295.00	B10025	67200.00
B9111	27079.00	T10032	84850.00
T9122	70300.00	B10032	83650.00
B9122	67100.00	T10111	8736.000
T9134	75250.00	B10111	7731.000
B9134	71250.00	T10123	48300.00
T9212	15150.00	B10123	46900.00
B9212	13350.00	T10132	117700.0
T9221	52860.00	B10132	116300.0
B9221	50917.00	T10145	149400.0
T9233	84800.00	B10145	147000.0
B9233	83400.00	T10211	6731.000
T9311	22066.00	B10211	5860.000
B9311	20458.00	T10223	43050.00
T9323	68350.00	B10223	41650.00
B9323	65550.00	T10232	111300.0
T9335	141600.0	B10232	109500.0
B9335	136800.0	T10312	6450.000
T9342	143600.0	B10312	5650.000
B9342	141600.0	T10324	29000.00
T9413	21700.00	B10324	28500.00
B9413	18900.00	T10331	65057.00
T9422	55700.00	B10331	64853.00

T10411	2680.000	B10931	67607.00
B10411	2211.000	T11014	5500.000
T10424	27500.00	B11014	4500.000
B10424	26500.00	T11022	41400.00
T10432	76050.00	B11022	40000.00
B10432	74450.00	T11031	82557.00
T10514	15000.00	B11031	82021.00
B10514	12000.00	T11045	147000.0
T10521	44779.00	B11045	144600.0
B10521	43579.00	T11115	4800.000
T10535	119400.0	B11115	3600.000
B10535	112200.0	T11123	33600.00
T10613	14700.00	B11123	32900.00
B10613	12600.00	T11131	69579.00
T10622	50600.00	B11131	67947.00
B10622	49100.00	T11213	12600.00
T10631	102420.0	B11213	11200.00
B10631	101620.0	T11222	49100.00
T10711	7731.000	B11222	47900.00
B10711	6731.000	T11231	101620.0
T10725	79800.00	B11231	100414.0
B10725	76200.00	T11312	4350.000
T10732	90000.00	B11312	3850.000
B10732	88200.00	T11321	40125.00
T10812	3850.000	B11321	39411.00
B10812	3250.000	T11333	74300.00
T10821	39411.00	B11333	73600.00
B10821	38561.00	T11411	18894.00
T10833	73600.00	B11411	17394.00
B10833	72900.00	T11425	108600.0
T10915	4800.000	B11425	105000.0
B10915	3600.000	T11432	114300.0
T10923	32900.00	B11432	112800.0
B10923	32200.00	T11444	144300.0
T10931	67947.00	B11444	142800.0

• **İKİNCİ AŞAMANIN ÇÖZÜMÜ**

Global optimal solution found at iteration:

51623721

Objective value:

23583.00

Variable	Value	G712	0.000000
C	23583.00	C712	54.00000
T	153400.0	P822	600.0000
P122	1000.000	G822	0.000000
G122	0.000000	C822	108.0000
C122	180.0000	P932	450.0000
P322	500.0000	G932	0.000000
G322	0.000000	C932	81.00000
C322	90.00000	P1112	1050.000
P432	600.0000	G1112	0.000000
G432	0.000000	C1112	189.0000
C432	108.0000	P1222	1050.000
P522	800.0000	G1222	0.000000
G522	0.000000	C1222	189.0000
C522	144.0000	P1312	600.0000
P632	1000.000	G1312	0.000000
G632	1.000000	C1312	108.0000
C632	120.0000	P1422	600.0000
P712	300.0000	G1422	0.000000

C1422	108.0000	G4132	1.000000
P1622	1400.000	C4132	288.0000
G1622	0.000000	P4212	2100.000
C1622	252.0000	G4212	0.000000
P1732	600.0000	C4212	378.0000
G1732	0.000000	P4312	2100.000
C1732	108.0000	G4312	0.000000
P1842	600.0000	C4312	378.0000
G1842	0.000000	P4532	1800.000
C1842	108.0000	G4532	1.000000
P2122	1000.000	C4532	216.0000
G2122	0.000000	P4632	1800.000
C2122	180.0000	G4632	0.000000
P2312	400.0000	C4632	324.0000
G2312	0.000000	P4722	900.0000
C2312	72.00000	G4722	0.000000
P2422	450.0000	C4722	162.0000
G2422	0.000000	P4812	6000.000
C2422	81.00000	G4812	0.000000
P2512	600.0000	C4812	1080.000
G2512	0.000000	P5022	1800.000
C2512	108.0000	G5022	0.000000
P2642	800.0000	C5022	324.0000
G2642	1.000000	P5132	4200.000
C2642	96.00000	G5132	1.000000
P2712	450.0000	C5132	504.0000
G2712	0.000000	P5232	4200.000
C2712	81.00000	G5232	1.000000
P2942	2000.000	C5232	504.0000
G2942	0.000000	P5432	6000.000
C2942	360.0000	G5432	0.000000
P3032	1400.000	C5432	1080.000
G3032	1.000000	P5522	3000.000
C3032	168.0000	G5522	0.000000
P3122	300.0000	C5522	540.0000
G3122	0.000000	P5642	1350.000
C3122	54.00000	G5642	0.000000
P3212	800.0000	C5642	243.0000
G3212	0.000000	P5722	1200.000
C3212	144.0000	G5722	0.000000
P3412	300.0000	C5722	216.0000
G3412	0.000000	P5912	2100.000
C3412	54.00000	G5912	0.000000
P3512	500.0000	C5912	378.0000
G3512	0.000000	P6012	900.0000
C3512	90.00000	G6012	0.000000
P3632	550.0000	C6012	162.0000
G3632	1.000000	P6242	2250.000
C3632	66.00000	G6242	0.000000
P3822	3000.000	C6242	405.0000
G3822	0.000000	P6322	6000.000
C3822	540.0000	G6322	0.000000
P3942	3600.000	C6322	1080.000
G3942	0.000000	P6432	4200.000
C3942	648.0000	G6432	1.000000
P4032	2100.000	C6432	504.0000
G4032	1.000000	P6522	900.0000
C4032	252.0000	G6522	0.000000
P4132	2400.000	C6522	162.0000

P6632	2100.000	C9012	180.0000
G6632	1.000000	P9122	3200.000
C6632	252.0000	G9122	0.000000
P6732	2400.000	C9122	576.0000
G6732	1.000000	P9212	1800.000
C6732	288.0000	G9212	0.000000
P6832	1200.000	C9212	324.0000
G6832	1.000000	P9342	2000.000
C6832	144.0000	G9342	0.000000
P6912	750.0000	C9342	360.0000
G6912	0.000000	P9422	2400.000
C6912	135.0000	G9422	0.000000
P7022	900.0000	C9422	432.0000
G7022	0.000000	P9532	1400.000
C7022	162.0000	G9532	1.000000
P7112	2100.000	C9532	168.0000
G7112	0.000000	P9632	1200.000
C7112	378.0000	G9632	0.000000
P7422	1050.000	C9632	216.0000
G7422	0.000000	P9712	2000.000
C7422	189.0000	G9712	0.000000
P7632	2600.000	C9712	360.0000
G7632	1.000000	P9912	1200.000
C7632	312.0000	G9912	0.000000
P7832	700.0000	C9912	216.0000
G7832	0.000000	P10032	1600.000
C7832	126.0000	G10032	1.000000
P7922	2000.000	C10032	192.0000
G7922	0.000000	P10132	2000.000
C7922	360.0000	G10132	1.000000
P8012	1200.000	C10132	240.0000
G8012	0.000000	P10232	2600.000
C8012	216.0000	G10232	1.000000
P8222	800.0000	C10232	312.0000
G8222	0.000000	P10312	800.0000
C8222	144.0000	G10312	0.000000
P8312	800.0000	C10312	144.0000
G8312	0.000000	P10432	1600.000
C8312	144.0000	G10432	0.000000
P8432	2800.000	C10432	288.0000
G8432	1.000000	P10622	1500.000
C8432	336.0000	G10622	0.000000
P8532	1600.000	C10622	270.0000
G8532	1.000000	P10732	2400.000
C8532	192.0000	G10732	1.000000
P8632	2000.000	C10732	288.0000
G8632	1.000000	P10812	600.0000
C8632	240.0000	G10812	0.000000
P8712	600.0000	C10812	108.0000
G8712	0.000000	P11022	1400.000
C8712	108.0000	G11022	0.000000
P8822	600.0000	C11022	252.0000
G8822	0.000000	P11222	1200.000
C8822	108.0000	G11222	0.000000
P8912	2200.000	C11222	216.0000
G8912	0.000000	P11312	500.0000
C8912	396.0000	G11312	0.000000
P9012	1000.000	C11312	90.00000
G9012	0.000000	P11432	2100.000

G11432	1.000000	B932	73300.00
C11432	252.0000	T1015	30000.00
T111	20458.00	B1015	26400.00
B111	18894.00	T1021	46717.00
T122	61100.00	B1021	46017.00
B122	60100.00	T1034	69750.00
T133	114700.0	B1034	68250.00
B133	114000.0	T1112	9950.000
T215	2400.000	B1112	8900.000
B215	1200.000	T1123	88800.00
T224	26500.00	B1123	87750.00
B224	26000.00	T1131	110202.0
T231	67131.00	B1131	109402.0
B231	65635.00	T1211	1742.000
T311	14594.00	B1211	1292.000
B311	13336.00	T1222	37550.00
T322	57100.00	B1222	36500.00
B322	56600.00	T1235	112200.0
T335	122400.0	B1235	110400.0
B335	121200.0	T1312	3250.000
T343	123100.0	B1312	2650.000
B343	122400.0	T1321	38092.00
T414	750.0000	B1321	37922.00
B414	250.0000	T1334	66750.00
T421	36279.00	B1334	66500.00
B421	35939.00	T1414	1750.000
T432	77250.00	B1414	1250.000
B432	76650.00	T1422	35900.00
T514	1250.000	B1422	35300.00
B514	750.0000	T1431	65635.00
T522	35300.00	B1431	65295.00
B522	34500.00	T1513	22517.00
T531	64581.00	B1513	21817.00
B531	64377.00	T1525	67200.00
T611	3760.000	B1525	66000.00
B611	3216.000	T1531	74287.00
T623	77600.00	B1531	73879.00
B623	76900.00	T1613	30217.00
T632	88800.00	B1613	28817.00
B632	87800.00	T1622	47900.00
T712	300.0000	B1622	46500.00
B712	0.000000	T1631	100414.0
T721	35939.00	B1631	99744.00
B721	35650.00	T1711	850.0000
T734	64000.00	B1711	476.0000
B734	63750.00	T1724	26000.00
T745	142200.0	B1724	25500.00
B745	141600.0	T1732	76650.00
T813	23917.00	B1732	76050.00
B813	23217.00	T1813	21117.00
T822	40000.00	B1813	20417.00
B822	39400.00	T1825	64800.00
T831	77167.00	B1825	63600.00
B831	76725.00	T1831	67607.00
T913	19367.00	B1831	67369.00
B913	19017.00	T1842	144200.0
T921	35650.00	B1842	143600.0
B921	35395.00	T1915	3600.000
T932	73750.00	B1915	2400.000

T1923	64357.00	B2823	73750.00
B1923	63657.00	T2831	75613.00
T1931	64853.00	B2831	75263.00
B1931	64581.00	T2915	46800.00
T2015	42000.00	B2915	42000.00
B2015	37200.00	T2924	48800.00
T2024	44000.00	B2924	46800.00
B2024	42000.00	T2931	84111.00
T2031	78421.00	B2931	83307.00
B2031	77617.00	T2942	149800.0
T2113	28817.00	B2942	147800.0
B2113	27417.00	T3013	27417.00
T2122	46500.00	B3013	26017.00
B2122	45500.00	T3021	41977.00
T2131	91822.00	B3021	41575.00
B2131	91353.00	T3032	101700.0
T2213	19717.00	B3032	100300.0
B2213	19367.00	T3115	600.0000
T2225	63600.00	B3115	0.000000
B2225	63000.00	T3122	34050.00
T2231	64377.00	B3122	33750.00
B2231	64037.00	T3131	64037.00
T2312	1000.000	B3131	63595.00
B2312	600.0000	T3212	7250.000
T2321	36976.00	B3212	6450.000
B2321	36670.00	T3225	76200.00
T2333	104200.0	B3225	75000.00
B2333	103850.0	T3231	85433.00
T2411	136.0000	B3231	85161.00
B2411	0.000000	T3243	129400.0
T2422	34500.00	B3243	128700.0
B2422	34050.00	T3314	250.0000
T2434	64250.00	B3314	0.000000
B2434	64000.00	T3325	63000.00
T2512	2650.000	B3325	62400.00
B2512	2050.000	T3331	63170.00
T2523	73750.00	B3331	63000.00
B2523	73050.00	T3412	600.0000
T2531	74763.00	B3412	300.0000
B2531	74287.00	T3423	63170.00
T2611	1292.000	B3423	62820.00
B2611	850.0000	T3431	63595.00
T2625	66000.00	B3431	63170.00
B2625	64800.00	T3512	4850.000
T2634	66500.00	B3512	4350.000
B2634	66000.00	T3523	79350.00
T2642	141600.0	B3523	78650.00
B2642	140800.0	T3531	90653.00
T2712	1450.000	B3531	90041.00
B2712	1000.000	T3615	1200.000
T2723	63657.00	B3615	600.0000
B2723	63307.00	T3621	36670.00
T2735	109200.0	B3621	36279.00
B2735	108600.0	T3632	79000.00
T2741	120546.0	B3632	78450.00
B2741	120427.0	T3715	10200.00
T2815	6600.000	B3715	8400.000
B2815	4800.000	T3723	76900.00
T2823	74800.00	B3723	75850.00

T3731	83307.00	B4632	78850.00
B3731	82557.00	T4711	4360.000
T3811	35395.00	B4711	3760.000
B3811	30295.00	T4722	42300.00
T3822	73300.00	B4722	41400.00
B3822	70300.00	T4733	106650.0
T3833	122400.0	B4733	105600.0
B3833	120300.0	T4812	33750.00
T3915	26400.00	B4812	27750.00
B3915	22800.00	T4823	103850.0
T3924	32000.00	B4823	99650.00
B3924	30500.00	T4831	120427.0
T3931	73879.00	B4831	114027.0
B3931	69579.00	T4914	7000.000
T3942	147800.0	B4914	5500.000
B3942	144200.0	T4925	73200.00
T4013	37917.00	B4925	69600.00
B4013	35817.00	T4931	82021.00
T4025	101400.0	B4931	78421.00
B4025	97800.00	T5011	10936.00
T4032	106400.0	B5011	9836.000
B4032	104300.0	T5022	52400.00
T4041	127046.0	B5022	50600.00
B4041	122946.0	T5033	109800.0
T4111	9836.000	B5033	107700.0
B4111	8736.000	T5113	49117.00
T4124	33500.00	B5113	44917.00
B4124	32000.00	T5121	50917.00
T4132	84600.00	B5121	49117.00
B4132	82200.00	T5132	140800.0
T4212	17250.00	B5132	136600.0
B4212	15150.00	T5214	12000.00
T4221	53460.00	B5214	9000.000
B4221	52860.00	T5221	43177.00
T4234	71250.00	B5221	41977.00
B4234	69750.00	T5232	110600.0
T4312	19350.00	B5232	106400.0
B4312	17250.00	T5315	37200.00
T4321	55360.00	B5315	33600.00
B4321	53460.00	T5323	93700.00
T4333	118200.0	B5323	91600.00
B4333	116100.0	T5331	112677.0
T4415	13800.00	B5331	111877.0
B4415	12000.00	T5414	25000.00
T4423	80400.00	B5414	19000.00
B4423	79350.00	T5425	94200.00
T4431	93626.00	B5425	79800.00
B4431	92626.00	T5432	100200.0
T4513	24967.00	B5432	94200.00
B4513	23917.00	T5441	122946.0
T4521	41225.00	B5441	120546.0
B4521	40125.00	T5511	15994.00
T4532	90600.00	B5511	14594.00
B4532	88800.00	T5522	60100.00
T4611	5860.000	B5522	57100.00
B4611	5060.000	T5533	114000.0
T4624	30500.00	B5533	109800.0
B4624	29000.00	T5615	12000.00
T4632	80650.00	B5615	10200.00

T5623	78650.00	B6511	12086.00
B5623	77600.00	T6522	56600.00
T5631	86987.00	B6522	55700.00
B5631	86237.00	T6535	121200.0
T5642	151150.0	B6535	119400.0
B5642	149800.0	T6611	17394.00
T5711	5060.000	B6611	15994.00
B5711	4360.000	T6625	105000.0
T5722	45500.00	B6625	101400.0
B5722	44300.00	T6632	117300.0
T5733	107700.0	B6632	115200.0
B5733	106650.0	T6643	126600.0
T5813	35817.00	B6643	124500.0
B5813	33717.00	T6715	33600.00
T5825	97800.00	B6715	30000.00
B5825	94200.00	T6721	47517.00
T5831	99200.00	B6721	46717.00
B5831	97800.00	T6732	126600.0
T5912	21450.00	B6732	124200.0
B5912	19350.00	T6743	128700.0
T5924	60750.00	B6743	126600.0
B5924	59250.00	T6815	15600.00
T5931	91353.00	B6815	13800.00
B5931	90653.00	T6821	41575.00
T6012	8150.000	B6821	41225.00
B6012	7250.000	T6832	94200.00
T6021	46017.00	B6832	93000.00
B6021	45717.00	T6912	8900.000
T6034	67500.00	B6912	8150.000
B6034	66750.00	T6923	86350.00
T6115	8400.000	B6923	85300.00
B6115	6600.000	T6931	108464.0
T6123	75850.00	B6931	107914.0
B6123	74800.00	T7011	12086.00
T6131	77617.00	B7011	10936.00
B6131	77167.00	T7022	53300.00
T6215	62400.00	B7022	52400.00
B6215	57000.00	T7034	68250.00
T6223	96850.00	B7034	67500.00
B6223	93700.00	T7112	23550.00
T6231	114027.0	B7112	21450.00
B6231	112677.0	T7121	57160.00
T6242	153400.0	B7121	55360.00
B6242	151150.0	T7133	120300.0
T6311	24466.00	B7133	118200.0
B6311	22066.00	T7213	26017.00
T6322	67100.00	B7213	24967.00
B6322	61100.00	T7225	75000.00
T6335	136800.0	B7225	73200.00
B6335	122400.0	T7231	85161.00
T6344	142800.0	B7231	84111.00
B6344	136800.0	T7315	57000.00
T6413	44917.00	B7315	51600.00
B6413	40717.00	T7324	59250.00
T6421	49117.00	B7324	57000.00
B6421	47517.00	T7331	90041.00
T6432	136600.0	B7331	87791.00
B6432	132400.0	T7414	2500.000
T6511	13336.00	B7414	1750.000

T7422	38600.00	B8331	99200.00
B7422	37550.00	T8414	19000.00
T7431	75263.00	B8414	15000.00
B7431	74763.00	T8421	45717.00
T7515	22800.00	B8421	44779.00
B7515	20400.00	T8432	122200.0
T7523	85300.00	B8432	119400.0
B7523	83900.00	T8514	4500.000
T7531	107914.0	B8514	3500.000
B7531	104966.0	T8521	38561.00
T7611	27079.00	B8521	38092.00
B7611	24466.00	T8532	87800.00
T7624	63750.00	B8532	86200.00
B7624	62750.00	T8615	18000.00
T7632	104300.0	B8615	15600.00
B7632	101700.0	T8621	43579.00
T7645	144600.0	B8621	43177.00
B7645	142200.0	T8632	112600.0
T7715	20400.00	B8632	110600.0
B7715	18000.00	T8643	124500.0
T7723	83900.00	B8643	123100.0
B7723	82500.00	T8712	2050.000
T7731	104966.0	B8712	1450.000
B7731	102420.0	T8723	65057.00
T7811	476.0000	B8723	64357.00
B7811	136.0000	T8731	65295.00
T7824	25500.00	B8731	65057.00
B7824	25000.00	T8813	21817.00
T7832	74450.00	B8813	21117.00
B7832	73750.00	T8822	36500.00
T7914	9000.000	B8822	35900.00
B7914	7000.000	T8831	67369.00
T7922	44300.00	B8831	67131.00
B7922	42300.00	T8912	25750.00
T7931	87791.00	B8912	23550.00
B7931	86987.00	T8921	57897.00
T8012	11150.00	B8921	57160.00
B8012	9950.000	T8934	77250.00
T8023	90200.00	B8934	75250.00
B8023	88800.00	T9012	13350.00
T8031	111408.0	B9012	12350.00
B8031	110202.0	T9024	35500.00
T8113	20417.00	B9024	33500.00
B8113	19717.00	T9031	76725.00
T8121	37520.00	B9031	76055.00
B8121	36976.00	T9111	30295.00
T8135	110400.0	B9111	27079.00
B8135	109200.0	T9122	70300.00
T8213	23217.00	B9122	67100.00
B8213	22517.00	T9134	75250.00
T8222	39400.00	B9134	71250.00
B8222	38600.00	T9212	15150.00
T8231	76055.00	B9212	13350.00
B8231	75613.00	T9221	52860.00
T8312	5650.000	B9221	50917.00
B8312	4850.000	T9233	116100.0
T8323	81100.00	B9233	114700.0
B8323	80400.00	T9311	22066.00
T8331	99744.00	B9311	20458.00

T9323	99650.00	B10223	81100.00
B9323	96850.00	T10232	115200.0
T9335	141600.0	B10232	112600.0
B9335	136800.0	T10312	6450.000
T9342	143600.0	B10312	5650.000
B9342	141600.0	T10324	29000.00
T9413	40717.00	B10324	28500.00
B9413	37917.00	T10331	65057.00
T9422	55700.00	B10331	64853.00
B9422	53300.00	T10411	2680.000
T9431	109402.0	B10411	2211.000
B9431	108464.0	T10424	27500.00
T9514	3500.000	B10424	26500.00
B9514	2500.000	T10432	76050.00
T9521	37922.00	B10432	74450.00
B9521	37520.00	T10514	15000.00
T9532	82200.00	B10514	12000.00
B9532	80800.00	T10521	44779.00
T9611	3216.000	B10521	43579.00
B9611	2680.000	T10535	119400.0
T9624	28500.00	B10535	112200.0
B9624	27500.00	T10613	33717.00
T9632	78450.00	B10613	31617.00
B9632	77250.00	T10622	50600.00
T9712	27750.00	B10622	49100.00
B9712	25750.00	T10631	102420.0
T9724	62750.00	B10631	101620.0
B9724	60750.00	T10711	7731.000
T9731	92626.00	B10711	6731.000
B9731	91822.00	T10725	79800.00
T9815	51600.00	B10725	76200.00
B9815	46800.00	T10732	93000.00
T9824	53600.00	B10732	90600.00
B9824	51600.00	T10812	3850.000
T9831	86237.00	B10812	3250.000
B9831	85433.00	T10821	39411.00
T9912	12350.00	B10821	38561.00
B9912	11150.00	T10833	104900.0
T9923	91600.00	B10833	104200.0
B9923	90200.00	T10915	4800.000
T9931	111877.0	B10915	3600.000
B9931	111408.0	T10923	67247.00
T10011	2211.000	B10923	66547.00
B10011	1742.000	T10931	67947.00
T10025	69600.00	B10931	67607.00
B10025	67200.00	T11014	5500.000
T10032	86200.00	B11014	4500.000
B10032	84600.00	T11022	41400.00
T10111	8736.000	B11022	40000.00
B10111	7731.000	T11031	82557.00
T10123	87750.00	B11031	82021.00
B10123	86350.00	T11045	147000.0
T10132	124200.0	B11045	144600.0
B10132	122200.0	T11115	4800.000
T10145	149400.0	B11115	3600.000
B10145	147000.0	T11123	67947.00
T10211	6731.000	B11123	67247.00
B10211	5860.000	T11131	69579.00
T10223	82500.00	B11131	67947.00

T11213	31617.00
B11213	30217.00
T11222	49100.00
B11222	47900.00
T11231	101620.0
B11231	100414.0
T11312	4350.000
B11312	3850.000
T11321	40125.00
B11321	39411.00

T11333	105600.0
B11333	104900.0
T11411	18894.00
B11411	17394.00
T11425	108600.0
B11425	105000.0
T11432	119400.0
B11432	117300.0
T11444	144300.0
B11444	142800.0

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Kayseri’de doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Kayseri’de tamamladıktan sonra, 1998 yılında Erciyes Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nde lisans öğrenimine başladı. 2003 yılında lisans öğrenimini tamamladı. 2003’de Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalında yüksek lisansa başladı.

Sevgi TEKİN

İletişim Bilgileri

Adres : Esenyurt Mh.

Sakarya Cd. No:34 38050

Melikgazi / KAYSERİ

E-posta : sevgigadam@hotmail.com